AHMET BÜKE

ALNI MAVİDE

2008
OĞUZ ATAY
ÖYKÜ
ÖDÜLÜ

ÖYKÜ

CAN

AHMET BÜKE

ALNI MAVİDE

Can Yayınları 1923

© 2010, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Kasım 2010
Bu kitabın 1. baskısı 1000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design
Kapak resmi: © iStockphoto.com / Ewa Mazur

Kapak baskı: Azra Matbaası
İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1240-1

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33
www.canyayinlari.com
yayinevi@canyayinlari.com

AHMET BÜKE

ALNI MAVİDE

2008 OĞUZ ATAY ÖYKÜ ÖDÜLÜ

ÖYKÜ

Ahmet Büke'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kumrunun Gördüğü, 2010
İzmir Postası'nın Adamları, 2010
Çiğdem Külahı, 2010

AHMET BÜKE, 1970'te Manisa'nın Gördes ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini Gördes'te, liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde bitirdi. Bir süre ODTÜ Jeoloji Mühendisliği'nde okudu. 1997 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Öyküleri *E Edebiyat*, *Adam Öykü*, *Ünlem*, *Patika*, *İmge Öyküler*, *Özgür Edebiyat*, *Eşik Cini*, *Notos Öykü*, *Yeni Yazı*, *Ğ*, *Sus*, *Har* gibi edebiyat dergilerinde yayımlandı. 2002'de *İzmir Postası'nın Adamları*'nı, 2004'te *Çiğdem Külahı*'nı, 2006'da *Alnı Mavide*'yi, 2010'da *Kumrunun Gördüğü*'nü yayımladı.

Babam için...

"Aşılamaz acı yoktur..."

CIORAN

İçindekiler

"Biz" 15
Sessizce Rakı İçtiler 53
Ölü Har 57
Dönüş 61
Aniden 65
Zaman Çürüğü 69
Yıldız'ı Bulmalıyım 74
Yirmi Beş Kuruşluk Yaram 86
"Bürrssst" 91
Leyla Gitmez Bir Yere... 95
Alnı Mavide, Elleri Kanda 100
Şehrin Sesini Duydum 106
Aslında Son Gün Oldu Her Şey 109
Sumru Bu 113
Melek Çok Güzel Uyuyor 115
Açlık Sarkacı 119
"Kış Neden Var?" 123
"Alo! Burada Bir Sorunumuz Var." 126
Düş Bulma Kurumu 129
Son Peygamber 139

Masamtelefonumvesarkacımınaşkı 144
Gâvurun Çakısı ve Pişi 148
Ayşegül Teyze'nin Hâlâ Açık Perdeleri 152
Yaz da Gör Ebenin Şeyini 156

"BİZ"

Bir... Arkadaş Salih

"Biz eskiden çok zenginmişiz."

Gün batıyordu. Sıcaklık ağırdan çekilmeye başlamıştı. Bileğimle alnımı kaşıdım. Kaşlarıma yapışmış siyah tüyler döküldü. Üfürdüm. Birkaçı havalanıp kendi etraflarında hızlı daireler çizdi, yerdeki kan birikintilerine düştü.

"İki nehrin doğduğu gözde yüksek duvarlı evimiz varmış. Kaya gibi bir kapı, arkasında tırnağına kadar silahlı adamlar... Salih, dinliyor musun, beni? Ulan Salih, bakmasana suratıma öyle aval aval."

Çenesi düşmüştü yine. "Sus" desen gücüne gider şimdi. Ama çok da güzel namussuz. Bunca pisliğin içinde bile gözleri parlıyor. İçimden kalkıp yanına varmak geçiyor. Sıcak suyla ellerini yıkamalı, parmaklarını ovuşturup siyaha dönmüş kirleri akıtmalı. Kalkıp dişlerinden öpsem. Sevsem ne çıkar ki? Bu boktan bodruma sızan iki parmak ışıktan başka kimin haberi olur?

Akşamları iş bitimi çıkarken görürdüm onu. Kumraldı. Şimdi esmer. Nasıl oluyor bu? Karanlıkta rengimiz koyulaşıyor bizim.

Dar paçalı kot giyerdi. Ayağında her daim boyalı, parlak siyah ayakkabılar. Hava soğuduğunda ince yağmurluğunu atardı omuzlarına. Atölyeden yorgun, yıkıl-

mış çıkan ötekilerinin tersine o hep neşeli olurdu. Hemen karşıdaki ihtiyar bakkala girer, Ballıca sigarasının yanına gazete kâğıdına sardırdığı bir şişe ispirtoyu koynuna alırdı.

"Hazan, sen her akşam bu şişeyi devirsen ayağa kalkamazsın. Kime alıyorsun bunları, allasen?"

Gülümseyerek konuyu değiştirirdi:

"Amca, yine senin duvara yazmışlar, ha?"

İnsan, duvarına yazılmasına neden bu kadar kızar. Anlamak mümkün değil. Kaç sabah beni de yoldan çevirmişti.

"Evlat, az dur bakalım."

Ellerini pütürlü yüzeye sürer, yüzünü yaklaştırıp koklardı.

"Ne yazıyor burada?"

Ondan nefret ediyordum. Göz çukurları iki kuru kuyu gibi koyulaşan, titreyen parmaklarında yosunlu, yeşili dövmeler olan bu ihtiyar ölüm gibi soğuk geliyordu bana.

"Konuşsana be adam! Seni tanıyorum. Pençeli ayakkabılarınla geçiyorsun dükkânımın önünden. Her sabah, her akşam. Topal seni!"

Onu orada, merak ettiği duvarının önünde boğmayı kaç defa istedim.

"Okusana..."

Bakkalın kızı içeriden çıkıp kör adamı zorla içeri çekene kadar küfürlerini sürdürürdü.

"Baba yok orada bir şey."

"Yalan! Orospu, yine ismini yazmışlar. Seni yazmışlar duvara."

Kızın müthiş kuvvetine şaşırırdım. Babasının koltukaltlarından geçirdiği iki kolunu kelepçe gibi sıkar, arkaya doğru sürüklerdi. İhtiyar kapının eşiğine tutunduğunda ise çözdüğü sol elini yumruk yapıp yorgun bileklere

geçirirdi. Ağzı köpükler içinde kalan adam, içerideki karanlığa doğru kaydığında onun orada boğazını kesmesini dilerdim.

Hazan bütün bunları umursamazdı.

"Hayat beni şaşırtmıyor."

Hazan, ihtiyar adamın aslında gördüğüne inanıyordu. Daha doğrusu onunki farklı bir körlüktü.

"Her akşamüzeri, siparişlerimi raflardan eliyle koymuş gibi buluyor, paketliyor. Para üstünü eksiksiz veriyor. Hatta bazen dükkâna girdiğimde onu gazete kâğıtlarının üzerine eğilmiş buluyorum."

Peki ya o duvar?

"İhtiyarın gözleri sadece içeride görüyor. Dışarıdaki dünya onun için karanlık."

İtiraz etmezdim. Çünkü Hazan'la tartışılmaz. Hemen gözleri buğulanır. Ben kıyamam ki o yeşil sulara.

İş bitimi peşini bırakmazdım. Kör bakkalı ardında şüphelerle bırakıp çamurlu sokağa yeniden çıkardı.

Kemaraltı'nın en berbat sokağındaydık. Atölyenin tıkadığı çıkmazın on adım ötesinde bakkalın yıkılmak üzere olan kirli camekânı uzanır, bel vermiş elektrik direğinin dayandığı o meşhur duvarla birlikte sokak çürümüş bir paçavra gibi kıvrılıp giderdi.

Hazan kartal omuzlarıyla aşağıya doğru kendini bıraktığında bu zavallılık açılır gibi olurdu.

İki yanda çarpılmış eski evlerin cumbaları çoktan yıkılmıştı. Haraplık önce buradan başlar. Kim bilir kaç kadının pembe topuklarıyla esneyen o taban tahtaları iri topuzlu çivilerden kıymık kıymık ayrılmadan önce uçan çatıdan aldığı nemle gevşer; yağmur suyu getirdiği çamurla ağacın özüne işlerken küçük çıtırlar doğurur. Ev ölürken cumbasına ağlar.

Hazan da her gün biraz daha bel veren evlere bakarken üzülürdü galiba. Bunu tam anlayamazdım. Ama

beni fark edemeyeceği mesafeden onu izlerken durup dalgınca bakmasından bunu çıkarırdım.

En çok kapısı aşı boyalı Kumrulu Mescit'in önünde oyalanır. Kırmızı pasın aktığı demir kapının parmaklıklarına başını dayayıp uzun uzun içerisini izlerdi.

Hazan'ın parmakları incedir. Kapıya dayanıp ittiğinde kırılacaklar diye ödüm kopardı.

"Sakın girme. Çık oradan."

Çoğu zaman sayıklamalarım işe yaramaz. Kumrulu Mescit'in iç avlusuna doğru kayıverirdi.

Benim korkum yıkıldı yıkılacak gül ağacından oymalı çatı değildi. Ne de avluda akan ve mahallelinin zehir-i zıkkım akıttığına inandığı yılanbaşlı çeşmeden ürkerdim. Çünkü belki bin defa eğilip kanıncaya kadar çeşmeye yapışmış, ardından titreyen ahşap merdivenleri çıkarak mescidin içinde kaybolmuştu.

Esas korkum boğuk ağlamalarının etraftan duyulmasıydı.

O gün Kıstırın Nazmi onu fark etti. Gözlerine inanamadı önce. Etrafa bakındı. Başını eğip duvara sürtünerek yaklaştı. Parmaklıkların arasından içeriye baktı. Saklandı. Yeniden doğrulup baktı. Ardından sıçrayıp uzaklaştı. Köşeyi döndü tozun içinde.

Birazdan geri geleceklerini biliyordum. Elleri bellerinde, öfkeli adımları ve küfürbaz bıyıklarıyla sokağa dolacaklardı. Kaynayan mırıltılarıyla aralarında konuşup içeriye dalacaklardı.

Mescidin yanındaki boş eve girdim. Cam kırıkları ayaklarımın altında patlıyordu. Sidik kokan koridoru koşarak aştım. Mutfak. Yerde kırık sandalye ölüsü. Telleri paslanmış çerçeve patladı önümde. Ateşten çemberin içinden geçen bir soytarı gibi uçtum. Dize kadar büyümüş otların arasında buldum kendimi. Evin arka bahçesine ulaşmıştım. Kalktığımda omzuma gömülü ince bir

demir parçası ve boyunca fışkıran kanı gördüm. Bu benim acım olamazdı. Çıkarıp attım. Bahçe aniden mora kesti. Etrafımdaki hava ağırlaştı. Koyu bir çorbanın içinde koşmaya başladım.

Bahçeyi çeviren kırık duvarlara ulaştığımda Nazmi'nin mavi gömleğini gördüm. Önümden geçiyordu. Elimi uzattım. Beni çevreleyen yoğunluk ona ulaşmama izin vermeyecek gibiydi. Ama her şey çözülüverdi.

Bahçeye çektim onu.

Hazan esrar zulalarını patlatmıştı. İçinde son namaz kılanın kırk sene önce öteki dünyayı boyladığı ve belki de Tanrı'nın bile unuttuğu bu mescit, mükemmel ateş tuğlalarının arasında önce tülbente, ardından paket bandına sarılmış ağır tozları saklıyordu.

Oysa o gün Hazan kim bilir aklında hangi güzellikle içeriye sızıvermişti. Kaç defa mescidin önünde durup içeriye uzun uzun bakışından içim cız etmişti. Ama her defasında başını eğip yoluna devam etmişti.

Nazmi çırpındı önce. Göğsümü göğsüne bastırıp uzun otların arasına çektim. Korkusu ter olup üzerime bulaştı. Fısıltıyla yalvardı. Biliyordu ki bağırırsa boynunu zahmetsizce kıracaktım. Ağlamaya başladı. Omzumdan damlayan kan büzülmüş dudaklarına iri lokmalarla dolsa da saygıyla yutuyordu hepsini. Gördüklerini unutmaya hazırdı. Hatta hemen o gün bu mahalleyi terk edebilirdi. Zaten eski bavulundan ve içine doldurduğu çizgi romanlarından başka neyi vardı. Erketelikten kazandığı üç kuruşu biriktirememişti. Bunun için çok üzgündü. Tekrar tekrar söyledi bunu. Keşke bu kadar savruk olmasaymış ki rahmetli anası bu nedenle gözleri açık gitmiş.

Bedenimde biriken ağırlığı avuçlarıma verdim. Bastırdım. Gözleri büyüdü. Beyazın arasında titreyen kırmızı damarları çatlayıp dağıldı.

Geriye döndüğümde Hazan ortada yoktu. Arkasında bıraktığı cehennemden habersiz yoluna devam etmişti.

Ardından deli gibi koştum. Nefes nefese yetiştim. Göğsü körük gibi inip kalkıyordu. Geriye yürüdük beraber. Birbirimizle konuşmadan ne yapacağımızı anlamıştık.

İki... Rehber girer

Bu çatıların hepsi bana ait. Şu çıkmazdan başlayan ve yan yana akan üç sokak, koca mahalle, Mezarlık Başı'ndan suya kadar olan tekmil ev ve çirkini ve şehlasıyla bütün bu çöp bana zimmetli.

Elimde görülmez bir davul ve kiraz ağacından tokmakla sabah sayımına çıkıyorum. Büyük hapishane. Duvarları bir ben biliyorum. Kimse uyanmadan herkesin hücresini açıyorum.

Orta sokağın sonunda gürültülü sesler çıkaran atölye en sevdiğim yer. Karşı evin damından izliyorum. Kucak dolusu çarşaf taşıyorlar. Makineler, bağlanmış hayvanlar gibi höykürüyor. Gidip gelen demir taraklar, pırıltılı ışıklar saçan vidalar, ağır yağları akan sarılı teller. Çalışan her şey iyidir. Elektrik hayat veriyor bu eski mahalleye.

Hatta yürüyen ceset Halit Bey bile o kalabalığın arasında kanlanıyor. İşçilerine bakıyor oturduğu masadan. Koşturan küçük kızları, eğilip kalkan sepetlere doldurdukları çorapları taşıyan çırakları, bıçak kesiği parmaklarını sıcak çay bardaklarıyla ısıtan ustabaşını gözünü kırpmadan izliyor.

Halit Bey geniş kolçaklı koltuğunun hemen arkasında, çerçevelenmiş siyah beyaz eski fotoğrafını indirir, "Gençliğim, kudretim..." diye fısıldar.

Ses yükselir. Tezgâhtaki kızlar tedirgin güvercinler

gibi kulak kabartır, ardından başlarını omuzlarına gömerler. Hava buza keser. Herkes tozun ve işin arasında kaybolmaya çalışır.

Ayağa kalkar.

Mahallede beni deli diye çağıran tek kişi Halit Bey'dir.

"Lan Deli Rehber, gel buraya..."

Çaresiz boynumu bükerim.

Atölye boşalmış olur. Vücuduma sardığım naylon torbaların hışırtıları altından içeri süzülürüm. Kalkıp perdeleri kapatır, ışıkları söndürür; masa lambasının kirli sarısı kalır geriye.

Sandalyemi kendim sürükleyip getiririm köşeden. Ellerimi arkada birleştiririm. Soğuk kelepçenin bileklerime oturuşunu hissederim.

"Lan Deli Rehber, tat vermiyorsun aslında bana."

Halit Bey, tıknaz adamın birisidir. Kemerli burnunun indiği yerde kibrit çöpü kadar ince bir bıyık kıvrılır. Yüzü kireç beyazıdır. Ama beni omuzlarımdan tutup sarstığında gri gözlerindeki tül biraz yırtılır. Çıplak başından sıyrılıp gelen ve şakağında çatallaşıp kaybolan damarının atmaya başladığını hissederim. Halit Bey'in içi hafiften uyanıyordur artık.

Elinin tersiyle vurur; arka arkaya. Hafif bir giriş.

"Neden böyle naylon torbalar içinde geziyorsun? Neden sarıyorsun bunları vücuduna?"

Önceleri, buna sinirleneceğini bilemezdim elbette; yanıt vermeye çalışırdım. İki eliyle ağzımı kapatmıştı kaç kere. Konuşmamı istemiyordu. Aslında karşısına oturtup eziyet ettiği adam ya da adamlar ben değildim. Bunu bana haykırdığı anlamsız sorulardan anlamıştım.

"Sen kime bağlısın?"

"Nerede buluşuyorsunuz?"

"Ev nerede?"

"Bu anahtarlar nereye ait?"

"O adamın gerçek ismi ne?"

O her sorunun ardından yumuk gözleriyle kırıştırdığı alnını yere döküyor, kendince verdiğim ama aslında ağzımdan dökülmeyen cevapları tartıyor, eğer tatmin olmamışsa yeniden üzerime yıkılıyordu.

Bu mahalleden kaçıp gidebilirdim. Kumrulu Mescit'in bitişiğinde kırık beliyle yükselen o metruk evin ikinci katındaki üç parça kirli çaputumdan başka neyim vardı ki? Ama bir türlü kopamıyordum buradan. Evlerin tozlu çatılarında dolaşıp çöpleri karıştırmaktan, ışık sızan her odayı, her ayak tıpırtısını izlemekten kendimi kurtaramıyordum.

Bütün bunların ötesinde bu rezil adamın ayağına gitmeyebilir, bana doğru uzattığı titrek kolları büküp çatırtılı seslerle kırabilirdim. Mümkünü yoktu. Ağır dudaklarından çıkan sesini duyar duymaz tüm kaslarım çözülüyordu. Ona boyun eğiyordum.

Belki de bu çaresizliğimin altında o iğrenç sandalyeye çöker çökmez hissettiğim garip duygu yatıyordu. İlk birkaç saniye içerisinde her zaman içinde yüzdüğüm pelteleşmiş zamanın zarı yırtılıyor ve vücuduma sıvaşan kanlı peltenin içinden sıyrılıp nefes alıyordum. Sanki kalın renkli camlar ardından baktığım dünya gerçek oluyordu. Avuçlarıma geçirdiğim tırnaklar etime batıyor, yüzümden yayılan ateş beni yakıyordu. Acı bana kendimi geri veriyor gibiydi.

Oysa normal zamanlarda dalgacı adamın tekiydim. Saat Kulesi'nin dibindeki midyeci çocuklara takılırdım gece yarısından sonra. Onlar benden korkmazdı. Hepsinin severken öldürebileceği kadınları vardı. Kocaman elleri gülerken titrerdi.

Dertleri beni kerhaneye sokmaktı. Günlerce yalvardılar. Vücuduma sardığım torbaları gözüm gibi koru-

dum. Israr ettiler, tersledim. Üzerime geldiler birkaçını ısırıp tekmeledim. Sonunda mahalleye kadar kovaladılar. Kumrulu Mescit'in kapısının önünde kıstırdılar beni. Daha doğrusu Hazan ensemden yakaladı. Çaresiz boyun eğdim.

Karga tulumba Karataş Hamamı'na vardık. Hazan makasla üzerime sardığım torbaları kesti. Herkes öğürürken o gülümsüyordu.

"Ah Rehber, ah! Ne bu yaralar. Allah sana kıçını dönmüş ama sen bari acıyaydın kendine."

Ne utandım ama. Göbek taşının üzerine kıvrıldım. Başımı karnıma gömdüm.

"Ah Rehber, ah! Kimsin sen?"

Kimdim ben?

Ter içindeki bu kanlı et parçasının içine ruhu kim üflemişti?

Üşüdüm ben. Parmaklarımın arasından sızan hamamın sarı ışığı altında apışaramdan bacaklarıma yürümüş gri kabuklar ve altındaki acılı yaralar bile titredi. Üzerime abanan sıcağa rağmen dişlerim takırdadı.

Hazan eliyle yuğdu bedenimi. İri sabun kırıklarıyla köpükledi. Keseyle gezindi üzerimde. Midyeci çocuklar kovalarla su döktüler üzerime.

Sonra biraz karıştı ortalık. Hamamcı maraza çıkardı:

"Çıplak mı çıkacak bu çocuk dışarıya?"

Hazan adamı boğazından yakalamış silkeliyordu.

"Bulacaksın gömlekle pantolon."

Araya girenler oldu. Midyeci çocuklardan ikisi bıçak çekti. Aşağıdaki ocağa odun atmaya giden iki karış ensesiyle Tellak Asım buğulu kapıyı açıverince iş kızıştı esas. Fırlattığı nalın, kurnanın mermerinden sekip kavgayı sırıtık ağzıyla izleyen müşterilerden birinin göğsüne oturdu. Mosmor oldu adam. Yine en akıllımız Hazan çıktı. Tepedeki karpuz lambayı fırlattığı tasla tuz buz etti.

Dışarıya çıktığımızda körfezden esen yel içimi dolduruyordu. Köşedeki torbacıyı tekme tokat yıkıp adamın üstünü soydular. Yıllar sonra üzerimde insan kılığı, karanlık sokaklarda kaybolduk.

Biliyorum ayıp şey yapacaklar bana. Ayak diriyorum, fırsatını kollayıp çöp tenekelerinin ardına siniyorum ya da eski evlerin eşiklerine sığınıyorum. Ama her defasında yakalıyorlar ensemden. Bu çocuklar çok güler. Rezillikten de korkmazlar. Yine de Kemeraltı'ndan Basmane'ye yürümek mümkünsüz geldi onlara. Mahalleye saptık. Orta sokağa girdiğimizde tek tük evlerin ışıkları yanıyor, o evlerin nefes kokan odalarından seçilen insan gölgeleri yerdeki yağmur çukurlarına düşüyordu.

Kör bakkalın yan duvarına vardık. Hazan eliyle durdurdu bizi. "Sus" yaptı işaretparmağıyla. Çöktü. Emekleyerek yolun karşısına geçti. Atölyenin önüne park edilmiş Halit Bey'in arabasına vardı. Cebinden çıkardığı çakıyla kapı kilidini döndürdü. İçeri süzülüp sessizce el frenini indirdi.

İki dakika sonra arabaya üst üste sığıştık. En kötü durumda olan bendim. Arabadan atlarım diye ortaya oturtmuşlar, kucağıma da birisi uzanmıştı.

Hazan'ın dudaklarından sıyrılan sigara dumanı içerisini doldurdu. Elektrik direklerinin uzun gölgelerini geçtik. Karanlığın leke gibi bulaştığı sokaklar, birahanelerden taşan öğürtüler ve çürük kırmızı ışık önümüzde açılıp kapandı. Şehir bacaklarını edepsizce açmış bizi içine alıyordu. Pis koktu akıntısı. Bozulmuş ojeleriyle pespayelik ışıdı ortalıkta.

Arabayı bıraktık. Hilal'den son katar geçti. Onlar elleri ceplerinde, tıkırdayan raylara bakıyorken, parlak çığlığın altına atlayıvermek geçti içimden. Kimse yokluğumun farkına varmayabilirdi. Midyeciler, tantanlar kalkar kalkmaz paralarının yeteceği ama nefeslerinin eksik ka-

lacağı kadınlara yürürlerdi. Köşedeki köpek, arkalarından bakıp başını eğerdi yine. İki lokma yemek kokusu seyyar kasetçinin kırlaşmış sesine karışırdı. Aklı gelip giden, hatırlamanın derin sularına bir türlü varamayan bu mahalle artığına, yani bana kim dönüp bakardı ki? Sabah, çöpçülere neyim kalırdı? Gece karıncalarının kopardığı etlerimi, kargaların sıyırdığı kemiklerimi bir künge tenekesinde toplasalar dünya yine aynı dönerdi.

Adımımı Hazan'ın hamlesi kesti. Parmaklarını kolumda kenetledi. Yüzümüzü süpüren rüzgâr geçene kadar kımıldayamadım yerimden.

Dar sokağa döndüğümüzde pazen donları ve bekçi kulübesinin önünde yanan beyaz ışığın altında parlayan pullarıyla kadınlar sürüsü geçti yanımızdan. Arkadan gülen erkek sesleri geldi. Üzerimizi aradılar. Gömlek cebimden bir vesikalık çıktı.

"Kim bu?" dedi polis.

Eğilip baktım. Bizimkilerin yıktığı torbacıydı.

"Ağabeyim," dedim.

Omuz silkti.

"Kimlik?"

"Hatırlamıyorum," dedim.

"Ulan ananı hatırlar mısın, peki!"

Hazan araya girdi. Midyeci çocuklardan birisi öksürdü, göğsünün körüğünü doldurup avuç içi kadar pelteyi dışarıya bıraktı.

"Ayı! Tükürük hokkası mı burası?"

Mırıltılar kabardı. Sinirli bilekler inip kalkmaya başladı. Kapının darlığından şişen insan kalabalığı yolu tıkadı. Çıkanlar, girenler düğüm oldu.

"Siktirin lan buradan! Alırım hepinizi."

Etrafımı çeviren kilit çözülmüştü. Kimsenin benimle ilgilendiği yoktu. Yavaşça karanlığa doğru kaydım. İki adım gidip arkama bakıyordum. Dar yolun sonunda yine

geriyi gözlerken onunla çarpıştım. Döndüm. Işığın altında açıldı boyu.

Saçları dağılmış, ten rengi gömleğinin etekleri rüzgârda uçuşuyordu. Bakkal İbram'ın kızı, Ayten.

Koşup gittim mahalleye. Kumrulu Mescit karanlıkta uğuldayıp duruyordu. Korku gelip dolandı boğazıma. Yandaki mezbeleliğe geçtim. Çerçevesi darmadağın olmuş odaya süzülüp ikinci kata çıktım. Sarılı yatağımı çözdüm. Üzerime zorla geçirdikleri elbiseleri çıkarıp parçaladım. Sokuldum. Üzerimi örttüm.

Bazen günlerce uyurum. İki göz kırpması arasında sabahla ikindi geçer. Benim esrarım da uykudur. Dibine kadar çekip ölmek isteğim zamanlar da olmadı değil. Ama o gecenin ertesinde uyandım.

Tahta merdivenlerden çıkan ayak sesleri duydum önce. Doğruldum yattığım yerden. Emekleyerek pencereye kadar gittim. Yan taraftaki mescidin çürük merdivenlerinde Hazan'ı gördüm. Aşağıda, demir kapının arkasında Kıstırın Nazmi sinmiş ona doğru bakıyordu. Yerdeki kırık sandalyeyi doğrultup üstüne çıktım. Tavandaki deliğin çıkmasına tutunup yukarı çektim kendimi. Çatı arasının kırık dökükleri arasında ilerledim. Birkaç kiremidi kaldırdım. Çatıya çıktım. Sürünerek mescidin hizasına vardım.

Hazan, Kumrulu Mescit'in harap olup yıkılmış tavanının büyük çöküntü delikleri arasından görülüyordu. Elleri yüzünde ağlıyordu. Bir kadın eli uzandı yüzüne. Okşadı onu. Sonra kendine doğru çekti. Uzunca sarıldılar. Kadının omuzlarından dökülen saçları, onları eliyle geriye atışı tanıdık geldi.

Tam da o anda kopan gürültüyle irkildim. Arka bahçeden geliyordu sesler. Çatının esneyen dilmelerinin üzerinde oraya seğirttim.

Kıstırın Nazmi, otlarında arasında çırpınan topuklarıyla yeri deşiyordu. Göbeğine oturan Salih mengene

gibi sıktığı iki eliyle Nazmi'nin boynunu önce sağa, sonra sola doğru ağır bir kilidi zorlarcasına çevirdi. Kilidin kopan dilinin sesi bana kadar geldi.

Üç... Hamamcı Ziya havanda zırnık döver

Soğukluğa attım kendimi. Ağlasam mı, kafamı nemli duvarlara vurup ölsem mi; bilemedim. Küçük havuzun mermerine düşen suyun sesi ortalığı dolduruyordu. Asım çıktı içeriden. Onunla birlikte buhar ve sıcağın kokusu duyuldu.

"Ağabey, üzülme bu kadar."

Karşımdaki sedire oturdu. Dizini kırıp altına aldı. Islak peştamalı yırtmacından dizine kadar sıyrılmıştı. Sağ ayağında bileğine kadar yay çizen ince kesiğin üzerinde kan noktaları kabarmıştı. Farkında değildi herhalde. Kavganın nefes nefese heyecanı acısını henüz hissettirmemişti anlaşılan.

"Hazan'ı bilirsin. Deli doludur."

Tavandaki sarı ışıklardan birisi göz kırptı. Sanki önünden el kadar pervaneler geçiyordu.

"Hem görmedin mi; gözleri nasıl çakırdı. Buraya gelmeden yüklenmişler dumana."

"Ver etmişler cigarayı, ha?"

Beni duyunca gülümsemesi yayıldı yüzüne.

"Aynen öyle. Rehber'i de katmışlar yanlarına."

"Götlerine çangal takmadan gelmezler zaten buraya."

Altına aldığı ayağını çözüp kahkaha attı. Sedirin arkalığındaki yastığa kadar bıraktı kendini.

"Vallahi gelmezler ağabey. İyi bildin."

"Çekelim mi lan biz de? Müşteri de kalmadı bak."

Durdu. Kel kafasını kaşıdı. Yüzünü iki eliyle kapattı; avuçlarını dua bitimi gibi sürüp kaşlarını düzeltti.

"Cuma akşamı ya, günahtır."

"Oğlum Allah'ın günü ayrılır mı? Esas bu ayıp."

Yine kaşıdı kafasını.

"Eh, bari şarap açalım. Öbürü daha günah olacak."

"Ulan Asım, midyeci çocuklar neden kırmadı senin şu koca kafanı!"

Kalkıp küçük idare odasına doğru yürüdüm. Asım kıkırdayıp duruyordu arkamdan.

"Bakma ağabey, kemiklerini kırardım hepsinin de, semtimizin çocukları."

"Ne semtimiz ulan. Kale'den değil mi onlar?"

"Yok, çoğu buraya taşındı onların. Madam Pi'nin alt katında kalıyorlar."

Durdum. Aklım karışmıştı.

"Hepsi mi? Neden? Madam nasıl izin vermiş onlara?"

Asım benden hayır gelmeyeceğini anladı galiba. Kalkıp önümden geçti. İdare odasına girdi. Duvardaki fotoğrafı kaldırıp köşesindeki küçük anahtarı aldı. Masanın yanındaki dolabın kilidini çevirdi. Şişeyi çekip aldı. Geriye dönerken Madam'ın çerçevesini düzeltti parmağıyla. Göz göze geldik.

"Kızdın mı ağabey, yahu?"

"Eşek sıpası, sen ne zamandır biliyorsun anahtarın yerini?"

Düşündü biraz. Çenesini ovuşturdu.

"Yoksa ben mi söyledim? Hani kafayı bulduğumda falan, ha?"

Kıvranıp duruyordu. Anladım yalan söyleyeceğini. Üstüne vardım. Gırtlağına yapıştım. Aslında yaptığım naneye gülünürdü. Asım yüz okkalık cüssesiyle şöyle hapşırsa beni duvardan geçirip göbek taşının üzerine kadar uçururdu.

"Anlatsana be herif!"

"Allah seni inandırsın ki, gözlemedim seni. Madam söyledi."

"Madam mı? O nerden biliyormuş anahtarın yerini?"

"Biliyor. Hani demişti ya bize, 'Hamam konuşur benimle,' işte öyle olmuş herhalde."

Ellerim gevşedi. Gidip aynı sedire oturdu. Şişenin kıçına avucunun içiyle vurdu birkaç kez. Hafifleyip kendini bırakan mantarı dişiyle çekti. Derin bir fırt aldı içinden.

Şişeyi elinden çektim. Şarap koynuma aktı biraz. Deliler gibi ağlamak geldi birden içimden.

O gün de çok ağlamıştım. Raylara bakan "yer evimize" vardığımda daha da ağlamıştım. Kargıdan çitlenmiş avlu bıraktığım gibiydi. Zerdalinin kendi kanından reçinesiyle ağlayan bedeni dalların başladığı noktaya kadar kireçle beyazlanmıştı. Ağacın yanında iki ocak soğan, maydanozun üstüne kediler basmasın, yan bahçeden uçup gelen tavuklar didiklemesin diye telden örtü çekilmiş, boynu buruk çeşmenin yalağında aynı yosun el ayası gibi büyümüş.

Evin hayatı terliklerle doluydu. Komşu kadınların dua mırıltılarını duydum. Kınalı kafalı bir oğlan çocuğu çıktı içeriden. Gözlerini ovuşturdu. Paytak paytak yürüyüp pencerenin dibindeki sedire çıktı. Kıvrıldı, elini başının altına aldı. Anam da böyle uzanırdı. Göz ucuyla el kadar bahçesine, yağ tenekelerinde büyüttüğü kırmızılı beyazlı sardunyalarına bakardı.

Gidip bebenin yanına çöktüm. Divan örtüsünün arasından bir şey sıyrıldı, yere düşüp ses çıkardı. Eğildim. Arkası gül resimli el aynasıydı.

İşte o vakit insanın aslında ne garip bir mahluk olduğunu anladım.

Babamın göğsünde sır gibi yıllarca sakladığı, yağmur-

lu gecelerde yahut ayaz kokan kuşluk vakitlerinde evimiz derin uykuya dalmışken bir hayalet gibi aramızdan sıyrılıp bahçede hıçkırıklara boğulmuş halde elinden düşürmediği bu küçük aynayı anam da atamamıştı demek.

Oysa bununla başlamıştı babamın mahvoluşu; ya da bizim bozulmuş bir örgü gibi sökülüp dağılmamız.

Kadınların dua mırıltıları alçalıp yükseldi. Yanı başımda içi geçen çocuk sağından soluna döndü, ağzını şapırdattı. Trenler geçti evimizin ardından.

Şubat ayının şaşırıp bahar gibi yüzünü gösterdiği günlerdendi. Evin hayatına serili sofranın üzerinde yemeğimizi yerken babamın yeni düşkünlüğü kanaryaların sesleriyle ortalık çınlıyordu. Yan taraftan sesler geldi. Kargılarla örtülü setin öbür yanında demiryolunun bahçesi ortasında da tek katlı lojman evi vardı. Babam anama baktı.

"Eve taşınan olmuş. Yeni hareket memuru gelmiş. Demirciliymiş."

Yemeğe devam ettik. Kuru otlar çıtırdadı. Bahçelerimizi ayıran ince çitin arasından bir gölge belirdi. Beyaz başörtüsünden sıyrılan siyah saçları önüne akıyordu. Esmer boynu kıvrıldı. Gömleğinin kırmızı, küçük düğmelerini hatırlıyorum; uzun boyunu, parıldayan gözlerini.

"Yenge, sizde yastağaç var mıdır? Hamur yoğuracağım da."

Anam davrandı. Kuzinenin üzerinde ters duran yuvarlak hamur tahtasını aldı.

"Hoş gelmişsiniz. Komşuluğumuz iyi olur inşallah."

Komşumuz dönüp giderken arkasında kocaman bir boşluk bıraktığını ve o boşluğun hiçbir zaman dolamayacağını bilemezdi elbette.

Babam o günden sonra ıslık çalma âdeti çıkardı. Sabah ezanından önce anamın uyumasına aldırmadan neşeli bir türküye başlıyor, salonda yattığım divanın yanın-

dan geçerken havayı değiştiriyor, daha da oynağına dönüyordu. Köpükler içindeki yüzüne tıraş bıçağını vururken ya da limonla yatırdığı saçlarını, ki bu da yeni icadıydı, şekillendirirken hiç durmuyordu. Ama esas gümbürtü ne bıyıklarını boyattığında ne de çarşıdan altına jilet gibi iki pantolon çektiğinde çıktı. Babam sabah namazlarını boşlamıştı. Eşikten besmelesiz çıkmayan adam, kahvaltı sofrasının hemen yanına serilen seccadeye basıp geçiyor, anamı şaşkınlıkla kuşatılmış alışık olmadığı kuşkulara boğuyordu.

Babamın keçeciliği, daha doğrusu motifleri de değişmişti. Yünü asırlık dükkânında yine dedesinden öğrendiği gibi seriyor, suyunu veriyor ama iş keçenin nakışlarına gelince değişiyordu. Yüz yıllık motifleri neredeyse hiç kullanmıyordu. Taban keçelerinin, ter keçelerinin ya da kepeneklerin göbeğinde artık bambaşka güller, boynunu bükmüş laleler ve bilinmez figürler yer almıştı. Üstelik dükkândan erkenden elindeki işi İbram Amcamın kucağına bırakıp çıkıyor, koşa koşa eve gelip hayattaki sedire bağdaş kuruyordu.

Babamın gidip de dönemeyeceği yolun ne olduğunu bir gece sabaha karşı anladım. Kahvedeki kılıç geç saatlere kadar sürmüştü ve masa altından devirdiğimiz şarap şişeleri boynuma değirmen taşları gibi bağlanmıştı. Sürünür gibi eve vardım, bahçenin sınırındaki dış kapının tırkazını uzanıp elimle ittiğimde çıtırtılar geldi kulağıma. Nedense devam etmedim. Dize kadar büyümüş nergislerin arasına çöktüm.

Evin karanlığa açılan kapısından babam koltuğunun altına aldığı kabartıyla çıktı. Ayak parmaklarının ucunda komşumuzla bizi ayıran kargıdan çitin yanına vardı. Parmaklarıyla yokladı. Eline gelen küçük yuvarlağı koynuna koyup önünü araladı. Öteki tarafa geçti.

Birkaç gece sonra aralarındaki işareti anlamıştım.

Esmer komşumuz kargıların arasına o küçük arkası gül işlemeli aynayı sıkıştırdığı geceler, babam yaygısıyla onun tarafına geçiyor, saatler sonra göğsü başka kokulara bulanmış halde geri geliyordu.

Nedensiz mutluluk daha endişe veriyor galiba insana. Babamın dudak ucuna yerleşen gülümsemesinin sebebini öğrenince işin ucunu ben de bırakmıştım. Tek korkum gür bıyıklarını burarak gülen hareket memurunun günün birinde aynanın sırrını çözüvermesiydi. Anama gelince; o belki de en baştan anlamıştı. Ama zırh gibi kuşandığı suskunluğu sanki ona tüm musibetlere karşı korunak da sağlıyordu.

Askere gideceğim hafta İbram Amcamı büyük parkın çınar koyuluğuyla kaplı ılıca köşesinde pusuya düşürüp kemikleri kırılana kadar dövdüler. Yüzünün ortasına indirdikleri ağır kömür vagonu zinciriyle iki gözünü de kapatmışlardı. Çok az görür oldu o günden sonra.

Babam mesajı anlamış mıydı bilmiyorum ama dükkânın köşesine çöküp amcamla dizde pişirdikleri keçe yığınlarına derin derin bakar olmuştu.

Asıl haberi usta birliğime teslim olurken yolda aldım. Geri döndüğümde anam buz gibi, elleri ayakları katılaşmış, divanın üzerinde oturuyordu.

İçeride babamı boylu boyunca taban halısının üzerine yatırmışlardı. Bağlı çenesi ve karnına koydukları ekmek bıçağıyla uyur gibiydi. Dudağının ucundaki gülümsemesi kaybolmuştu şimdi.

Anam boşluğa bakan gözlerini kırpıştırarak anlattı.

O kış yağmur Akhisar'ı teslim almış. Babam günlerini saçaktan akan yosunlu damlalara bakarak geçiriyormuş.

"Konuşmadı benimle. Çok bekledim gelip dizimin dibine çöksün, başını omzuma koysun. Yağmurla beraber ağlayıp anırdık. Ama..."

Ama alnını gri gökyüzüne çevirip günlerce susmaktan başka bir şey yapmamış.

"Dükkânı boşladı. İşleri kalfalar yarım yamalak götürdüler."

Ya amcam?

"Gitmedi ona. Yalvardım yanına varalım, kanındandır sahip çıkmamız gerek, diye; dinletemedim. Ne zaman onun adı geçse elini kaldırıp susturdu beni."

Sonra duymuşlar ki, İbram Amcam, kızını da alıp göçmüş. İzmir'e gitmiş.

"O günden sonra daha da çöktü. Bir gece oturmuş radyo dinliyoruz, masanın üzerinden ses geldi. Kanarya. Kafesin içinde. Düşüp öldü. Aniden. Nedensiz... Kalktı. Radyoyu kapatıp uyumaya gitti."

Sabah babamı evde bulamamış anam. Öğlene doğru bekçi gelmiş. Hayatın önünde elini önünde kavuşturup içeriye bakmış.

"Dükkândaki herkese yol vermiş, kalfaları evlerine yollamış. Sonra yün atma makinesini çalıştırmış. Yığılı, dürülü ne kadar keçe varsa yaymış. Kantarın zincirini sökmüş, tavandaki dilmelerden geçirmiş, çengelin ucuna kendirden urganı bağlamış."

Babam yakışıklı adamdı. Bıyıklarının uçlarında hafif kızıllık parlardı. Güneş ona düştüğünde gülümseyen yüzü alevlenirdi. Orada öyle, yerde, taban halısının tam ortasında, başının altında el işi keçesi dürülmüş yatarken pencereden düşen ışın altında yine yakışıklı yine tebessüm içindeydi.

Amcama haber yolladık. Ses çıkmadı. Ertesi gün Hatuniye Camii'nden esnaf arkadaşları koca mezara doğru yürüdüler. Babam eşiğini aştığı evine bir daha dönmedi.

Demiryolcu komşumuz babamın yedisi gelmeden taşındı. Esmer kadın arkasında bıraktığı yıkımı ve yanın-

da götürdüğü sırrıyla içimizde bir kıymık gibi kaldı. Üzeri kapandı belki ama eriyip kaybolmadı. Simsiyah irin yumrusuyla kör bir habise döndü.

Kanadım kırılmış gibiydi. Evin içindeki boşluğa parmaklarımla dokunabiliyordum. Anam sofrayı kurup tabakları dizdiğinde tepsiye değen çatal kaşığın tıkırtısı, ıslak süpürgenin halının üzerinde akışı, mutfak kapısının hep aynı gıcırtıyla açılması, banyoya girince hücum eden ıslak yeşil sabunun kokusu, koridordaki buzdolabının altına kaçıveren hamamböceği, yarısı yolluğun altında kalmış bir tutam saçak, perdelerin dışarıdan esen yelle hafifçe ama sadece uçlarından gidip gelmesi, kapının eşiğinde teki ters çevrilmiş tokyo terlikler, düz duran tekinin güneşten atmış mavi kuşak çizgisi, hızla okunan akşam ezanı, seccadenin serilirken ittiği havanın ayak parmaklarıma çarpıp kaybolması, tespih, imame, televizyonun kapalıyken siyah arka panelinden aniden gelen belli belirsiz çıtırtılar, arkasının gelip gelmeyeceğini düşündüğüm o çıtırtılar, devamı gelmeyen çıtırtılar, ekrandaki bayrak töreni, masanın muşambasından sıyrılarak uzayan, toparlanıp tekrar yüklenen, titreyen, için için renk değiştiren, yerçekimine adeta yalvaran, yakaran ama bir türlü düşemeyen su damlası...ve hepsi etrafımda dönüp dururken ipleri koparılmış bir kukla gibi kollarım kalkmıyordu.

Bütün bunlar babasızlığın baş dönmeleri miydi benim için?

Annem korlu yasını içindeki kalıba döküp gelecek için kendine bir zırh yeleğine çeviriyordu. Güçlüydü belki ama yine de işini şansa bırakmıyor ve yüzleşeceği yalnızlık için duvarlarını zora alıştırıyordu. Ölümü kabullenmek, hatta öleni azizleştirip anıların en güzel köşesine bir çerçeve gibi asmak görünürde işe yarayabilirdi. Ama yaşamının geri kalanını yalnız geçirecek bir kadın

için başka dayanaklara ihtiyaç vardı. Öfkeyle kalaylanmış, çekirdeğinde közlü bir tiksinti taşıyan ve tam içinde asılı kalıp iğneli yakıcılığıyla bağırsaklarından aşağıya itemeyeceği o demir lokma annemin ihtiyaç duyacağı yegâne şeydi.

İkimizin de bastığı zemin altımızdan çekilip alınmıştı. Annem dayanabilmek için bu meşum eczayı yaratmıştı kendine. İyileşmeyecekti hiçbir zaman. Çünkü ölümün verdiği ağrının giderek azalması ve sonunda kül kadar hafiflemesi için tek ilaç geçmişle barışmaktı. O, iğneli bir fıçının içinde her an irkilmeyi, sıçramayı ve zamana karşı düşen gözkapaklarını ısrarla kaldırmayı seçmişti. Suskunluğu ve göstermelik tevekkülü, içindeki zehrin üzerine örtülmüş tülden ibaretti.

Ama o aynayı annemin ölüm döşeğinin biraz ötesinde bulunca belki de onunla ilgili hissettiklerimin hepsinin yanılgıdan ibaret olabileceğini düşünmüştüm.

Kuşkusuz olup bitenleri biliyordu ve babamın yasak aşkının şifresi olan o aynanın farkındaydı. Yine de onun şehvetini taşıyan son nişaneyi kırıp atmamıştı.

Oysa ben uzun süre sorularla ayakta kalmıştım.

Babam o olaydan sonra neden amcamla bir defa olsun görüşmemişti?

Neden gözlerini kaybeden kardeşinin yanında olmamıştı?

Boynuna geçirdiği ilmik, amcamın cenazeye bile gelmemesi, arkasında tüm hayatını bırakarak kızını da alıp kaybolması... Hepsi ve dahası beynimde dolanıp durdu yıllarca.

Zaman küçük yerlerde menderesler çizerek akar. Yönünü ve bilincini kaybetmiş gibidir. Döner durur ve kendi için en uygun zemini yoklar. Bazen geriye çevirir yolunu. Tekler, hastalıklı burgaçlarıyla yatağını doldurur; durup gölleşir.

Bu ağır çekim yaşama tutunabilmek için tek şart ona kendini bırakmaktır. Eğer zamanın parçası olup onun dümen suyunu okşamayı başarabilseydim anam gibi içimdeki koru görmezlikten gelip yaşayan ölülerle dolu bu ilçede hayatımı devam ettirebilirdim.

Ama olmadı.

Önce babamın keçeci dükkânını deştim. Kalfalara yol verdim. İçeride kalan malı yok pahasına elden çıkardım. Camları gazetelerle örttüm. Işıkları söktüm. Küçük el fenerini köşe bucak her yere tuttum. Sonra yevmiye defterini çektim elime. Sayfaları dikkatlice taradım. Küçük notları, sipariş ölçülerini, alacaklı köylülerin hesaplarını, günlük harcamaları, kalfalara verilen avansları tekrar tekrar gözden geçirdim. Diğer çekmeceleri deştim. Babamın kestiği sararmış gazete kupürleri, eski kuruşlar, tedavülden kalkmış kâğıt paralar geldi elime.

Küçük tezgâhın altından birkaç fotoğraf çıktı. Birisi amcamın gençlik fotoğrafıydı. Kaytan bıyıklarını yaymış, dudaklarına kondurduğu gülümsemeyle objektife yan dönmüştü. Babamın vesikalıkları ölmeden birkaç yıl öncesine ait olmalıydı. Kır düşmüş saçlarını geriye doğru taramış, çatık kaşları alnındaki çizgileri iyice koyulaştırmıştı. Zorunluluktan çektirildiği belliydi. Ya nüfus cüzdanını yenilemesi gerekmişti ya da idare heyetinde olduğu Çınar Spor'dan istemişlerdi, kim bilir.

Sonuncusu hepimizin birlikte olduğu bir fotoğraftı. En önde hiç hatırlamadığım dedemle büyükanam koltukta oturuyorlardı. İki ya da üç yaşında olmalıydım. Dedemin kucağına yayılmış, elime tutuşturulan tahta bir uçakla meşguldüm. Arkada annem, yanında uzun boyuyla babam, iki omuzluk uzaklıkta amcam ve yamacında kızının doğumunda ölecek olan yengem.

Asık suratlı ifadeler ve sabitlenmiş bakışlar herkesin ortak noktasıydı. Ama babamla amcamın arasındaki me-

safe, o bildik boşluktan başka bir şeydi. Kan bağları kör bir ekmek bıçağıyla kesilmişti. Bildik kardeş çekişmesinin ötesinde sonraki hayatlarına ait nefretin kötü tohumları görülüyordu.

Yıllar sonra, birisi intihar eden, diğeri garip ve nedeni tam anlaşılmayacak şekilde kör kalıp ortadan kaybolan bu iki adamın elimde duran gölgeleri hayata yeniden tutunmamı zorlaştırıyordu.

Sinirlerim her geçen gün daha da harap oldu. Dükkânın sıvalarını kazıdım, yün atma makinesini son vidasına kadar söktüm. Keçeyi sarıp pişirdikleri uzun çukuru deştim, yün denklerini kaldırdım, tavandaki kaplamaları söküp kalın çam dilmelerinin desteklediği çatıda süründüm.

Ucu pullanıp kuruyan gömleğinden kurtulmak isteyen yorgun bir yılan gibi ıslak yün kokularının arasında döndüm durdum.

Sonuç kocaman bir hiçti.

Anam dükkânı satmakta buldu çareyi.

Eve kapandım.

O yıllara ait hatırladığım diğer ayrıntı karga sürülerine ait.

Aldığım iki ilaç arasında yüzüm açılıyordu.

Yağlı kâğıtlar arasından baktığım hayat gözlerimin önüne kısa süre için de olsa seriliyordu.

"Ana, kuşlar geçiyor."

Demiryolundan havalanan kara bulut, içi çürümeye başlamış eğilmiş kibrit kavaklarına yükleniyor, oradan vazgeçip yosunlu bedenleriyle yükselen eski çınarlara konuyordu.

Gürültü, bağırış, çığırış...

Yataktan doğrulup perdeyi çekiyordum.

En altta en gençleri dizilmiş ve kuzguni tüylerine kırçıllı sıralar çekilmiş, o hırçın kalabalık. Gün boyu leşlere değen sağlam gagalarını çatlak kabuklarda bileyip

huysuzlanırlar. Gözler çakmak parçası. Pençeleri sinirle açılıp kapanır. Daha yukarıda ihtiyarlar sıralı. Telekleri rüzgârla dolu.

"Ana, kapıyı bacayı ört!"

Birisinin boynu bükük. Aç mı, yorgunluk mu, ölüm mü girmiş kanına?

Aşağıdakilerin kaynamasına diğerleri de uyar. Artık tek tek ve düzensiz çıkan bağırışlar, şaklamalar ritme kavuşur. Ayrık olan daha göğsüne gömer başını. Bilir ki artık farkına varılmıştır. Ama ayaklarında yükler, kanatlarında ağrı. Tepinmeleri koca ağacı sarsar, zayıf yapraklar dökülür aşağılara.

"Uçursana onları ana. Kalk git yanlarına..."

Hepsinin gözü en tepedeki ihtiyardadır. Onun işaretine kilitlenirler. Kargaların ağası ağır sakallarını esintiye vermiş yumuk gözkapaklarıyla düşünür durur. Bu ölümcül titremenin farkında değil gibidir. Yine de arada boynunu uzatır, sağa sola sallanır, ayağını değiştirir, tekleme kızıl tüylerini alnına düşürür.

Davullar, keçi derisinden defler... Boru öter... Ve bıçaklar ve derin renkli saldırma çıkar. Herkesin aklı çıkacak bir rıza sözüne ya da izin bakışına kilitlidir.

Ölüm salınarak gelir.

Kargaların ağası kanatlarını açar, kapatır. Kızıl kara dilini çatallayarak çığlık atar. Uçup gider.

Bu ölüm fermanıdır. Küçüğü büyüğü, yaşlısı ve genci, beli bükülü, benzi atmış karganın üzerine hücum eder. Kan damlar çınarın belinden.

Anam gelip ikinci ilacı ağzıma verene kadar sese batmış ölüm bizi ayıran pencereye ulaşır.

Dışarıdaki gürültüler azalır, sesler düşer, uyku hali beni alıp gider. Tere batar göğsüm. Yeniden o ağır suya dalarım. Dünyaya baktığım camlar kalınlaşır, mor perde iner. Uyuşukluk bedenimden yavaşça yükselir, zihnimin

köşelerini, dar sokak ve çıkmazlarını kaplayıp örter. Zamanın hızı kesilir.

Bu tutsaklığıma anam daha fazla dayanamadı. Ya da benden bıktı, bilemiyorum. Salonun sedirine boylu boyunca yatan uzun bir et parçası gibi çürümem, düşlerimin bile kokmaya başlaması onun sabrını tüketmiş olabilir.

Bir sabah yine üzerimde karga sürüsünün serinliği dönerken, titreyen parmaklarıyla o kâğıt parçasını uzattı bana. Amcamın adresi.

Ertesi gün ilk tren beni Manisa üzerinden İzmir'e ulaştırdı.

...

"Ziya Ağabey..."

"Şişeyi bıraksana yahu!"

Asım şişenin gövdesini yakalamış çekip duruyordu.

"Ne yapıyorsun, lan."

"E, bırak da iki yudum bizim gırtlağımızdan geçsin."

Gece boyunca içtik. Asım bir ara ağlamaya başladı. Bu hamamdan bıkmıştı. Her taşına ayak basmaktan, külhanına doldurduğu meşe odunlarının çıkardığı alev çatırtısından, sabuna doymuş buğudan, mermere çarpan sıcak sudan...

Soğuklukta sızıp kalmışız.

Dört... Asım, mahallenin kara küpüdür

Ulan ne dertli başım var benim. Kurtulamadım şu çirkef çukurundan. İzmir, Allah belanı versin senin! Yakalamış kolumu, bacağımı çekiyor da çekiyor içine. Sanki dünyanın tüm derdi, tasası yokuştan, akıntıdan akıp buraya birikmiş.

Gerçi esas anama sövmeliyim. Madem fakirsin ne-

den yüklendin. Eh, oldu bir bela, sok içine tavuk tüyünü, sarı zehri, çatlaya patlaya düşür beni. Lokma kadar et parçası. Dolana dolana körfezin dibini boylardım. Ama sen git doğur. Hepsi iyi hoş da neden beni Madam'ın eşiğine bıraktın.

Kapı açıldığında neler olduğunu bile biliyorum.

Madam kaba elleriyle kaldırmıştır beni. Kundağı açıp içine bakar. Yüzü ekşir ama gözleri de parıldar.

"Rahmi Bey, Allah'ın hediyesi bu. Bak hem erkek çocuğu."

Rahmi Bey o gün de sabahtan şişenin dibini bulmuştur kesin.

"Olmaz hanımefendi. Çocuk demek şeytan demek. Siz bekçiyi ünleyiverin. Alıp götürsünler canım."

"Rahmi Bey, bu bir işaret değil mi?"

"Rica ediyorum. Getirmeyin içeriye onu."

"Neden korkuyorsunuz?"

"İblis o. Bakın kırmızı, ciğer gibi."

"Dölsüz adam. Bu çocuk bu evde büyüyecek. Onu gördüğün her an kendini düşüneceksin. Eksik nefes gibi dolanırken ortada paçana dolanacak senin."

Doktor Rahmi Bey yine pusup oturmuştur. Madam ne zaman parlasa korkudan ödü patlar. Ölümden daha beterdir Madam'ın ağırlığı. Kaç defa canımı Madam'ın elinden kurtarmıştı kim bilir. Uyurken yüzüme kapanan ve müthiş bir güçle abanan yastıktan, boğazıma dolanan radyonun kordonundan, garip tatlı çorbalardan, ateşlendiğimde koluma yaklaştırdığı ilaç niyetine içi zehir dolu şırıngadan ve tekmil diğer ölümlerin elinden kaç defa alındım ben?

Sonra günün birinde duruverdi. Sanki düze akan ve hızı kesilen bir ırmak gibi hırçınlığı geçti.

"Yaşlanıyorum," dedi. "Ölüp gidersem bu kadının kötülüğünü kim anlatacak insanlığa."

Beni öfkesinin vârisi seçmişti.

Kız Lisesi'nin yosunlu arka duvarlarına bakan, üç katlı ahşap evin çatı dairesine yerleşen Rahmi Bey, yatağının altından bile fışkıran eski yazı kitaplarına kapandı. Penceresinden görülen yük gemileri sırayla limana girdikçe topuğuyla tabanı döver ve yukarı gelmem için gerekli işareti bana yollardı.

Odasının ortasında büyük bir masa vardı. Üzerinde yine anlamadığım harflerle dolu kitap yığıntıları, nar suyu dolu sürahisi, kurmalı masa saati ve o büyük defter olurdu.

"Asım, sen mi geldin evladım?"

Gözlerine inen perdenin katarakt olduğunu biliyordu.

"Duydun mu düdüğü? Limana gemi giriyor değil mi?"

Yastığının altında duran dürbününü alıp bakardım.

"Evet, giriyor. Rus gemisi bu seferki."

Eliyle masaya oturmamı işaret ederdi.

"Yaz evladım. Bugünün tarihini at. Saati düş."

Boğazını temizler, saçlarını yana yatırır, yatağa uzanırdı.

Yüksek Milli Komiserliğe,

Bir önceki raporumun üzerinden geçen zaman zarfındaki gelişmeleri zatı âlinize arz ediyorum.

Bildiğiniz gibi Madam Pi'nin dedeleri Girit korsanlığından elde ettikleri serveti nesilden nesile ve elden ele geçirerek son olarak İzmir'e getirdiler. Bunları defaten naklettmekten bıkmıyorum. Zira bu haşere kanın ebediyen topraklarımızdan silineceği güne kadar kendimi görevimi tamamlamış olarak kabul etmeyeceğim.

Söz konusu sülale, İzmir Limanı'na batmak üzere olan bir Kıbrıs gemisiyle geldiler. Bunun ne meşum bir lanet ol-

duğu henüz bendeniz için bir sır olarak durmaktadır.

Elbette birkaç tahminim var bu konuda.

Madam gayet içkili olduğu bir gece, ki genellikle acıbadem likörü şişesini tepesine dikmeden olmaz bu, ağlayarak dedesinin ve küçük o zaman bir çocuk olan babasının nasıl Alsancak'a ayak bastığına dair mırıldanmıştı kulağıma.

Değerli üstatlarım,

O günlerde henüz aşkımız bitmemişti. Güzel saçlarına taktığı firketeleri çözüp omuzlarından benim göğsüme doğru akıttığı saatlerimizi şimdi hatırladıkça ağlar dururum.

Biliyorum, bana yine kızacaksınız ve "Yeter be adam! Sadede gel artık," diyeceksiniz.

Ama benim öfkemi bilebilmeniz için önce küle dönmüş aşkımı da anlamak zorundasınız.

Beni o bulmuştu. Bir sabah muayenehaneme gelmiş, gözlerini bana dikip karşıma oturmuştu. Ona nasıl yardım edebilirdim ki? Ben çocuk mütehassısıydım. Gözyaşlarıyla ıslanan yanakları için mendilimi uzattım. Çok özür diledi. Birazdan sakinleşip konuşacağını söyledi. İçimde ona yardım edebilecek meslektaşlarımın isimlerini düşündüm. Yakınlarda asabiyeci bir dostum vardı. Hıçkırıkları azaldı. Yeşil gözlerindeki kızarıklıklar dağıldı. Arkamdaki pencereden uzun uzun körfezi izledi. Parmaklarını bizi ayıran masanın kenarında gezdirdi. Sonra ayağını değiştirip dizlerinin üzerine doğru çekilen bej rengi eteğini düzeltti. Küçük çantasından sigara çıkardı. Yüzüme bakmadan çaktı. Gayri ihtiyari burada sigara içemeyeceğini söyledim. Eğer beynim o anıma hâkim olabilseydi dilimi keserdim kesinlikle. Kaşlarını kaldırdı. Sigarasını üzerinde ilaç resimleri olan ve içinde çiçek olması gerekirken benim kalemlik olarak kullandığım ufak vazonun içine attı. Kalkıp kapıya doğru yürüdü. Tam çıkacakken döndü ve "Yeniden geleceğim. Böyle karşılanma istemem," dedi. Gitti.

Sözünü tuttu.

Bir hafta sonra yine muayenehanemdeydi.

"Lütfen koridorda bekler misiniz? Hastam gelecek birazdan," dedim.

"Hangi hasta? Sinek avladığınızı biliyorum."

Evet, biliyordu.

Aslında o an çekmecemde duran silahımı çıkarıp onu vurmalıydım. Sonra da arka odadaki küveti asitle doldurup kurtulmalıydım cesedinden. Ama nereden bilebilirdim ki alnımın yazısını.

Üstelik de öylesine güzelken ve gözlerindeki o tüller uçuşurken bunu asla yapamazdım.

Bir ay sonra Madam'la evlendik.

Ben Ege'nin yoksul dağlarından gelen ama tırnaklarıyla hayatı kazımış birisiydim. O ise denizin en serin sularına karışmış bin renkli bir yosun kadar güzeldi.

Rahmi Bey'in yazdırdığı tüm notlar böyle başlar, daha sonra ilginç detaylar ve güne ilişkin bilgilerle uzayıp giderdi.

Bütün bunlarından Madam'ın haberi vardı elbette.

"Yine delinin yanına mı çıktın?" derdi.

Ona göre bütün bu ipe sapa gelmezlikler Rahmi Bey'in tez zamanda ölmesiyle sona erecekti. Ama hayat onun düşündüğü gibi akmadı. Doktor günden güne zayıflayıp güçten düşse de gözlerini hayata kapamadı bir türlü. Diğer yandan Rahmi Bey'in yazdırdıkları her ne kadar bana da anlamsız geliyorsa da bu herkes için böyle değildi kuşkusuz.

Notları büyük defterin sayfalarından koparıp bana uzattığı büyük sarı zarfa yerleştiriyor ve cebinden titreyen parmaklarıyla çıkardığı üzerinde Saat Kulesi'nin kaba bir figürü olan mühürle kapatıyordum.

Yüklüyken asla gündüz dışarı çıkamama müsaade

etmezdi. Geceyi beklerdim. Sonra tembih ettiği gibi Madam'a görünmeden çıkar, iki sokak yukarıdaki eski Yahudi Mahallesi'ne varırdım. Üç katlı apartmanın giriş kapısının üzerindeki vitraylı camda yıpranmış ve boyaları dökülmüş harflerle "La Boz de İzmir" yazan kemeri geçip zemindeki dairenin kapısını çalardım. Üzerinde "Milli Ortaklar Tütün Şirketi" yazılı kapı açılır, alnının ortasında iri Şark çıbanı taşıyan adam zarfı elimden gülümseyerek alırdı.

Bu adamın isminin Halit Bey olduğunu yıllar sonra öğrenecektim. Yine aynı dairede açtığı tekstil atölyesine girip çıkarken yaşlanmış yüzündeki çıbanının aynı sertlikle durduğunu fark etmiştim.

Rahmi Bey'in yazdırdığı çılgınlıkların çoğu bir kulağımdan girip öbür kulağımdan çıkıyordu. Ama günün birinde notlara düşen bir isimle durdum.

O gün yazdıklarım şimdi bile aklıma çakılmış paslanmaz bir çivi gibi parlıyor.

Değerli üstatlarım,

Yılan kadının ve sülalesinin yaptıklarını saymakla bitiremediğimin farkındasınız. Ancak bu işin bir de bugüne ilişkin zararlı faaliyetleri de var kuşkusuz. Bir süredir bunları naklettiğimin farkındasınızdır.

Şimdi sıkı durunuz!

Bir süredir memleketimizde cereyan eden bozgunculuktan semtimiz de nasibini aldı. Geceleri ortalığı hiç alışık olmadığımız ayak tıpırtıları, koşuşturmalar, boya kokuları, hatta silah sesleri dolduruyor. Bir radyo alıcısı gibi antenlerimi açıp ortalığı dinliyorum.

Geçen gece...

Evet, o geceyi hatırlıyorum.

Yola bakan küçük odamdaydım. Pencerenin altında-

ki sedirin içi saman dolu yastıklarını ayakucuma indirmiş, Madam'ın yeni yıkattığı çarşafları sermiştim. Sabun kokusu doldurdu içerisini. İri kalıplı, kenarları saç örgüsü işlemeli kaba sabun. Yüreğimin içine kadar işleyen zeytinyağlı, acı kostikli kokuyu yastığımın kılıfına eğilip uzun uzun içime çektim. Guguklu duvar saatini kurdum. Takvimin yaprağını kopardım. Suyumu içtim. Uyumak için her şey tamamdı. Uzandım. Başımı koymadan doğruldum. Gidip odanın kapısını kontrol ettim. Kilitliydi. Aslında girer girmez çevirmiştim. Dönüp iki adım attım. Durdum, tekrar kapıya vardım. Kolu indirdim, açılmıyordu.

Bu böyle sabaha kadar sürebilirdi. İlk günlerdeki Rahmi Bey'in teröründen olsa gerek, kapının kilitli olup olmadığı konusunda asla emin olamıyordum.

Ama uyumam da gerekiyordu. Bunun çözümünü de yine kendim bulmuştum. Gözlerimi kapayıp koşarak yorganın altına giriyor ve sesli biçimde yüze kadar sayıyordum. Çıkardığım seslerin Doktor'u ürkütüp geriye dönmesine neden olacağını düşünüyordum galiba. Üstelik son rakama varmadan uyuyup kalmam da işin cabasıydı.

Yine aynısını yaptım.

Yetmiş dokuza geldiğimde, bunu gayet iyi hatırlıyordum, zira nedense tam da o sayının halihazırdaki yılın son iki rakamı olduğunu fark etmiş ve gülümsemiştim; dışarıdan gürültüler geldi. Koşan ayak sesleri, bekçi düdükleri, nefes nefese öksürükler, uzaktan yakına doğru gelen iki el silah atışı.

Başıma çektiğim yorganı sıyırdım. Yeniden dinledim. Tok atış sesleri yine duyuldu. Bu kez tam da penceremin altından karşı atış geldi. Birisi tuttuğu soluğunu geri verdi.

Usulca doğrulup pencereye süzüldüm. Kapımızın önünde duran sokak lambası karanlığı açıyordu. Üç baş

gördüm. Birisi silahını direğe doğrulttu. Sesle birlikte ışık gitti. Yol karardı.

Bu kez seri atışlar başladı. Karşı taraf giderek kalabalıklaşıyor olmalıydı. Bizi hafif kapatan karşı virajın önünde duran eski arabanın camları patladı.

Duvardan inleme sesi geldi.

Aralarında konuşmaya başladılar. Birisi ağlıyor gibiydi. Ardından koşarak uzaklaşma sesleri duyuldu. Birkaç el daha silah atıldı. Kapımız vuruluyordu.

Yukarı katı bağlayan merdivenin gıcırtısını duydum. Madam Pi aşağıya iniyor olmalıydı. Eğilerek pencerenin önünden uzaklaştım. Kilidi açıp sofaya vardığımda Madam'ın "sus" yapan parmaklarını gördüm.

Dış kapıyı açtı. İçeriye bir gölge düştü. Omuzlarından tutup koridora doğru sürükledik. Gidip kapının tırkazını itti. Bir süre konuşmadan bakıştık. İkimiz de korkudan tıknefes kalmıştık.

Dışarıdan gelen sesler çoğaldı. Polis arabasının sireni ve ışıldağının fırfırları doldurdu sokağımızı.

Rahmi Bey'in sinsi bir fare gibi arkamızda yükseldiğini nasıl fark edebilirdik ki?

"Madam, ne yapıyorsunuz siz?"

Az daha altımıza yapıyorduk.

Madam kendine gelmesi için gereken bir anın ardından Doktor'un boğazına yapıştı.

"Sesini çıkarırsan ümüğünü sıkarım senin."

Rahmi Bey, geldiği gibi geri çekildi ve koridorun koyuluğunda kayboldu.

Yerdekini koltuklayıp odama sürükledik. Yatağıma uzattık boylu boyunca. Masamda duran mumu yakıp getirdim. Soluk titremelerin ardındaki yüz tanıdıktı.

"Ah Rehber, ah be yavrum," dedi Madam.

Alnındaki teri sildi. Boynundaki ince yaradan sızan kan toparlanıp yastığa aktı. Kılıftaki leke koyulaşıp bü-

yüdü. Madam yarayı parmaklarıyla yokladı.

"Sıyırmış," dedi.

Ardından mırıldandı.

"Ah iki gözüm."

Rehber o gece odamda yattı. Arada inliyor, dudaklarından sıyrılan köpüklü tükürükler yanağından genişçe bir yay çizip süzülüyordu. Sokaktan hiç ses gelmedi artık. Sanki dünya o cehennemini tüketip iki elini yüzüne örterek uykuya düşmüştü.

Kötü bir düş gördüm.

Madam Pi yosunlu toprak topakları ayağıyla yoğurdu. Çamur kıvama geldikçe kızıllaştı, köpürdü. Balçık birbirini kovalayıp üredi. Madam Pi gayrete geldikçe yükseldi. Sonunda kocaman yağız bir küp doğdu. Madam uzun kökleri ve kirli bedeniyle bir çınar olup küpü gölgeledi.

Sabahın ilk ışıklarıyla ev basıldı.

Rehber'i kanlı çarşafına sarıp gittiler. Madam ikinci kata çıkan basamakların dibinde dalgın gözlerle izledi her şeyi. Ardından tek kelime etmeden yukarıya odasına çıktı. Rahmi Bey gün boyu görünmedi bile.

Bir başıma korkudan kasılmış döşeme tahtalarının üzerinde otururken, gece büyüyen küpü içime aldım; midemin hemen üzerine kalbimi itip yerleştirdim ve Rehber'i en derine bastım. İki kat tuz geçtim üzerinden.

Küpüm hiç boş kalmadı.

Mahallenin ölülerini içime aldım. Yeni gelenler kara kanatlarıyla çırpınıp uçtular. Mahallenin çatısını kaplayan, kökleri toprağın üzerinde kaynaşan çınarın dallarına kondular.

Kör İbram yavrusuyla belirdi önce. Çirkin kız. Ölecek kadar zayıftı ikisi de. Pis mağazayı tuttular. Halit Bey elbette peşin aldı kirayı. Babasının arkasına saklanan Ayten'i uzun uzun süzdü. Yutkundu. Gözlerinin altını kaşıdı. Kör İbram, Bakkal İbram oldu.

Birkaç yıl sonra Ziya uçup kondu çınara. Kapımızı çaldı acıkan herkes gibi. Alt kattaki diğer odalar oturulamayacak kadar harap olduğu için benim odamda kaldı bir süre. Uykuya dalması ne zordu bu adamın.

Beş... Madam Pi: Düğümün ortasında bir çınar

Aynaya bakıyorum. Kadınlığım silinip gitmiş. Ne gözlerimin haresi ne dudaklarımda atan kan var artık. Vücudum kurumuş ağaç gibi. Asım'ın çınarına benzetiyorum bazen kendimi. Köklerim çıkarılmış. Kabuğum yaşlılık lekelerine batmış. Dallarıma bütün mahallenin ağırlığı yaslanmış. Çatırdıyorum.

Doksan yıldır taşıyorum bu yükü.

Küçük bir çocukken dedemden kalan Gâvurun Hamamı'nın soğukluğunda uyuturlardı beni. Mermer kaplı tabandan yükselen serinlik kilim serilmiş divanların üzerine yağarken kendimden geçerdim. Tavandaki fil gözü camlar buğuyla kaplı olurdu. İç salondan sızan ince buharın üzerinden uykuya düşerken hamam benimle konuşmaya başlar, bin yıllık hikâyesini, acı ile yanan içindeki meşe kütüklerinden gelen sızıyı, kadınları ve erkekleri ve çocukları ve ölümleri, ölümlerin ardından yeni gelenleri sıralardı usanmadan.

Zaman katmerli bir gül gibi açıldı içimde. Hamam dile geldikçe bu şehrin, yakın ve uzak mahallelerin hikâyesi benim yatağıma karıştı.

İlk perde annemin ölümü ve babamın ortadan kayboluşuyla kapandı. Kimileri hamamın cehennemine yatıp kendini babasının ruhuna kattığına yeminler ediyordu. Bunu Tanrı bilir. Ne de olsa hamamın içinde hayatını teslim eden soydan geliyordu.

Ardından eski komşular çekildi ortalıktan. Onlar bi-

rer ikişer şehrin başka köşelerine çekilirken ya da bu dünyadan geçerken aşınan eşiğimle beraber yaşadım inatla.

Asım'ı kapımıza bıraktılar. İçim ışıdı. Biraz soluklandım o büyürken.

Talebe yürüyüşleri ortalığı inletirken Doktor Rahmi Bey'in garip arkadaşları evimize daha sık gelir olmuşlardı. Özellikle Halit Bey denilen adam sinsi bir bulut gibi ocağımdan içeriye süzülüyordu. Tavan arasından açtığım küçük deliğin ardından onların sonu gelmez toplantılarını dinliyordum. Masaya açtıkları sayfalar üzerine eğilip konuşuyorlar, siyah derili çantadan çıkardıkları fotoğrafları uzun uzun inceliyorlar, ardından büyük görevleri ve yüce davaları için kadeh kaldırıyorlardı.

Rehber'i boş bir çuval gibi tıktıkları arabanın hemen ardından Halit Bey'in uzun arabası geçip gitti.

Asım çok ateşlendi. Onu kapıldığı karabasandan çıkarmak mümkün olmadı. Herkes yavaş yavaş siyah kargalara dönüştü. Köksüz gövdeme tünediler birer birer.

Ziya diye birisi çaldı kapımızı günün birinde. Kör İbrahim'i sordu. Çok ağladı geceleri. Buralardan gitmesini söyledim. Daha ne kadar acıyı basabilirdik Asım'ın küpüne? Ama kendini öldürür diye korktum. Yıllardır kapalı duran hamamı açtım. Tek evden gitsin derdindeydim. Asım'ı da alıp gitti benden.

Rehber günün birinde geri dönüverdi. Ama eski aklıyla değil. Gövdem biraz daha kurudu.

En son Salih, Hazan ve midyeci kopuklar ve atölyede eskiyen çocuklar ve beli bükük dilenciler, yıkılan evlere sığınan deliler uçup kondular.

Kudretim çatırdadı, ölüm yakınlaştı...

Altı... Hazan'ın hırçın çığlığı

Gözlerimi açtığımda hırslı bir at sürüsü geçiyordu. Ağlayan kadınları ve inleyen kedileri duydum. Toprak bu kez bize doğru devrildi.

Yangın.

Hatırladığım ne varsa gözlerimin önünde kül oldu. Dedemin titreyen bacaklarıyla inerken dokunduğu seki, sırtımı verip ağladığım gül desenli kapı ve taş duvarlarımız, yollarında ayak izlerim, soluk bezli dilek ağacı ve bütün tanış soluklar çırpınıp uçuştu.

Yangın bir suç damgası gibi gelip alnımıza yapıştı ve bizi ölene kadar dışarlıklı yaptı. Dağıldık. Tespih bozuldu.

Salih benimle geldi. Yürüdük, acıktık, su içtik. Tekmeleyip kirli sakalımızı çektiler. Birkaç ay damda yattık. Ellerimiz çözülürken bile affedilmedik. Doğduğun yer artık yoksa öleceğin yer de seni kabul etmiyor, bunu belledik.

İzmir otogarının en sidikli ve eski gazete kâğıtlarıyla dolu köşesinde kucağımda Salih'in başı yıldızları izlerken yine de bir yudum soluk bulurum, diye düşündüm. Deniz vardı bu memlekette, ılık yağmurlar, ışıklı evler. Evlerde insanlar mı vardı? Sofrada ekmek uzatıyorlar mıydı birbirlerine? Ekmekle beraber parmakları dokunuyor muydu? Bu şehirden memleket olur muydu? Bunları sordum da uyudum. Uyuduk.

* * *

Hız vardı aslında burada. Her şey daha hızlı koşuyor, yaşlanıyor ve doğuyordu. Arabalar ve yollar çoktu. Sıcaktı kaldırımlar. Biz de çoktuk. Bekâr odalarında, kokmuş çorap topaklarında, çorba salonlarında, Fuar'ın arka kapısında, sinema salonlarında hep bizim yüzlerimizden vardı.

Salih önce midye işi buldu. Sabahın köründe yarı belimize kadar suyun içindeydik. Denizden çamur süzdük, çakıl ayıkladık, et lokmaları topladık.

Yol işi çıktı. Uzun hendekler kazdık. İçinde öğlen yemeği yedik. Sefertasından yumurta ve haşlanmış patates çıktı.

Salih bir ara kayboldu. Çantasını toplayıp gitmiş. Çok aradım. Sabahçı kahvelerine gittim. Bulamadım. Haber bırakmış bir yere, kadının birine tutulmuş güya. Gittiği gibi geldi. "Yalan söyledim," dedi.

Halit Bey'in atölyesinde işe girdik. Ben makineler ve yağ damlaları arasında çalıştım. Salih ip denklerini taşıdı, çöpü döktü, helayı temizledi, çay demledi.

Bir sabah yolumu Rehber kesti.

"Dur bakalım. Kimim ben?"

Bu çocuk ne kadar benziyordu bana. Çıplak vücuduna sardığı torbaların altında, kirli derisinin ardında soluğumu taşıyordu.

Rehber ayağı kırık it gibi yanımdan ayrılmayınca Madam Pi de sevdi beni. Titreyen parmaklarıyla dolma doldurdu benim için öğlenleri. Rahmi Bey'in boş bakışları altında masanın bir ucunda Rehber bir ucunda ben otururduk.

Bir gün nedensiz sustu. Kalkıp bahçeye açılan pencereleri kapadı.

"Bakkalın kızından uzak dur," dedi.

Nerden biliyordu Ayten'e gittiğimi, göğsüne yattığımı. Ayten dal gibi zayıf, kerhanenin ez zayıf kadını. İş çıkışı görürdüm onu önce, bakkalın penceresinden el ederdi. Mahallede bilmeyen mi vardı sanki onu?

"Saçlarımı açarsam akşama gel, diyorum."

"Para bırakma sen. Gel yeter. Olur mu?"

Kolay mı para vermemek? Adamı kapıda mıhlarlar.

"Kız bu böyle olmayacak. Her gece nasıl gelinir?"

Ayten Ballıca sigarasını yakınca cızırtılı radyo gibi seslenirdi. Kapının koluna sandalyeyi dayar durmadan konuşurdu. Sonunda olan oldu. Tekme tokat attılar dışarı beni. Kız arkamdan çırpındı durdu.

Kumrulu Mescit imdadımıza yetişti. Günah dedim önce. Ayten, "Bu dünyanın kendisi günah zaten," dedi.

Sus kız sus. Anlatma artık. Ağlama da. Hayatı geriye nasıl sararım? Kendi yangınımı söndürebildim mi sanki? Yok, bu dünyada ne senin ne benim gram kadar kudretimiz yok.

O gün son damla düştü. Tuttuğum suyun bendi çatladı, ufaldı, gürüldedi. Ayten, Halit Bey'in ellerini, örümcek yuvası göğsünü, terli soluğunu anlattı. Boynuna uzandı ellerim. Yapamadım. Tahta merdivenlerden yıkıla yıkıla indim. Dışarıda Salih kapıldı rüzgârıma. Bastığımız yerler ateşe kesti, kızıllaştı. Uğultuya döndük. Atölyenin kapısını ittim. Makineler bizi bekliyormuşçasına susuverdi. Başlar bize döndü. Uzun koridoru koştuk. Bodruma inen merdivenin başında Halit Bey kırmızı suratıyla bize bakıyordu. İki bıçak loşluğa rağmen parladı.

Kan kokusu meğer ne marifetli kıvılcımmış. Atölye coştu. Ellerinde demir çubuklar, makaslar, kadınlar ve ihtiyar ayakçılar doldurdu ortalığı. Arkadan Rehber fırladı, midyeci çocuklar ve Ayten köpükler içindeydi.

Kalabalıktan sıyrılıp geriye çekildim. Bir sigara yaktım. Salih'le bakıştık. Başını eğip gülümsedi.

"Salih, biz eskiden çok zenginmişiz."

Karga sürüsü derlendi toparlandı. Bakkal İbram'ın kanat sesleri duyuldu.

"Hamam'a gidiyoruz. Ziya'nın soluğunu almaya..."

Güneş kayboluyordu.

2006 ilkbahar-yaz-sonbahar

SESSİZCE RAKI İÇTİLER

Güz yağmurları başladı. Soğuk damlalardan kaçan serçe sürüsü önce havuzlu çarşının yapraklarından soyunmuş yaşlı çınarlarına kondu. Kuzeyden üfüren yel yeniden havalandırdı onları. Alçak damlı dükkânların üzerinde dönüp kayboldular. Terzi Selami, küçük tüpün üzerindeki çaydanlığa uzandı. Kaynar suyu kuru çayın üzerine döktü. Yeni su çekti alta. Demlemeye bıraktı. Radyoda cızırtılı bir türkü çalıyordu. Islığını ritme uydurdu. Göğüs cebinden sigara çekti. Sonra vazgeçti. Kırk yıllık tezgâhının üzerine eğilip kestiği kumaşlara baktı. Kulağının ardındaki sabunu çekti, kahverengi uzun parçayı boydan boya çizdi, makas yolunu işaretledi.

Dükkân kapısı aceleyle açıldı. Postacı Reşat, mavi renkli resmi ceketinin yakalarını kaldırmış vaziyette içeriye düşer gibi girdi.

"Dinine yandığım yağmuru. Buz yağıyor sanki."

"Paltosuz niye çıktın, a Postacı."

"Dairede soba yanıyordu. Öyle fırlamış çıkmışım."

Soba lafını duyunca Terzi kendi sobasına doğru yürüdü. Kovada duran küreği doldurup siyah ağzından içeri boca etti. Alevler anında çapaklanıp çatallaştı.

"Hayırdır?"

Postacı omuz silkip kararmış sandalyelerden birine

çöktü. Cebinden kibrit çöpü çıkardı. Ağzının kenarına sıkıştırdı.

"Savcı Bey'in takımı mı, bu?"

Terzi tezgâhına baktı yeniden.

"Bayrama ne kaldı şurada. Sen hâlâ kesip biçmeyi bitirememişsin."

"Sana ne be! Ben senin telgraflarına karışıyor muyum?"

"Sonra akşamları Aşçı İrfan'a gelmiyorsun. Yok, iş yetişmiyormuş da, canın burnundaymış da."

"Ha, sen rakıya adam bulamıyorsun diye huylanıyorsun böyle."

"Amcaoğlu, yalnız içilmiyor bu meret. "

"Meyhanede adam kıtlığı mı var? Ziftlen biriyle işte."

"Ismarlayan mı var be!"

Terzi geriye doğru kaykılıp dolu kahkahasını savurdu.

"Aç it. Maaşı bitirdin yine erkenden, ha?"

Postacı "geç sen onu" dercesine elini salladı. Dışarıdan iki kız öğrenci koşarak geçti. Karşıdaki manifatura dükkânının duvarına dayanıp büyümüş asmanın son yapraklarından biri daha eksildi, savruldu. Radyo cızırtılar arasında ajans haberlerine geçti.

"Ya, bir haber var ama sana dert olur diye kaç gündür demiyorum."

Terzi burnunun ucuna doğru kaymış gözlüğünün üzerinden baktı.

"Hayırdır?"

Postacı ağzındaki kibrit çöpünü çekip sobanın önüne yürüdü. Çöpü delikten içeriye attı. İki eliyle pantolonunu çekti. Sonra ıslak saçlarını düzeltti eliyle. Dışarıda yağmur durdu aniden.

"Ertuğrul."

"Ertuğrul?"

"Kazancılar'ın oğlu vardı ya hani. Şu öğretmenlikte okuyan oğlan."

Selami Usta tezgâhın ardındaki oturağa çöktü. Gözlüğünü çıkarıp yumuşak kumaşın üzerine bıraktı.

"Bizim Ertuğrul mu?"

"Evet. Senin eski çırak."

"Ee?"

"Oğlanı içeri almışlar. Geçen gün anasını bizim hanım görmüş pazarda. Bunlar ırza keder bir şey gibi saklamışlar. Üç ay nezarette kalmış çocuk. Sonra mahkemeye çıkarmışlar, dama atmışlar."

"Deme!"

Terzinin omuzları çökmüştü. Kısa pantolonlu Ertuğrul'u hatırladı. Sabah dükkânın önünü sulayıp süpüren, pırtıları toplayan, kumaşları düren, makasları bileyiciye koşarak götüren o mahcup oğlanı.

"Neymiş suçu?"

"Şimdi suçlu, suçsuz arayan mı var? Kaptıklarını götürüyorlar."

Çaydanlık kaynayan suyla tıkırdıyordu.

"Bu avareler çay kıyısındaki tarlayı satıp İzmir'e gitmişler. Pahalı avukat tutmuşlar. Oraya buraya çarpmışlar başlarını. Ama işte..."

Reşat sustu.

Akşam çabuk indi kasabaya. Meyhanenin dumanına karıştılar. Aşçı İrfan, plak dolabına doğru koca göbeğiyle yürümeden önce yerinden kendi başladı türküye.

Beyaz giyme toz olur, siyah giyme söz olur
Gel beraber gezelim muradımız tez olur
Salına salına gel, haydi yavrum dön dolaş yine bana gel...

"Çok dövmüşler midir, oğlanı?"

"Buz ister misin?"

"Ben bir kere kulağını burduydum. Öğlen vaktiydi. Ezan okundu. Kasap Enver'den kıyma tarttırdım. Bizim eve yolladım Ertuğrul'u. Yarım saat sonra döndü. Yüzü dönmüş. Anladım bir halt yemiş ama. 'Usta,' dedi. 'Kıymayı Deli Fedime'ye verdim ben.' 'Anam!' demişim. 'Ne bok yedin sen!'"

"Hadi amcaoğlu, takma o kadar. Eşek kadar oğlan. Karışmıştır bir şeylere. Az çekişir, bırakırlar."

"Meğer Deli Fedime aç kalmış kaç gündür. Cuma camiin musalla taşına yatmış çığırıyormuş, 'Okuyun len benim duamı! Okuyun ama gömmeyin de köpekler yesin beni! Onlar bari tok ölsün!' diye. Ah eşek kafam. Sinirle çektim bunun kulağını. Dükkânın köşesine gidip ağladıydı."

Reşat demedi bir şey artık. İki adam sessizce bakıştılar. Aşçı İrfan pikaba Müzeyyen Senar koydu.

Kış gelirken Terzi, Savcı Bey'in bayramlıklarını yetiştirdi. Postacı Reşat'ın kasıklarına fena bir ağrı geldi oturdu. Birlikte İzmir'e, Üniversite Hastanesi'ne gittiler. Prostat dedi doktor. Terzi dönüş yolunda Postacı'yı makaraya aldı. Kuşlu fıkralar anlattı. Postacı otobüs falan demedi, derin derin sövdü.

Bahar yağmurları başlarken Ertuğrul ustasının dükkânında oturuyordu. Hava hâlâ serindi. Çocuk üşümesin diye kapıyı kapalı tutuyordu Terzi. Postacı daha arkada oturmuş sigarasını tüttürüyordu. Serçe sürüsü gelip dükkânın önüne kondu. Derken havalandılar hep bir. Arkadan Deli Fedime göründü. Camın öbür yanından Ertuğrul'a baktı uzun uzun. Bakıştılar. Döndü. Gitti.

Akşama meyhanede üç sandalye çektiler. Aşçı İrfan keşkek koydu önlerine. Sessizce rakı içip ağlaştılar.

11 Aralık 2006

ÖLÜ HAR

Göğsünde bir diken büyüyordu. Kökleri akciğerinin dalları arasında karışmış, kalbinin hemen yanından boy veren kaba sapı kızıla dönmüş diken. Tuğ çıkarmış. Muzaffer mor uçları var topuzunun. İçindeki kafayı koruyan sert zırh, ölümcül oklarla donanmış.

Metal ruhlu diken büyüyordu göğsünde.

Onu bıraktıkları ağacın dibinden doğruldu. Sırtını dayadı akasyaya. Dibinden avuçladı toprağı. Ağır ağır çiğnedi. Yuttukça rahatladı. İçindeki açlığın atları sakinleşti.

"Ali, eşek Ali!"

Bakkal elinden dirseklerine kadar süzülen peynir suyuyla kapısının önüne çıkmış bakıyordu.

"Yemesene lan, toprağı. Köpekler işiyor oraya. A, dangalak."

Ali gülümsedi. Kara soluk bir salya aktı çenesinden.

Yolun karşısındaki apartmanın ikinci katında güneş parladı. Pencere açıldı ardına kadar.

İnce, beyaz bir el çıktı. "Gel," dedi.

Ali kalktı. Donunu çekti. Topal bacağı üzerinde sekerek gitti.

"Kızım şu kardeşinize sahip çıksanıza. Geliyor, işiyor, sıçıyor buraya. Ekmek satıyoruz bu dükkânda. Her gün bok mu temizleyeceğim ben?"

Pencereden sarktı bu kez Alev.

Ağzını açtı ama sesi çıkmadı. Dışarıdaki hava çekilmişti. Her şey bozulup içine çöken bir teneke kutu gibi öleyazdı.

Geri çekildi. Pencereyi kapayınca nefes alabildi. Kıvırcık saçlarını geriye attı. Sıcak hava göğsünden karnına doğru aktı. Bacakları uyuştu.

Ali eve dönmüş ona bakıyordu.

"Gel," dedi yine.

Dizine yatırdı. Yakaları kirli gömleğini çözdü. Diken başını kaldırıp doğruldu. İki eliyle kavradı gövdesini. Zorladı. Ali'nin içinden uluma koptu. Boğazını kesen bıçakların sesi duvarlarda çınladı. Alev'in parmakları gevşedi. Dikeni bıraktı. Ali hırıltılı nefesini almaya başladı.

"Neden seni bana bırakıp gittiler?"

Ağladı.

Ali dizlerine gömdü başını. Dikeni divanın örtüsüne dokundu. Taç yaprakları gevşedi. Beraber uykuya daldılar.

Alev başını cama dayadı.

Belediye otobüsü durdu sokakta. İçinden siyah saçlı, uzun boylu o çocuk indi.

Alev doğruldu.

Bakkalın üzerindeki iki göz odayı tutmuş bu. Çamaşır astı geçen gece. Herkes uyuyor diye üzeri çıplak çıktı balkona. Alev camdaydı. Görmedi ki onu.

Uçup yanına varmak istedi. Avuçlarını avuçlarına bastırıp göğsüne yükselmek. O dikensiz, esmer çıplaklığa gömülmeyi diledi.

Ali kımıldadı uykusunda. Salyası çenesinden boğazına kadar siyahlık bıraktı.

Kiracının yolunu bakkal kesti. Bir şeyler konuştular. Elini cebine attı. Uzattı. Bakkal iki eli yanda söylendi. Dinlemedi onu. Evine çıktı.

Alev'in midesi bulandı yine. Gökyüzüne baktı.

"Ali, ne olacak şimdi?"

Doğruldu. Beraberce baktılar bu kez. Safran renginde toz bulutu mahallenin üzerine iniyordu.

Ali, usulca sıyrılıp divanın altına girdi. Kesik kesik hırlamaya başladı.

O anda sokağa hızla beyaz arabalar girdi. Acı frenleri duyuldu. Kiracı çocuk pencereden bakar bakmaz geri çekildi. Onlarca adam ağır adımlarıyla eve doğru koşmaya başladı. Bakkal büyümüş gözleriyle onlara baktı. Üzerindeki avcı yeleği metal pırıltılarla yanan adam onu içeriye itti.

Alev halının üzerine attı kendini. Kulaklarını iki eliyle kapadığı anda gürültü koptu. Karşı ev küt ve arka arkaya patlayan seslerle sarsıldı. Hızlı ve pütürlü bir çekiç başı havayı dövdü. Kan ve zaman kıvrımıyla dolu torbalar patladı.

Barut kokusu yükseldiği noktadan aşağıya doğru inerken her şey sakinleşti. Alev iki büklüm ağladı. Dışarısını görmedi. Maskeli adamlar omuzlarında silahlarıyla çıktılar. Birisi havaya sıktı. Sokağın karşısından alkış koptu. Evlerin pencereleri açıldı. Meraklı başlar kaynaştı. Bakkal elinde bayrağıyla maskeli adamlara doğru koştu. Meraklı başlarla dolu pencerelerden de bayraklar sallanmaya başlandı. Yaşlı teyzenin birisi balkonundan alkışa katıldı. Sokak çınlıyordu.

Ali divanın örtüsünün altından sıyrıldı. Alev'in omzuna dokundu. Avuçlarını gösterdi. İki diken başı pullanmış deriyi yırtıp çıkmak üzereydi. Taç yapraklarını saran demirden oklar şeffaf dokuyu yırtıp kanatmıştı bile.

Alev sarıldı kardeşine. Göğsündeki diken memelerine vurdu.

Dışarıdaki kalabalık arttı.

Alev görmedi. Kiracı çocuğu kanlı bir çarşafa sarılı çıkardılar. Maskeli adamlardan birisi sigara yaktı. Bakkal tezgâhının arkasına doğru yürüdü.

22 Mayıs 2007

DÖNÜŞ

Hızlı bir yaz yağmuru geçti üzerimizden. Talatpaşa dolmuşunun içindeydim. Şoför sigarasından çekti. Aynasını düzeltti.

"Otur ağabeycim. Yağmur dinsin öyle çıkarsın."

Son duraktaydık. Önümüzden aniden başlayan yağmura yakalanmış insanlar koşarak geçiyor, kendi aralarında yüksek sesle konuşup gülüşüyorlardı. Hemen yanımızdaki yaşlı çınarın yapraklarından birisi havada daireler çizip arabanın kaputuna düştü. Daha yemyeşildi. Canlı ve hayat doluydu. Yaşaması için önünde aylar varken ağacından kopuvermişti. Öyle bir zamansız ölüm.

Sigara uzattı.

"Eyvallah."

Arabadan çıktım. Genç ölüyü parmaklarımın arasında tuttum. Sokağa yağmurun son damlaları düşüyordu. Tanıdık duvarları gördüm. Eskimiş, kirlenmişlerdi. Yeni işhanları, hızla girip çıkan erkekler, ışıklı vitrinlerden taşan sesler çıktı önüme. Arka sokaklara saptım. Papazın Fırını'na doğru yürüyordum. Gözlerim mandalina ağacını aradı. Oradaydı. Gövdesi kalınlaşmış, dalları seyrekleşmiş ama hayattaydı. Yanından geçerken gülümsedik birbirimize.

Kunduracının yerine bakkal açılmıştı. Bira kasalarının

üzerine makarna kutularını dizmişler. Elektrik direğinde geçen bahardan kalma bir uçurtma ölüsü çırpınıyordu.

Haki boyalı eski evin önünde durdum. Perde açıldı. Muzaffer Ağabey bana bakıyordu. Gülümsedi. "Gel," dedi eliyle.

Nem kokan merdivenleri çıktım. Kapı açıktı. Koridordaki kirli kilimin üzerinde ters çevrilmiş terlik ölüleri yatıyordu. Sokağa bakan odaya girdim. Pencerenin önündeki divana oturmuştu. Her zamanki gibi. Bağdaş kurmuş. Yanında çayı.

"Çok yaşlanmış," diye düşündüm. Beyaz saçları alnına doğru düşmüştü. Uzamış seyrek sakallarını sıvazladı. Titreyen ellerini dizlerine koydu.

"Dükkânı kapatmışsın."

"Yaşlandım artık. Belli olmuyor mu? Ama hâlâ konu komşunun ayakkabılarını tamir ediyorum."

Gözü seğirdi. Yere baktı.

"Sevim Yengen sana çok yazdı. Hiç cevabın gelmedi."

Başımı duvara yasladım. Gözlerimi kapadım. Yaprağı avucumda sıktım.

"Sevim Yenge nasıl?"

"Dükkânı geçen sene sattık. Bu yaştan sonra ne işime yarayacak! Hıdır da gelip çalışacak değil ya. Koskoca mühendis."

İçindeki yangını duyuyordum artık. Gürül gürül alev vuruyordu tenime.

"Ama Sevim hiç kabullenemedi Hıdır'ın gidişini. 'Memleketin suyu mu çıktı? Yanımızda kalsaydı ya, ne işi var Amerikalarda,' diye dövündü durdu."

Arka cebimden cüzdanımı çıkardım. İkiye katlanmış fotoğraf. Hıdır ve ben. Havalandırmada yan yana durmuşuz. O gülümsüyor. Bıyıklarının altından inci gibi dişleri çıkmış. Arkada kulenin demir parmaklıklı pence-

releri görünüyor. Daha da gerilerde silahını omzuna asmış bir askerin koyu gölgesi.

"Çıkınca babamlara gidersin, değil mi?"

"Ne diyorsun lan, herze! Beraber gideceğiz ya. Sevim Yenge ısırganlı bükme yapar yine."

Hep gülerdi Hıdır. Saçını kaşıyıp yine kahkaha attı.

"O kadar sopa attılar, kafanı kırdılar ama midene dokunamamışlar. Hâlâ hatırlıyor musun ısırganı."

Sarıldık birbirimize. On dakika sonra hücrelere geri götüreceklerdi bizi.

"Sen yine de uğra onlara arada bir. İhmal etme. En çok annemi düşünüyorum ben. Azıcık üşütsem gecelerce başımda uyumazdı."

Beraber yere baktık. Kışın bıraktığı kirli karın altındaki toprağı gördük.

"Aslına bakarsan babam da iyi değildir. Dükkânının içinde oflayıp duruyordur şimdi."

Fotoğrafı yeniden katladım. Uzanıp Muzaffer Ağabey'in divanına bıraktım.

"Bu Hıdır'la çektirdiğim son fotoğraftı. Ertesi gün bizi havalandırmaya bırakmadılar. Tam üç ay güneşi görmedim. Sonra öğrendim ki, Hıdır'ı o akşam alıp götürmüşler."

Muzaffer Ağabey camdan dışarıya baktı.

"Biliyor musun, bu oğlana çok kızıyorum. İnsan bari bayramlarda gelir. Senin yaşlı anan, baban var burada. Hiç özlemez mi, bizi?"

Omuzları sarsıldı. Belli belirsiz hıçkırdı. Süzülen gözyaşları pencereden düşen ışığın altında parladı.

Kalktım.

"Sevim Yengene merhaba demeyecek misin? Kaç gündür hasta. Yatağından çıkmadı."

Arkadaki odaya yöneldim. Kapıyı açtım. Toplanmış boş bir yatak duruyordu. Yastığa çerçevelenmiş büyük bir fotoğraf dayanmıştı. Sevim Yenge Hıdır'a sarılmış gülüyordu.

Avucumdaki yaprağı yatağın üzerine bıraktım. Çıktım.

Sokağa indiğimde cama doğru baktım. Muzaffer Ağabey çayını yudumluyordu. Göz göze geldik. Gülümsedi.

26 Ocak 2007

ANİDEN

Havalandırmanın ortasında aniden bir ağaç belirdi. Akasyaya benzettim. Damarlı ve kalın kabuklu yaşlı gövdesi vardı. Haykıran kolları yeşil köpükleriyle katmer katmer gökyüzüne kavuşuyordu.

Etrafında döndüm. Kel kafamı kaşıdım. Dün yoktu bu ağaç. Geçen bahar burada mıydı acaba?

"Kime sorsam, Veysel?" dedim. Kendi kendime sormuş oldum. Ayıplarlar mı beni acaba?

"Veysel, on senedir mahkûmsun burada. Hem de ağır mahkûm. İpini yağlayıp duruyorlar. Şimdi mi fark ettin bizim ihtiyar akasyayı?" demezler mi?

On bahar geçti sahi. Ben son sekizini hatırlıyorum. İkincisi şöyle böyle aklımda. İlkini hiç bilmiyorum. İlyas, o kadar anlattı oysa.

"Koca kafa Veysel, hatırlasana, kar yeni kalkmıştı. Vişne Sokak'taki evi boşaltıyorduk. Hani Mahmut gelmesi gereken saatte ortaya çıkmamıştı. Sen bakkalın önündeki telefondan sadece senin bildiğin numarayı arayıp gelmiştin. 'Gitmemiz gerek İlyas,' demiştin. Deli gibi bavulları topladık. Banyoda adres defterlerini yaktık."

Evden ayrı ayrı çıkmışız. Köşeyi dönerken belimden vurulmuşum.

"Oğlum, nah bu deliği de mi hatırlamıyorsun?"

Annemle Kilizman'a giderdik. Güzel kadındı. Eşarbını boynuna dolar, güneş gözlüğünü takardı. Eli elimde yürürdük. Suya girmeden belime dokunurdu.

"Veysel, ben senin anneni bilmiyorum. Çocukluk arkadaşı da değiliz. İlk kez fakültenin kantininde masanın üzerinde gördüydüm seni. Heyecandan boynundaki damarlar atıyordu."

Ben okulu bitirmişim. Arada çember açıları çiziyorum havalandırmanın duvarına. Yöndeş açılar.

İlyas çok anlattı bana. Geceleri uyku tutmazdı onu da.

"Serap vardı, bildin mi? Ev sahibinin kızı. Tutturdu dışarıdan lise bitireceğim diye. Ayşe Yenge, onu da hatırlamıyorsun değil mi, yalvar yakar oldu. Olmaz desem ayıp olacak. Haftada bir gün çalıştırıyordum ya hani onu."

İlyas bazen susmazdı. Gözlerimi yalandan kapatsam da vazgeçmezdi.

"Veysel ben var ya, çok ayıp ettim aslında. Ama tutamadım kendimi. Çok da gençtik o zamanlar. Gece ıslanmaktan bıkmıştım. Şimdiki aklım olsa yapar mıydım bilmiyorum. Ama düşünüyorum da yapardım galiba. Ölüm çok dibimizdeydi bizim. Eksik gitmek istemezdim tahtalı köye... Ne gülüyorsun lan, ibne!"

Babamın yüzünü değil de bıyıklarını hatırlıyorum. Anason kokardı. Sarılınca ensemden akardı rakı kokusu.

"Baba, yine söylesene!"

Babam bir türkü uydururdu. Çok gülerdim ben.

"Gülme ayı. Sanki sen olsan dayanabilirdin. Serap'ın defterine soruları yazardım. Sonra salona çıkardım. Ayşe Yenge dövüşür gibi sarılırdı bana."

Akasyanın dalları kımıldadı. Etrafıma baktım. Millet voltada. Kime sorsam şimdi? Altına vardım. Su damlıyor.

"Evet, ıslattılar ikimizi yan yana. Yangın hortumu gibiydi. Senin yarana tutuyorlardı ya özellikle. Çok ağladın. 'İlyas öleyim ben,' dedin hep."

İlyas'tan bıkmıştım ama şimdi özlüyorum. Çıkıp gelse razıyım kafamı şişirmesine. İlyas yemek yemedi. Günlerce şekerli su içti. Dinletemedim lafımı.

"Oğlum bak, sana yumurta yaparım. Yeşil soğan doğrarım sahana. Üzerine pul biber dökerim."

"Git Veysel, vallahi çakacağım sana."

"Annem sarma yapar mıydı?"

"Anneni hiç görmedim Veysel."

"Hayır, sen de hiç bahsetmedin Veysel. Zaten ailelerimizden konuşmazdık."

"Evet, seni vurdular Veysel. Ölmedin tabii, teres. Yoksa şimdi kafamı şişirir miydin?"

Çok yalvardım İlyas'a. İp gibi kaldı. Yemedi. İnatçı it.

Bir sabah sayım gecikti. Anladık kötü akan zamanı. Ne kadar kazak, gömlek, pantolon varsa üzerimize geçirdik. Odunları yere vura vura içeri girdiler.

Reçine kokusunu duyunca evimizi hatırladım.

İki katlı. Arapsabunu kokan merdivenler var. Salon penceresine dokunan karaçamın dallarından dalga dalga reçine kokusu dolardı. Perdeler kımıldardı. Annemle beraber kanaryayı çamın dibine gömmüştük. Annem güzel kadındı. Usulca örtmüştü kuşun üzerini.

İlyas'ın üzerine örttükleri çarşafı kaldırdılar.

"Gel," dedi birisi. "Senin cürümün İlyas. Vedalaş."

Örtünün altında ölü bir kanarya yatıyordu. Gözlerinin yerine iki iri kan noktası oturmuştu.

İlyas görünmedi bir daha. Gelse, git demem ama. Özlüyorum onu.

Şimdi bu akasya ne olacak?

Etrafıma bakındım. Kimse yok voltada. Koğuştan

uğultular geliyor. Çay vakti olmalı. Usulca tırmandım. Yeşil yapraklar çekti beni içine.

Rüzgâr çıktı aniden.

Durup dururken kanarya kondu üst dallara. Uzandım dokundum. İlyas gibi koktu ortalık.

Hatırladım. İlyas kedimdi benim. Okuldan gelince omzuma atlardı. Çeşmede ellerimi yıkarken başıyla okşardı omuzlarımı. Annem elinde havluyla beklerdi beni.

Annem güzel kadındı.

Ağır mahpus Veysel'in annesi.

Annem gelse keşke.

Hatırladığım denizleri getirse geriye.

Havalandırmayı rüzgâr doldurdu.

Onuncu bahar geldi, uzandı dizlerimin üzerine.

18 Mart 2007

ZAMAN ÇÜRÜĞÜ

Sallantıya gözlerimi açtım. Mırıltılı bir motor sesiydi kulaklarıma dolan. Ardı sıra gölge ve ışık geçti. Yeniden kısa ve kesik gölgeler. Esintiyi hissettim. Kirli deri kokusunu duydum. Gözlerimdeki karaltıya uzanmak istedim. Kollarım kalkmadı. Onları vücudumun altında hissettim. Omuzlarımdan aşağıya ağrı aktı. Daha fazla zorlayamadım. Nefesimi tuttum. Bıraktım. Parmaklarımı oynatmaya çalıştım. Sağ elim daha rahattı. Sol bileğime dokundum. Soğuk demir.

Birisi yakamdan tutup beni doğrulttu. Işık daha güçlü geldi.

"Susadın mı?"

Başımı salladım.

"Az kaldı. Varınca içersin artık."

Kollarım kesilmiş gibiydi. Etime batan binlerce iğne vardı. Yüzümü koluma sürmek istedim.

"Olmaz. Göz bağını çıkaramayız."

Pencereyi açtılar galiba. Çam serinliği geldi içeriye. Ağustosböcekleri ötüyordu. Akşamüzeri miydi acaba?

"Nereye gidiyoruz?"

Önden sesler geldi.

"Ne kadar kalmıştır?"

Arabayı süren konuştu sanırım.

"Bir çeyrek falan."

"İyi, gelmişiz."

"Beni nereye götürüyorsunuz?"

Yanımdaki omzuma dokundu.

"Merak etme. Yabancı bir yer değil. Çocukluğuna gidiyoruz."

Ensemde ince bir sızı duydum. İrkildim. Ama yüzlerce tül perde indi üzerime. Yüzüm ağır ağır serinledi. Kanatlı bir at gelip yelesine sardı beni. Sesler ve esinti üzerimizden yavaşça sıyrıldı. Islak çamurun içine battım.

* * *

Mine, biz kardeşiz, biliyor musun?

Çok haşarıydın sen. Sarı saçların çamurla dolardı. Yüzünü yırtardı erkek çocuklar. Yine de yılmazdın. Sokaktaki seksek oynamak için kiremitle çizdiğiniz kuytuluğu onların top oyununa teslim etmemek için dayağı göze alırdın.

Sonra babaannemizin çeyiz sandığından aşırdığın gümüş makasla bebeklerinin karnını açardın. Çıkardığın pamukların yerine nohutları tıkar, iğne iplikle dikmeye uğraşırdın onları.

"Bebekleri olacak onların. Elsiz, ayaksız nohut çocukları doğacak," derdin.

Hatırlıyor musun, babaannem, o Çerkez kadın senden çok korkardı.

"Bu kıza dikkat edin. Ailenin başına bela getirecek," diye ağlanırdı.

Sen tütün çapasına da gitmedin hiç. Toprağı hiç sevmedin. Annem o kadar dövdü seni. Bahçedeki küçük havuzun başında saçlarını yoldu.

"Okutmayacağım işte. Kargılara yaprağı değil derini sereceğim."

Babam yer evin tek penceresinden bağırırdı:

"De yeterin be!"

Mine, ben senin ağabeyinim.

İzmir'e birlikte gittik. Okumaya. Karataş'taki ailevine koydular bizi. İrice bir oda. İki küçük yaylı yatak. Masa. Tabureler.

Hatırladın mı?

Hani yan odadaki itfaiyeci genç memur sınavına çalışıyordu. Ona gidip şarap içiyordum.

"Ağabey, dersine bak sen. Domuzun teki o. Uyma ite," diyordun.

Mine, bana para verdi o hergele. İş buldu. Kadına doydum ben onun sayesinde. İş mi, dedin?

Kolay iş var mı bu dünyada? Liseyi bitirseydim ne olacaktı sanki? Ya geriye, tütün tarlasına dönmek zorunda kalsaydım? Gece sabaha kadar yaprak kır. Lüksün ışığına gelen böcekler ağzına ağzına dolsun. Sonra belin başın tutmadan tütün diz çardağın altında. Suyun ılık, yemeğin kabak kavurması.

Hatırlıyor musun, babaannemin lafını. "Git ağzını çalkala," derdi. "Kabak peygamber yemeğidir."

Mine, neden bulaştın bu işlere?

Hata benim aslında, boş bıraktım seni.

Annemi gömmeye gittiğimizde, babam seni bana emanet etmişti.

"Bunların dölü bozuktur oğlum. Anan tütün ilacı içti bak. Ağzı köpüre köpüre öldü. Mine'ye dikkat et. Felaket felaketi çeker."

Oysa ben seni elimle yurda verdim. Maksat o tek odalı çatıdan ayağın kesilsin. Uzak dur benden. Belimde demirim vardı artık. On iki kurşunlu bir güven gelip oturmuştu yüreğime.

İş mi, dedin?

Kolay iş var mı, bu dünyada?

Gece sabaha karşı ellerim titriyordu. Kalın sigaradan yeniden çekiyordum. Kan bulaşmamış iş var mı bu dünyada? Ben orta yerde insan sıfatıyla yaşarken, mesela Konak Meydanı'nda bir aşağı bir yukarı yürürken ya da Kemeraltı'nda aç sefil dolaşırken, o karılar çiş kokan yataklarda bacaklarını gönülsüzce açmışlarken, vicdan diye bir şey var olabilir miydi ki?

Benim farkıma kim vardı?

Sen bile erkekten saymadın beni.

O öğleden sonra, telsizden gelen anonsla yolu kesmiştik. Ben kalabalığın dağıldığı sokaktan yukarıya doğru koştum. Köşedeki elektrik direğine dayanmış titriyordun. Saçlarından tutup evlerin arasına soktum seni. O zaman seni alıp götürebilirdim. Ama öylece baktın bana. Sonra ittin beni. Yerdeki sarı balgam gibi çiğneyip geçtin.

Mine, neden?

Bak seni buraya kadar getirdiler. Konuşmayanların son durağına. Burada zaman sona erer. Bitiririz onu. Yaşayanların sıcaklığını alıp geriye kaybolmanın soğuğunu bırakırız.

Yok, daha fazla eziyet etmeyiz. Acının işe yaramadığı ölümlüler bize aittir.

Sadece son soruyu sorarız:

"Şimdiye kadar hatırladığın bütün yüzleri, hissettiğin bütün esintileri, güldüğün ve ağladığın zamanları silmemizi ister misin?"

Mine, eğer burada da konuşmazsan, bana en büyük kötülüğü yapacaksın. Tetiği bana çektirirler.

Ama Mine, iyi iş var mı ki?

Bu dünya çürümüş et ve dağılmış kemik parçalarından değil mi?

* * *

Beni tahmin ettiğim yere gömüyorlar. Bunu anladım. Üzerimizde servi yaprakları olacak. Mezarlığın altından akşama doğru keçi sürüleri geçecek. Oğlancığın birisi ürkek adımlarla onları ıslıklayacak. En kötüsü de, beni annemin yanına yatıracaklar.

"Anasını dertten öldürdüydü," diyecekler.

Ağabeyim aldı küreği şimdi.

En kötüsü memelerim çürüyüp annemden tarafa dökülecek.

Ağabeyim kanlı bir ülke gibi yaşayacak.

22 Nisan 2007

YILDIZ'I BULMALIYIM

I

Şimdi sadece ışık var hayatımda. Boyun eğdiğim büyük cezanın tek tesellisini incecik gözkapaklarımın ardından alıyorum. Işık varsa gölge de var elbette ve birbirlerini tamamlayarak etrafımı kuşatan canlılığı anlamamı sağlıyorlar. Pencereye yaklaştığım, hatta dayanamayıp camı açtığım zamanlarda bu ikiliye sesler katılıyor. O an hissediyorum ki, yaşamak hâlâ çok tahrik edici ve ona kanıp kapılıvermek eskisinden de kolay.

Sabah önce güvercinler geliyor. Yan komşunun pervaza bıraktığı ekmek kırıntılarını guruldayarak gagalıyorlar. Sonra bizim kata kadar uzanmış parmaklarını rüzgârlı havalarda çırpan erik ağacına kuzgun konuyor. Kanatlarını tehditkârca çırpıp uğursuz sesler çıkarıyor. Onun şakası olmadığını biliyorlar. Yolun karşısındaki elektrik direğine kaçan güvercinler kuzgunun iştahının sönmesini bekliyorlar. Geri geldiklerine göre ben öyle olduğunu tahmin ediyorum en azından. Ne ilginç ki, gözlerim açıkken etraftaki kuşları merak edip izlememişim hiç. Oysa işim gözleyip takip etmek değil miydi benim?

Ama altımızdaki bakkalın ekmek ve süt kasasını, içinde mutlaka gazete öbekleriyle, kenara itişini ve dükkânın kilidini kapıyı omuzlayarak açışını hatırlıyorum.

"Günaydın Ferit Bey. Gazetenizi kapıya bırakıyorum birazdan."

Evden çıkarken hep sinirli olurdum. Okunması gereken dosyalar, yarım bırakılmış krokiler, isim listeleri, ifade tutanakları, ses bantları beni beklerdi. İki sokak ötede duran arabaya kadar koşar adım giderken bakkalın suskun ve ürkmüş bakışını hâlâ anımsıyorum.

Arka koltukta silah var. El çantasının içinde. Kılıfıyla birlikte iç cebime koyuyorum. Bu yüzden çok kızıyorlar bana. Aniden yolu kesebilirler. Çapraz ateşten ancak daha büyük karşı gürültüyle kurtulmak mümkün. Oysa ben ona dokunmak bile istemiyorum. Koynumdaki demirin yılan soğuğu yayılıp eziyor beni.

Oysa o sıralar neredeyse herkesin ensesine dayalıydı bu ölüm kuşu.

Aramızda "büyük gürültü" dediğimiz o beklenen çığ koptuğunda beni B Grubu'nun başına getirdiler. İtiraz etmeyi ve emekliliğimi istemeyi düşünüyordum ama bunu yapmadım. Sonunda zirveye ulaşmıştım. Yıllar süren zorunlu görevlerin, boğaz boğaza geçen günlerin, ölüm ve idrar kokan hücrelerde attığım adımların, parmaklarımın arasında sönüp ölen sigaraların sonunda buradaydım. Ve şimdi daha kötü günler göreceğimi bilsem bile "tamam" demek istemiyordum.

Sinirlendiğimde cebimden kedigözlü gümüş yüzüğümü çıkarıp parmağıma takıyordum. Sonra önümde kolları arkadan kelepçeli duranın gözbağını çözüyordum. İlk yumruğu onun hizasındaki duvara vurduğumda dökülen sıvaları görmesini istiyordum. Beni tanımaları umurumda değildi. Ama bir sonraki vuruşun nereden geleceğini bilmemeleri için bağı yeniden çekiyordum.

İşte yüzüğümde biriken kan yüzünden bu işin başındaydım.

B Grubu, işin son noktası. Hiçbir kaydın tutulmadı-

ğı, izin sürülemeyeceği, öncesi ve sonrasının bilinemeyeceği mutlak sessizlik yeri.

O akşam eve erken döndüm. Yorgunluk kemiklerime kadar işlemiş. Bu defa arabanın beni kapıya kadar bırakmasına ses çıkarmadım.

Bakkal karşıladı beni.

"Ferit Bey, çok özür dilerim. Yakın bir akrabam var içeride. Sizinle iki dakika görüşmek istiyor."

Bu konuşma için saatlerce çalışmış belli ki. Yine de dili kurumuş ağzında dönmüyordu. Tekleyerek çıkardığı kelimeleri korkuyla ıslamayı deniyordu ama nafile. Bakışlarım onu daha da yıkıyor olmalıydı ki iki adım attı geriye doğru.

Onu geçip apartmana girmem gerekirdi aslında. İsmini ve adresini verir, ertesi gün eve yeniden döndüğümde boş dükkânın önünden yürür giderdim. Ama yapmadım. Birlikte dükkâna girdik.

Kavuşmuş elleriyle önünde yanan tüplü sobaya doğru eğilmiş düşünüyordu. Beni görünce toparlandı. Kalkarken sandalyenin arkalığına attığı mantosu kayıp etekleriyle yeri örttü. Üçümüz bir süre konuşmadan ayakta bekledik. Birden işaret gelmiş gibi ardına döndü, mantosuna eğildi.

"Bu ağabeyimin fotoğrafı. İsmi arkasında yazılı. Hüseyin Solmaz."

Öfkemin dizlerime doğru yükselmekte olduğunu hissediyordum. Uzattığını almadım. Havada duran parmaklarıyla birlikte incecik bir koku da yükselmişti. Esmer buğday kokusu. Elimi cebime attım. Yüzüğüm orada duruyordu. Buz gibi.

"Ondan altı aydır haber alamıyoruz."

Bakkala döndüm.

"Bak, daha önce de söyledim, ben Milli Eğitim'de çalışıyorum. Benimle ne ilgisi var bu konunun?"

"Yok, beyim, bizi yanlış anladınız. Hani çevreniz geniştir, belki bir yardımınız olur diye düşündük. Malum, ateş düştüğü yeri yakıyor. Yani şaşkınlık bizimkisi."

"Lütfen yardım edin. Annemle ağabeyimden başka kimsem yok ve annem günlerdir uyuyamıyor."

Gözlerine baktım. Gri iki gölün sularına binlerce damla düşmüş, için için dalgalanıyordu.

"Hiçbir yardımım olamaz. Siz en iyisi Sıkıyönetim'e gidin."

Ertesi gün derin araştırma şefinin getirdiği dosya masamın üzerindeydi. Kızın adı Yıldız. Tıp Fakültesi'nde okuyor. Baba demiryolcu. İki yıl önce hareket memurluğundaki gece nöbetinde ölmüş. Cümledeki "kalp krizi" lafının altını kırmızı kalemle çizmiş birisi. Anne ev kadını. Ağabey sendikacı. Şu okulu bırakıp fabrikaya gidenlerden. Bir yıl Edebiyat Fakültesi'ne devam etmiş. Dosyanın içinde çocukla ilgili kalın zarf var. Açmıyorum. Evlerinin önünde çekilmiş bir fotoğrafı elime alıyorum. Kurban kesilmiş. Ağabeyiyle yan yana durmuşlar, yerdeki başsız hayvanın yüzülüşünü ifadesizce izliyorlar. Kaldırımdaki plastik leğenlere doğru eğilen annesi olmalı. Elinde bıçakla duran adamın altına keçeli kalemle "ilgisiz şahıs" notu düşülmüş.

Akşam çıkışta garajdan taksi plakalı bir araba istedim. Müşteri ışığını kapatıp Gürçeşme'deki adrese sürdüm. Mavi yokuşun sonunda tek katlı evlerinin önüne geldim. Briketten duvarın ardında ağaçlar var. İnen karanlığın altında eriğe benzettim onları. Çekili tül perde yanan tavan lambasının ışığını süzerek dışarıya bırakıyordu. Önce annesi girdi içeriye. Elinde yuvarlak tepsi, üzerinde tüten küçük tencereyle. Ardından Yıldız tabakları ve ekmek sepetini getirdi. Odaya salatayla yeniden döndüğünde yaşlı kadın buhar taşan tencereyi tabaklara pay ediyordu. Hiç konuşmadılar. Suskun bakış-

larla birbirlerini süzerek ağır ağır akşam yemeklerini yediler.

Cebimden ses bandını çıkartıp arabanın teybine ittim.

— Alo?

— Seniham Teyze benim, Şerife.

— Kim dedin?

— Şerife. Küçük Ahmet'in torunu. Bildin mi beni?

— Şükür iyiyim kızım. Baban nasıl?

— Hepimiz iyiyiz... Seniham Teyze, ben oğlanı soracaktım. Nasıl, haber var mı, hiç?

— Yok kızım. Yıldız gidip geliyor. Avukat tuttuk. İstida verilecekmiş yarın.

— Hadi hayırlısı...

Bunu geçiyorum. İki yanlış arama var. Ziraat Bankası'nın numarasıyla çok benzermiş telefonları. Yıldız söyleniyor kapatmadan önce. Sonunda aradığımı buluyorum.

— Yıldız, yarın seni bekliyorum tamam mı?

— Yoksa haber mi var?

— ...

— Tamam, görüşürüz.

Konak'taki genel telefonlardan birinden yapılmış arama. Notları çakmak ışığında karıştırırken görüyorum.

Yıldız odasına geçiyor. Bulaşıkları yıkamış olmalı. Çekili perdenin ardında krem rengi geceliğini giydiğini düşünüyorum. Terlikleri başucuna çıkarmıştır. Uyumadan iki sayfa bir şeyler okumuş olmalı.

Ertesi gün fakültedeki adamım aradı. Yıldız boş konferans salonunda iki kişiyle görüşmüş. Fotoğrafları

öğlene masamda istedim. Ağabeyinin zarfını açmıyorum.

Kısa bir izin dilekçesi yazdım. Son üç yıldır tek bir gün bile işimin başımdan ayrılmadığımı ve yorgunluğumun maruz görülmesini diledim. Yardımcım karşımda yalvaran gözlerle bana bakıyordu. Şehirde yeni bir operasyon başlamıştı ve onca sorguyu tek başına nasıl bağlayacağını bilemiyordu.

"Sen halledersin her şeyi," dedim, "iki hafta sonra dönüyorum zaten."

"Bari bugün aşağıya gelseydiniz. Kalp hastası bir kız getirdiler. Bizimkilerin elinde kalacak diye korkuyorum."

"Kız" kelimesini duyunca elimdeki kalem dondu. Sanki Yıldız aşağıda, tabanı hiç kurumayan hücrenin bir köşesine serilmiş idrar kokulu battaniyenin üzerinde yatıyormuş gibi hissettim. İçimden yükselen ağlamayı öfkeli kandan bir el paçasından tutup yere serdi, üzerinde tepindi.

"Sık ara verin. Her defasında doktor bir baksın."

Yine aynı evin önüne gittim. Arabayı bu defa aynı kaldırımın biraz ilerisine çektim.

II

Kış güneşi Körfez'in üzerinde hızla kayboluyordu ve denizden yükselen kırık ışıklar griye doğru sönen aydınlığı çaresizce tutmaya çalışıyordu. Uzun, beyaz minibüs Bayraklı'nın deniz gören sırtını yılan gibi dolanan yolun kenarına yanaştı. Direksiyonda oturan adam arkasındaki küçük pencereden minibüsün kapalı bölümüne doğru baktı.

"On dakikamız var. Erken mi geldik sence?"

İçeriden ürkek bir ses duyuldu:

"Ortalık nasıl?"

"Pek kimse yok."

Şoför araçtan indi. Arkaya yürüdü. Kırmızı üçgen uyarı levhasını on adım geriye yolun kenarına oturttu. Yeniden minibüse vardı, kapının iç cebinden küçük İngiliz anahtarını çıkardı. Ön kaputu açtı, eğildi.

Yanlarından ışıklar içinde belediye otobüsü geçti. Yorgun kadınlar ve adamlar indi ilerideki durakta. Sokak lambaları cızırtıyla yandı. Aşağıda limana koyu bir dağ gibi yanaşan yük gemisiyle beraber karanlık iyice çöktü. Çöpün içinden atlayan tekir kedi, acemi beyaz badana lekeleriyle kapatılmış ama hâlâ eski yazıları kusan duvarın önünden koştu. Minibüsün yanına vardı. Adamla bakıştılar.

O sırada aracın içinden "Vakit geldi," sesini duydu.

Adam hızla kaputu indirdi. Minibüsün tavanında yatık duran anteni kaldırdı. İçeri girdi. Derin bir soluk alıp çalıştırdı. Farları yakmadan ağır ağır ilerlemeye başladılar.

Şoför arkadan gelen sese kulak kabarttı.

"Burası Özgür Türkiye'nin Sesi. Halkımıza; Cunta arkadaşlarımızı esir etti ama bizi teslim..."

Yokuşun başına ulaştıklarında konuşma bitti. Minibüs aniden daldı şose yola. İki sokak ileride farları yandı. Tekerlekler hızla girilen virajlarda ıslık çalarak yola yapışmaya çalışıyordu. Sonunda düze inen nehirler gibi sakinleştiler. Büyük bahçesinin ortasında yükselen eski bir okulun önünde durdu minibüs. Arka kapıdan atlayan adam zıplayıp yukarıdaki anteni büktü. Ardına bakmadan küçük duvarı aştı, bahçeye girdi. Hızlı adımlarla çamura batmış yeşillikleri geçti. Okulun arka çıkışından diğer yola geçti. Nefes nefeseydi. Biraz sakinleşmek için sigara yaktı. Yaklaşan ışığı görünce el kaldırdı. Dolmuşun ön koltuğuna kuruldu. Sıcaktı içerisi. Ama sırtındaki ürperme geçmiyordu bir türlü. Sigarasından arka arkaya nefesler aldı.

"Abi, dertlisin galiba?"

Dolmuş şoförü gülümseyerek ona bakıyordu. Parmakları arasındaki sigaranın farkına vardı. O da gülümsedi.

"Sorma. İş güç," dedi hafif açık pencereden izmariti atarken.

Tren yoluna kadar yavaşça ilerlediler. Arada binenler oldu. Radyonun sesi inip yükseldi, cızırtılar geldi.

İstasyonun önünde indi. Gişeden bilet altı. Kimsesiz banklardan birine oturdu. Yorgunluk dağ gibi üzerine yıkılıyordu. Uykuya düşmek üzereydi ki banliyö treni tıkırdayarak tantanları geçti. Durdu.

Çeyrek saat sonra tanıdık sokaklarda yürüyordu. Kahvenin önünden geçerken karşı kaldırıma geçti, paltosunun yakalarını kaldırdı. Camlar buharla kaplıydı. Kapıya yakın masada serili gazetelere eğilmiş iki kişi hararetle tartışıyordu.

"Ah, bu çocuklar hep aynı," dedi içinden. "Yine at oynuyorlar."

Gidip kapıyı açmak ve "Ben geldim," diyerek sarılmak istedi. Ocakçı Salih Amca, ellerini önlüğüne sürüp, "Vay vay, vay! Sen nerelerdeydin yahu?" diyerek yanına koşacak, diğer masalardan yükselen taş sesleri aniden duracak ve gülen bakışlar ona çevrilecekti.

Aklına üşüşenleri kovup başını daha da omuzlarına gömdü.

Soğuk bir yağmur başladı.

Eve yaklaştıkça yavaşladı. Penceden sızan ışığa yakalandı. Perdelerden kaçan pırıltılar etrafını sardı. Doğduğu evin kokusu, bildik ayak tıpırtıları, kapıları açan, mutfakta yemeğin altını kısan, ekmek doğrayan, sehpanın üzerinde duran kitabın kapağını çeviren bütün soluklar yan yana gelip bir ağ gibi örüldüler etrafında. Onu bütün bunlardan ayıran tek sıra briketten duvar şeffaflaştı.

Görünmez bir el şimdi etrafında dolanan ve ağırlaşan zamanla beraber onu imkânsızlığa, yani sevdiklerinin arasına doğru itiyordu.

Duvara dayanıp soluklandı. Islak saçlarını alnından geriye doğru itti. Son kez baktı perdenin gerisindeki aydınlığa. Yürümeye devam etti.

Henüz iki ev ilerlemişti ki, yandaki karanlık bahçeden ses duyuldu:

"Hüseyin!"

Dönmesine fırsat olmadan sırtına iki kişi bindi. Çelme takıp yere düşürdüler. Birisi diziyle sırtını bastırıp sağ kolunu kıvırdı. Diğeri sol omzuna binmişti. Her şey yıldırım hızıyla oldu. Üzerini aradılar. Cüzdan ve anahtarını aldılar. Elleri arkadan kelepçelendi.

Hüseyin zorlanarak kaldırdı başını. Cilalı derisi yere düşen sokak lambasının ışığında parlayan bir çift ayakkabı durdu önünde. Gölge eğildi. Ellerinin arasında tuttuğu gümüş renkli sigara tablasını açtı, içinden tek sigara çekti. Yaktı. Hüseyin son bir gayretle yakınındaki yüzü görmek için doğrulmaya çalıştı ama ensesine basan soğuk bir ökçe başını ıslak asfalta yapıştırdı.

III

Yıldız, sokağın başında, elleri krem rengi mantosunda dalgın bakışlarıyla belirdi dikiz aynasında. Arabadan indim, ona doğru yürüdüm.

"Merhaba."

İrkildi. Gözlerimin içine baktı. Orada kaldı bir süre.

"Beni hatırladınız mı?"

Daldığı rüyadan uyanmaya çalışan insanlar gibi ürperdi.

"Evet. Siz..."

"Ben ağabeyiniz için konuşmak istemiştim. Siz gittikten sonra bir arkadaşımı aradım. Bugün ondan haber geldi. Sabah onun yanındaydım. Ağabeyinizin sağlığı yerinde. Yakında evde olur dediler."

Yıldız dalgalandı. Bakışları dudaklarımdaydı. Zamanı geri almamı ve söylediklerimi defalarca yeniden duymayı istiyor gibiydi. Yanı başımızdaki duvara dokunup destek aldı.

"Bunu ne kadar zamandır beklediğimi bilemezsiniz. Şimdi inanamıyorum, sanki rüya görüyorum."

O anda, tüm bunları söylerken ve omuzlarına düşen saçlarını eliyle toplayıp arkaya atarken içimde, yıllardır duymadığım, hatta belki de hiç rastlamadığım bir ağrı başını doğrultup beni yakaladı.

İçimden taşan bulanık suları bastırmak için sigara tablamı çıkardım. Gümüş parıltılara baktı derin derin.

"Onu görebilir miyim?"

"Bu pek mümkün değil... Ama sanırım ben ona ulaşabilirim."

Ağzımdan dökülen lavları geri toplayamadım. Şimdi zamanı geriye sarıp bunu hiç söylememeyi isteyen bendim.

"Bir dakika bekler misiniz?"

Mantosuna sarılıp eve doğru koştu. Bahçe kapısını itti. Demir kapaklar gürültüyle savrulurken aceleyle evin kapını açıp kayboldu.

Dönüp gitmem gerekiyordu. Oysa tere batmış ellerimi nereye koyacağımı bilmeden bekliyordum.

Elinde gazete kâğıdına aceleyle sarılmış paketle geri geldi.

"Bunu ağabeyime verir misiniz? İki parça temiz çamaşır bulabildim."

Paketi aldım. Kolumdan yakaladı.

"Onun gözleri mavidir. Tıpkı sizinkiler gibi."

Cebinden o gün gösterdiği fotoğrafı çıkardı.

"Bu onun fotoğrafı. İsmi Hüseyin Solmaz. Arkada yazıyor."

Yüzündeki acının izi derinleşip kan lekeleriyle doluyordu.

"Altı ay oldu. Tam altı ay. Her günü çiziyorum buraya."

Parmağını kulak hizasından başlayıp göğsüne kadar indirdi.

Kolumu kurtardım ama dönüp gitmeme izin vermedi. İki eliyle yakamı tuttu.

"Onu geri getirin!"

Ağzından boşalan acı kokulu soluk yüzümü yakıyordu. Nafile çabayla ittim onu. Etime yapışmış gibiydi. Sonunda kollarından yakalayıp kopardım kendimden. Sendeleyerek yere yığıldı. Arabaya koşarak bindim. Gaza bastım.

Evim bu yangın yerine dönmüş şehirden çekip alabilir miydi beni?

Bildik duvarlar arasına girince nefesim düzeldi. Kapıya sırtımı dayayıp çöktüm. Karanlıkla birlikte uykuya teslim oldum.

Gecenin derinliğinde omzumdan tutup sarstım kendimi. Uyandırdım. Boşalmış içimi çevreleyen titrek tenimi ensemden çekip ayaklarımın üzerine diktim. Sürükledim ardımdan. Masada Hüseyin'in zarfı ve Yıldız'ın verdiği paket yan yana duruyordu.

"Zarfı aç," dedim.

Kanın çekildiği parmaklarım titreyerek sert sarı kâğıdın ağzını yırttı. İçinden Hüseyin'in fotoğrafları döküldü. Beyaz bir masanın üzerinde yatıyor. Örtüden sıyrılan çıplak omuzlarına ıslak saçları değmiş. Kaşının üzerinde kurumuş kan lekeleri. Uzamış sakalları kirli gölgelerle büyümüş yüzünde. Gözleri açık. Dönüp kendime

bakıyorum. Geçekten benim gözlerim bunlar. Sadece mavisi donmaya yüz tutmuş.

Yıldız'ın verdiği paketi yırttım. İki atlet, don. Temiz çamaşır kokusu. Katlanmış çorap çiftinin içindeki sertliğe dokunuyor parmaklarım. Açıyorum. Küçük bir naylon torbaya tıkıştırılmış közlenmiş ve soyulmuş kestaneler.

O anda evin içerisinde etrafı dikenli bir çığlık kopuyor. Duvarlar çizik içinde kalıyor. Kan sızıyor kesik sıvaların arasından.

Öfkeyle kalkıyorum. Kendimi boğazımdan tutup sürüklüyorum. Direnen ayaklarım, çırpınan ellerim fayda etmiyor.

Banyoda çekmeceleri karıştırıyorum. Büyük bir dikiş iğnesi, mavi renk masura. İğneyi yay gibi büküyorum. İplik küçük delikten geçip iki kat oluyor. Sonuna düğüm atıyorum. Aynada son kez mavi gözlerime bakıyorum.

Gözkapaklarımı diktikçe duvardan süzülen kanlar geri çekilmeye başladı. Çığlık yavaşladı. Sustu.

Evden çıkıp yolun karşısına geçtiğimde yukarıya kaldırdım başımı. Pencereye dayanmış kapalı gözlerle boşluğu dinleyen kendimi gördüm.

Artık Yıldız'ı bulmalıyım.

Aralık 2007

YİRMİ BEŞ KURUŞLUK YARAM

En güzel "ah" çeken kadın mıydı?

Deli Selim'in sandalı bizi dalgakırana atardı. Sırtımda yirmi beş kuruş büyüklüğünde bir yara. Anam "Yanık bu," diye söylendi. Topal martıya gösterdim, "Âşık mısın lan deli!" dedi.

Balık tutardım ben, Allahın balığı işte. Misinanın ucunda ağlayarak çırpınırlardı. Kötü adamdım ben. Kovamda boğulmuş pullar, yosun parçaları, biraz da kanım beklerdi. Günahlarım içimde birikip sırtıma vurdu sonunda.

Sabahın ilk vapuru Pasaport'a girerken kıçtaki balkona yaslanır şarkı söylerdi. Tam beni geçerken vapur. Topal martı yükselirken dalganın en serserisinin üzerinde. Deli Selim, "Bu karı sana yanık," dedi kaç defa.

"Ah kavaklar ah..."

Kantar'da kötü kayıt düşmüşler bana. Kara bir defterde fotoğrafım, altında yaşım, kütüğüm, vesaire. Ama her gün iki adım ötede balık tutuyorum. Bilseler karakolun dibinde ziftleniyorum, aman ne sopa, ne kötek.

Geçen gün dibime kadar yüzdü geldi. Ceset. Sırtüstü. Sırtında kırmızı bir kazak. Birisi örmüş kesin. Ayağımla ittim açığa. Hepimiz yolcuyuz nasılsa. Deli Selim sandalıyla gitti ardından. Cüzdanını aldı.

"Parayı ne yapsın şimdi."

Buzda badem almış gelmiş.

"Günah lan, hayvan herif."

"Yeme o zaman, aç it."

Kötüysek de ölücü olacak kadar değil.

Ertesi sabah vapur gelmedi. Göremedim şarkı söyleyen kadını.

"Bugün bayram ya, lan. Gâvur. Bari yılda iki kere secdeye değsin alnın."

Allah, unuttum ben!

Elimi yüzümü yıkadım, anama koştum.

Sırtımı yokladı. Yirmi beş kuruşluk bir yara. Ben ölene kadar kanar bu.

"Geçer bu," dedi. "Merak etme sen."

Ana işte.

Devrilen günlerde çok yağmur yağdı. Dönertaş'ın saçaklarına sığındık. Aynalı kahveye geçtik arada. Garson çocuk nar sıktı bize. Üzerine iki parmak votka koyduk. Gücüm yerine geldi. Hayatı sevdim. Bahar bulaştı ilikle-rime.

Sonra dayanamadık. Yine dalgakırana geçtik. Deli Selim çocuk gibi gülüyordu. Benim dizlerime ağrı girdi. Güneş gidip geliyordu. Titredim. Korku düştü içime.

Öğleye doğru kovboy şapkalı biri geldi yanımıza. Elinde uzun kamışlı oltası. Kova yok. Aklım çıktı. Yan gözle baktım. Sarı sakalları parladı güneşten.

"Rasgele ağalar."

Deli atladı hemen:

"Vurmuyor bile anasını satayım."

Sırtım terledi. Adam şapkasını arkaya itti. Allahım! Cinayet Kemal bu.

"Siz her gün burada mısınız?"

"Ekseriyetle."

"Ne çıkıyor?"

"Pek bir bok gelmez. Kıbrıs atarsan kefal selam verir işte."

"Ya adam?"

Ulan adi herif, bizim kokumuzu mu aldın?

Öksürdüm derin derin. Deli'nin anlayacağı yok. Kalın kafalı öküz!

"Ne adamı be?"

"Bayağı adam işte. Ölü falan çıkmıyor mu arada bir?"

Selim hâlâ gülümsüyor. Oltasını ağırca çekti. Yemini kontrol etti. Kurşunun düğümüne baktı. Yeniden salladı açığa.

"Çıkıyor tabii. Geçende bulduk bir tane. Bak bu onun kazağı."

Parmağıyla beni gösterdi. Göz göze geldik. Cinayet Kemal, sen çökmüşsün biraz. Ama gözlerindeki o titrek sarı ışık, alnında seğiren damar, her şey tamam.

"Dalgaların arasından çıkıverdi. Daha şişmemişti. Yeni düşmüş yani. Üstünü başını aldık."

Allah'ın delisi. Sinirden olta kasnağını sıkıyorum. Kırıldı kırılacak. Bittik biz. Şimdi Kemal cebinden telsizini mandallayacak. İki dakikada bot gelecek. Kolumuzu kanadımızı büküp götürecekler bizi.

"Sonra?"

"Sonra mı? Aşağıdaki ayakların birine bağladık adamı."

"Burada mı yani hâlâ?"

Merdivenlerden aşağıya, dalga kıranın önündeki yıkık iskeleye doğru baktı.

"Kalk göstereyim," dedi Selim.

Ne yapıyor bu adam?

Çaktırmadan göz kırptı bana. Oltaları bırakıp yürüdük. Çürümüş merdivenleri indik, taşların yosunlu kokusu içimi kaldırdı. İskelenin küflü demirleri parçalan-

mış köpek kaburgaları gibi dalgaların arasında inip çıkıyordu.

"Hani nerede?"

"Benim sandalın kıçına doğru bak."

Cinayet Kemal eğildi. Ensesine doğru inen kol demirini nereden görecekti ki? Boş çuval oldu yıkıldı ayaklarımın dibine.

Deli Selim çürük dişlerinin ardından ıslık çalıyordu.

"Ulan sen ne yaptın?"

"Tanımadın mı iti?"

"Tanıdım ya! Yaktın lan, beni de kendini de."

"Oğlum, anlamadın mı? O günkü leşi üzerimize yıkacaktı. İstediğin kadar bilmiyorum de, inkâr et. Sopaya, falakaya dayanabilir misin?"

Çöktü cebini karıştırdı. Cüzdan. Kimliğini çıkarttı.

"Bak it terfi etmiş. Bizi de tıkınca ikramiye alırdı artık."

Dizlerimin üzerine çöktüm. Sırtımdaki yara, "Ben buradayım!" dedi yine.

Selim paraları cebine attı. Sandala atlayıp halat parçaları ve çapayı getirdi. Cinayet Kemal'in iki ayak bileğini yan yana getirdi. Kalın düğümler attık. Çapayı sardı iyice halatın diğer ucuna. Adamın açık gözlerini kapattı. İki avucunu gökyüzüne açtı.

"İki dua et oğlum sen de. Müslüman oğluydu nihayetinde."

"Ah Deli. Sen neler ettin yahu."

"Uzatma oğlum. Bak bırakır giderim böyle ha!"

Çaresiz açtım avuçlarımı.

"Allahım bu kulunun günahlarını bağışla."

"Allahım sen bu boktan kurtar bizi. Anam kahrından ölür. Hem bugün tövbe edecektim bu hayata. Ali'nin kahvesinde yerim hazırdı. Mano toplayıp kül tablası bo-

şaltacaktım. Sabaha karşı mis gibi çarşı ekmeğiyle eve dönecektim. Üstelik şu şarkı söyleyen kadın göz kırptı bana geçende. Façayı düzeltince anamı alıp Karşıyaka vapuruna bineceğim. Anam görsün önce. Beğensin. Gerisi kolay."

"Hatim mi indiriyorsun be! Hadi tut şunun ucundan."

Cinayet Kemal köpüklerin arasında kayboldu.

Yukarı çıkıp takımları da attık denize.

"Hadi helalleşelim," dedi Selim. "Bir daha deniz kenarına inmek yok. Rastlaşırsak göz ucuyla bile selamlaşmak yok."

Topal martı gelip kondu önümüze.

Bakıştık.

"Merak etme, o bizi gammazlamaz."

Güneş eğilirken önümüzde ayrıldık.

Doğru anamın sedirine yattım. Sırtımı soydu. Yaramı pakladı.

"Bak dediydim sana, kapanıyor bu."

İnanmış gibi başımı salladım.

Denize inemedim. Onu göremedim bir daha. Yaşıyormuş gibi devam ettim hayata.

15 Ekim 2006

"BÜRRSSST"

"Ben bunu aldım, çıkardım o keneften. Öyle mi?"

"Doğru ağabeyim."

"Kuburun da kuburu, değil miydi orası?"

"Sen ne diyorsun, hem de hası."

"Baktım evimde. Yaralarını iyileştirdim. Yara diyorum, oğlum Cemo. Kabuk bağlayandan değil. İçteki yaradan konuşuyorum. En zorundan. Adamı imamın salıyla götürenden. O ağladı; ben dinledim. O söyledi; ben 'geçecek', dedim."

"Çeker misin, ağabey?"

"Yok, çok içtim. Vallahi arabayı sokamayacağım eve... Ne gülüyorsun, deve!"

"E, ne diyorduk. Bu oğlan gitti mi, yani habersiz şimdi?"

"Oğlana da, sana da bu faytonla girerim, şerefsizim."

Cemil atladı arabadan. Ortalığı toza bulayan tekerleklerin ardından baktı, kaldı.

"Siktir git, lan. Adam belledik, konuşuyoruz biz de seninle."

Basmane'ye doğru ağırca ilerleyen vagonlar geçti önünden. O da yürüdü onlarla beraber. Arkadan gelen sese döndü.

"Bu deyyus neden geri geldi ki?" dedi içinden.

Atlar ayaklarının dibinde durdu.

"Cemil, cigarayı bitirdin mi?"

"Hı, attım."

"Ulan, nimet atılır mı?"

Güldüler karşılıklı.

Cemil sıçradı, çıktı faytona. Deri koltuklara yayıldı. Faytoncu yanından inleyerek geçen vagonlarla beraber atları sürdü.

"Bugün çalışmasak, ha?"

"Sen hayatında çalıştın mı ki?"

"Ya evet, sen de kimya icat ediyorsun zaten. Akşama kadar atın kıçına bak dur."

Sonunda vagonlar durdu.

Eli fileli, çantalı kalabalık doldurdu ortalığı. Birkaç karşılayıcı meraklı gözlerle koşturdu aralarında. Sarılanlar oldu. Kadının biri kirli mendiliyle yaşlı gözlerini sildi.

"Boş musun, kardeş?"

"Nereye amcacım?"

"Buca'ya."

"Yok, oraya fayton bulunmaz. Otobüse bineceksiniz siz."

Kadın, adamın koluna sarıldı.

"Ah, geç kalmasak."

Cemil başını uzattı.

"Ne işin var, Buca'da beybaba? Kordon'a götürelim sizi. Abla yanında, keyif çatarsın bir kere."

Kadın yine çekiştirdi.

"Acelemiz var."

Faytoncu atlara bir "bürrssst" çekti, sakinleştirdi.

"Taksiye atlayın o zaman."

Adam durdu şöyle. Ne düşündü? Gözlerinin karasından ne geçti?

"Hayırdır baba ya?" dedi Cemil, merakla.

"Oğlan yatıyor orada."

"Buca'da?"

"Evet. Üç ay oldu. Görüş varmış."

Faytoncu, Cemil'e göz kırptı.

"Senin mekânın, lan!"

Cemil arabadan atlayıp yanlarına doğru iki adım attı.

"Hangi koğuşta?"

Adam karısına döndü. Bakıştılar.

"Beşinci koğuşmuş," dedi kadın.

Cemil alnını kaşıdı.

"Yapma yahu!"

Arkadaşına baktı.

"Götürüverelim bu garipleri. Şimdi boş taksi de bulamazlar."

"Taa Buca'ya. Deli misin, be?"

"Ben vereceğim, lan parasını. Hadi uzun etme."

Cemil, faytoncunun yanına kuruldu. Otobüslerin, hususilerin arasından kayıp geçtiler. Yokuşlara sardılar.

Öndekiler fısıldaştı:

"Beşinci koğuşu duyunca neden yumuşadın sen?"

"Öyle işte."

"Söylesene oğlum. Dostun mu var koğuşta?"

"Yok."

"Ee?"

"Adamın hası orada yatar da ondan."

Arkadaki kamyon acı acı klakson çaldı. İyice sağa çekti faytoncu atları.

"Baba," dedi Cemil, arkasına dönerek. "Oğlun, neciydi senin?"

"Talebe daha."

"İyi, iyi. Allah kurtarır, merak etme."

Faytoncu ıslık çalmaya başladı. Soldaki al donlu at

kulak kabarttı, boynunu dikti. Faytoncu, bir "bürrssst" daha çekti.

Yola devam ettiler.

4 Eylül 2007

LEYLA GİTMEZ BİR YERE...

Yerle göğün birbirine karıştığı yerde alıcı bir kuş öttü.

Koyağın iki yanında çınladı ses.

Yangın artığı çamların dizlerine sarılan bodur meşeler, onların altında başlayan ahlatlar, alıçlar, kuru dereye doğru sarmış çiçekli hayıt dalları ve elbette diken ölüleri, büzülmüş, dertop olmuş bir acı gibi kıvrandılar sıcağın altında. Yaz hükmünü yeniden hissettirdi. Denizden yükselen rüzgâr, cırcırböceklerinin sesine dolandı.

Daha aşağıda, dallarını salmış zeytinlerle başlayan tarlada kurulu çardak, düzlüğü ikiye ayırıyordu. Yukarıdaki kısımdan harmanı savrulmuş buğday tozu zaman zaman yükselip denize bakan yandaki çiçeği burnunda bamya tarlasına iniyordu.

Güneş ikindi vaktine doğru eğdi başını. Çardaktan taş atımı mesafedeki küçük koy açıktan gelen dalgaya teslim oldu. Çalkalandı deli su. Beyaz köpükler arasından başı dönmüş, eski, küçük çakıllar fırladı.

"Gemi geçti yine."

Leyla topladığı bamyaları eteğine doldurup doğruldu. Uçuk mavi denizin uzaklarına baktı. Çardağa döndü sonra.

"Ana, gız: Babamın ekmeğini hazırladın mı?"

Leyla koştu. Koşarken de eteğinden sıyrıldı bamyalar.

Çardağın içinden geri tarlaya bağırdı:

"Gel al."

Sonra yine tarlaya seğirtti.

"Kavun da kesseydin."

Çardağa doğru fırladı.

İçeri girdi. Tabakların ters çevrilip dizildiği tepsiyi indirdi. Sandığı açtı. Ekmeği oyası yırtılmış değirmiye sardı.

"Kavun dediydim ya?"

"Yok dedim, ben de."

"Ne zaman?"

"Kör olasıca. Eğleniyor musun benimle? Koş, adam acından öldü."

Leyla daha fazla laf yetiştirmedi anasına. Gülümsedi sadece. Küçük bohçasını alıp güneşe doğru koştu. Tarlayı geçti. Kumsalı dikine geçip denizin kenarından başlayan kayalara tırmanmaya başladı. Merdiven gibi oyulmuş taş basamakları nefes nefese aştı. Çıktıkça güneş gözünü aldı. Sonunda kayanın tepesine vardı. Doğruldu. İki yanında uzanan mavi sonsuzluğa baktı.

"Baba, ekmek getirdim."

Düzlüğün bitip denize doğru uçurumun başladığı yere çakılı, yırtılmış kumaşları savrulan eski ve büyük şemsiyenin altındaki tahta kerevete doğru yürüdü.

Çıkını bıraktı.

"Çıktı mı sarıkulak? Çok mu girdi ağa?"

"Yapma ya! Neyse, yarın Allah kerim."

Leyla yorgun tahtalara uzandı.

"Babam benim. Üzülmeyin e mi? Hiç gitmeyeceğim buradan ben."

Bir martı rüzgâra karşı durup kanatları altından ona doğru baktı. Sonra uçuruma daldı.

Leyla fırladı yerinden.

"Balık geliyor babam. Sürü. Kuzu gibi dizilmişler."

Şemsiyenin altında yığılı el kadar çakıllardan alıp denize fırlattı.

"Hah, girdiler. Çekin ipleri!"

İki yanda duran ve denize doğru inen iplere koştu. Teker teker çekti onları. Aşağıda yosunlarla kaplı ağlar ağır ağır kalktı. Dalyan denizden çıkardı kederli başını.

"Çabuk! Hele durmayın. Sandala. Atlar bu namussuzlar. Bacaklıdır bunlar."

Omzundan bir el yakaladı Leyla'yı. Sertçe çevirdi kendine.

"Ne yapıyorsun?"

"İbram Ağabey!"

"Bacım, düşeceksin kayalardan."

"Ağabey. Balık. Babam da..."

İbrahim uzun boylu, güçlü kuvvetli adam. Şimdi biraz boynu bükük. Derdi boyunu aşmış. Leyla'yla on yaş var aralarında. Öğretmen eve yollamıştı onu o gün. Leyla yosun gözlü bir bebekti.

İbrahim çekip divana oturttu Leyla'yı. Dağınık saçlarını düzeltti.

"Bacım, yengen haber yolladı. Gelsin diyor. O da istiyor seni. Kocaman ev. Ha?"

"Yok ağabey, gidemem ben."

"Bak burada bir başına olur mu? İlçede doktor var. Ona gideriz. Çarşıdan donluk da alırım sana."

"Ağabey, anamı, babamı bırakıp nereye? Nasıl laf bu?"

İbrahim, Leyla'yı omuzlarından yine silkti.

"Kızım, onlar yok ya artık. Ardı ardına gömdük ya onları. Helvasını, lokmasını yaptık ya."

"Ağabey, balık beklemez ağda."

İbrahim'in gözlerindeki bulut daha fazla tutunama-

dı. İki büklüm oldu. Sedirin üzerinden sıyrıldı. Hıçkırıklarını bıraktı. Yüreği kalktı. Dalgaların arasına düşmüş bir zeytin dalı gibi kabardı, söndü yine kabardı. Uludu için için.

Leyla ağabeyinin saçını okşadı.

"Gezdirsene beni biraz. Özledim suyu."

Kalktılar.

Tepenin öbür yanında kendini saklayan patikadan indiler. Kayaların arasında el kadar sıkışmış kumlara çekili sandalın yanına vardılar.

İbrahim örtüyü çekti. Zorladı sandalı, çevirdi. Dibinde birikmiş kumları, çeri çöpü dışarıya döktü. Ağırca yerine oturttu. Sonra itip suya indirdi. Leyla taşın üzerinden atlayıp kıça oturmuştu bile. Koyu gözleriyle gülümsüyordu. Kürekleri çözdüler. Iskarmozları kontrol etti İbrahim. İskele tarafındakini eliyle yeniden oturttu. Usulca açıldılar.

İbrahim küreklere asıldıkça altlarından akan denizin serinliği vurdu. Güneş parçalara bölündü suyun üzerinde. Dalyanın serili olduğu burnu geçtiler. Sandalın livarı ne zaman sonra ilk kez ürperdi.

Leyla ayağa kalktı. Kollarını açtı. Kayaya doğru bağırdı:

"Babam bak bize..."

Suya atladı. Sandal sağa sola yalpaladı. İbrahim kürekleri topladı. Elini siper edip kayalara baktı. Gülümsedi. Hızla ayakkabılarını çıkardı, üstünü sıyırdı. Leyla'nın ardından suya daldı.

İki kardeş neşeyle su sıçrattılar birbirlerine. Nefes tutup daldılar. Aşağıda sağa sola yıkılan yosunların arasına vardılar. İncecik bir balık sürüsü geçti önlerinden. Daha arkalarda parıldayan sırtlarıyla kefaller kaçıştı. Duvar gibi yükselen kayanın sırtındaki kestanelere baktılar.

Leyla'nın çözülen saçları dağıldı. Soluklanırken ge-

riye attı onları. İbrahim sırtüstü yatıp kulaklarına dolan denizin sesini dinledi.

Ağır ağır kıyıya kaydılar.

Küçük kumsalda yan yana oturdular. Onlara doğru kırılan köpüklü suyun ardında sandallarının uzak bir nokta kadar kalışını izlediler.

Çakıllar öttü arkada.

"Hadi bakalım. Yemek vakti."

Babaları dizlerine kadar çektiği çizmeleri ve beline dayadığı balık sepetiyle gülümseyerek bakıyordu.

Kalktılar.

Bamya tarlasını geçip incecik dumanın yükseldiği çardağa doğru yürüdüler.

Sandal denizin üzerinde kayboldu.

Alıcı kuşun sesi arka tepelerde yine çınladı.

24 Temmuz 2007

ALNI MAVİDE, ELLERİ KANDA

Azur yirmi beşine bastı o yaz. Omuzları genişledi. Kolları ağırlaştı. Hayatın yarı tatlı tadı gelip gırtlağına oturdu. İçinde tefler, davullar çalıyordu. Kalabalığa çarparak yürümeyi öğrenmişti. Şehrin bütün öfkesini damarlarında taşıyordu. Gece azıp çağıldayan lağım dolu kanallardan, bağdadileri parçalanmış köpek iskeleti gibi açığa çıkmış eski evlerden, boş hamamlardan sızan rutubetli seslerden, Körfez'e vurmuş ezik cesetlerden, devamlı matinelerin sarsılan koltuklarından ve sabahçı kahvehanelerinde uyuklayan yolculardan birikmiş ne varsa onun içindeydi. Kimsenin anlayamayacağı bir yerde duruyordu. Gülümserken öldürebilir, vururken tutup ağlayabilirdi.

Yanağındaki yaralar geçen haftadandı. Kale'deki meyhanelerden birine gitti. Kapıda durdurdular. İçeriden taşan ince sazın ardından gelen şıkırtıları duydu. Birileri kadehlerini tokuşturuyor, ardından gülümseyerek masalarına bırakıyor olmalıydı.

"Doluyuz hemşerim."

"Tekim. Küçük bir masa olsa kıvrılırım."

"Mümkün değil. Ful çektik."

"Aziz Bey tanır beni. Azur geldi deseniz."

Aziz lafını duyan iki çam yarması birbirlerine baktı-

lar. Sakallı olanı içeriye doğru yürüdü. Masaların birinin başında yılışık kahkahasıyla sarsılan adamın omzuna eğildi. Karşılıklı fısıldaştılar.

Adam geri döndü.

"Hadi yaylan bakalım. Bu iskele sana dolu."

Azur gülümsedi. Başını salladı. Aşağıda, ta Mezarlık Başı'nda, çıplak ayaklı bir kadını kırık camların üzerinde yürüttüler o anda. İki adım atıp geri döndü.

"Aziz Bey'e söyleyin. Dün onu domaltan oğlan hastaymış. Bol pomat sürsün gerisine."

Adamlar ona doğru koştular. Köşeyi dönmeden yakasını tuttular. Posasını çöp tenekesinin yanına bırakıp geri döndüler.

Azur kanlı dişlerinin ardından gülümserken bir bebek doğdu Karşıyaka'da. Pembe battaniyesine sardılar kız çocuğunu. Annesi göğsünü çözdü. İri memeleri titredi.

Azur, sabahları Havra Sokağı'nın başından gülümseyerek giriyor, iki yana, tezgâhlarının ardında pinekleyen, balıklara su serpen, meyveleri düzelten esnafa doğru göz süzüyordu. Sokak ahalisi onu endişeli gözlerle izliyor, her sabah erkenden boy göstermesinin anlamını çözmeye çalışıyordu.

Sokağı bitiren Azur, kıvrılıp Şalom'un çıkmazına giriyordu. Küçük havranın asma ışkınlarıyla sarılı çivit mavisi kapısının hemen solundaki terziye girip yere yakın taburelerden birini altına alıyor, esniyordu.

"Selami Ağabey?"

Terzi Selami, tezgâhına doğru iyice eğildi. Kulağının arkasındaki sabuna uzandı. Masanın kenarına koyduğu sigaranın yarısına kadar gelmiş külü kırılıp yere doğru saçılırken kadının biri kapısını açtı. Karanlık koridordan süzülen adama sarıldı. Kapıyı kapattılar usulca. Oraya, yolluğun üzerine düştüler. Yoldan geçen eskicinin kırık sesi duyuldu. Gözlerini kapatmış kadının karnını açtı

adam. Süt koktu ortalık. Beyaz badanalı tavanın altında inlediler.

"Bak ağabey, kaçıncı gelişim bu."

Terzi Selami homurdandı. Sigarasını aldı ağzına.

"Pazardan elma almıyoruz. İkide bir gelip adamın canını sıkma."

Azur gülümseyerek baktı terziye. Sonra sokağa çevirdi başını. Başlarında midye tezgâhlarıyla çocuklar geçti camın önünden. Şimdi bunlar on yaşında mıydı? Azur'un çay ocağına verildiği yaş.

"Sabah gün doğarken geleceksin. Ocağı nah şuradaki süpürgeyle temizle. Küngeleri nah şuradaki kovaya dök. Kovayı al meydandaki çöpe boşalt."

"Nah şuradaki meydana," diye mırıldanırdı.

Ensesine şaplağı yerdi sonunda.

"Bıdırdanma kendi kendine."

Ustası Eşrefpaşalı değnekçi eskisiydi. Hamit. Çolak kolundaki yara izini gösterirdi arada.

"Sızlıyor bu. Geçmiyor cibilliyetini siktiğim yarası."

"Ah!" çekerdi sonra. "Geçmez tabii. Derdi derinde."

Sabah ilk çayı kapıdaki bekçiler içerdi. Demli, dolu dolu bardakları bıyıklarına bastırarak kaldırırlar, içlerine inen sıcaklıkla sakinleşir, gecenin yorgunluğunu unutmaya çabalarlardı.

Sonra yaşlılar gelirdi. Tuvaletçi karı yeldirmesi başında, dudağının kenarında sigarasıyla tenekelerini doldurur, kubur deliklerine doğru bol su devirirdi. Kör Raziye dünden kalma yastık yüzlerini ve çarşafları toplar, temizlerini açıp havalandırırdı.

Hamit çekmeceyi açıp fişleri toplardı. Sonra yüzü yırtık defterin sayfalarını karıştırır, çay hesaplarını toplar, her karının borcunu sayfa başına yazardı.

Sonunda Azur'un farkına vardı birileri. Hamit bunun er geç olacağını biliyordu. Hatta Azur'u çırak alır-

ken sağına soluna bakması da bu yüzdendi. Yine de olmazlandı. Adamları kovdu. Çıkıp ağaya dert yandı:

"Kerhanede çırak tutamayacak mıyız? Sonra bu duyulursa rahat vermezler sana da."

Çıkardığı gümbürtü işe yaradı. Çırak çocuk daha çok göze batmaya başladı. Fiyatı katlandı.

Azur hızla büyüdü. Çayları yıldırım gibi dağıtıyordu. Endamı aldı yürüdü. Kerhanenin karıları arasında nam saldı.

"Gel kocacığım, sen demle beni."

Gözükaralığıyla içlerinden birini gizliden kendine bağladı. Ocağın hesaplarına el attı. Kumpasını iyi kurdu.

Yirmisine doğru ocağı devraldı. Ağaya büyük hava parası saydı. O gün ilk ustası Hamit'i gidip düşkünler evinde buldu. Kapıdakilerin cebini doldurdu. İhtiyarı arabaya atıp Tuzla'ya kadar gaz kesmedi. Gece inince Hamit'i dışarıya çıkardı. Kirli beyaz tuz denizinin bedeninde çukur açtı.

"Usta, su ister misin?"

İhtiyarın son yudumunu kana kana içirdi. Örttü, geldi.

Sonunda bir gün Terzi Selami telefon etti:

"Gel artık."

"Kaç yaşında?"

"İstediğin gibi işte."

"Anası babası çıkmasın sonra."

"Senin anan baban çıktı mı ki?"

Azur Havra Sokağı'na salınarak girdi. Domatesler güneşin vurduğu kırmızı tentenin altında yanıyordu. Midyeciyi geçti. Tahin helvası koktu ortalık. Şalom'un sokağı pırıl pırıldı. Yaz güneşi yıkıyordu ortalığı.

Terzi, Azur'u görünce ayağa kalktı. Sigarasının dumanı yılışık gülümsemesine sarılıp dağıldı. Tezgâhın ya-

nında kel kafasıyla oturan çocuk gözlerini kırpıştırıp baktı ikisine.

Terzi çocuğa döndü.

"Yürü oğlum, takip et ustanı."

Dışarı çıktılar.

Sokağı kaplayan asmadan bir yaprak kıvrılarak önlerine düştü. İki serçe tahta sandalyelerin altında çiğdem kabuklarını didikleyip duruyordu. Manifatura dükkânının önündeki çeyiz sandığına tünemiş tekir kedi gözünü bu oynaşa dikmiş kalmıştı.

Kıvrılıp başka bir dar sokağa çıktılar.

"Adın ne senin?"

"..."

"Nerelisin?"

"..."

Azur durdu.

"Konuşsana lan!"

Çocuk gömleğinin cebinden kıvrılmış kâğıt parçasını çıkardı.

"Âlim Ay. Ödemiş. Bu çocuğu nerede bulursanız anasına yollayın. Otobüsçüler para almaz. Âlim'in anası Selime..."

Azur kâğıda baktı uzun uzun.

"Âlim, kel Âlim."

Çocuğun kafasına şaplak attı. Birlikte gülümsediler.

"Aç mısın lan?"

Simit aldı. Yemedi Âlim. Başını kahve masasına dayayıp uyudu biraz. İkindi vakti geldi. Ezan okundu. Kalktılar. Köşede taksi durağına vardılar.

Azur'u tanıdı birisi.

"O ağabeycim, buyursunlar."

"Bu çocuğu garaja götür. Ödemiş otobüsüne bindir elinle. Sonra akşama gel paranı al."

"Eyvallah, başım üstüne."

Azur kimsenin anlayamayacağı bir yerdeydi. Alnı mavilikler içinde, elleri kurumuş kanda.

Yürüdü. Tam da o anda, kırmızı ayaklı bir leylek Fuar'ın üzerinde döndü, döndü.

9 Aralık 2006

ŞEHRİN SESİNİ DUYDUM

Gece kuşu pencerenin üzerindeki kirişe kondu. İri gözlerini aşağıdaki karanlığa doğru dikti. Başını çevirdi. Gökyüzüne döndü bakışları. Ay bulutların arasından yüzdü hızlıca. Birlikte sokağa baktık yeniden. Kirli bir sokak kedisi koşarak karşıya geçti.

Penceremden çekilip yatağa bıraktım kendimi. Ensemden kayan bir damla ter nevresime damladı. Duydum sesini.

Apartmanın ağır giriş kapısı açıldı. Hızla geri çarptı. Otomatın aydınlığını hissettim. Kirli duvarlara bir el mi sürüdü? Geğirti. Derinden. Sarmısaklı çorba ve anason.

"Allah cezanı versin! Senin gibi adam olmaz olsun!"

Yedi numaradaki kadın. Balyajlı saçlarını toplamıştır ensesinde. Yakaları kirli, etekleri eprimiş gömleği üzerinde.

"Defol git! Defol ayyaşın boku!"

Kapı çarpıldı. Hüseyin Ağabey'in yüzüne kapandı.

Hüseyin Ağabey Konak'ta gazete bayii. Tam üstgeçidin yanında. Sabahtan akşama kadar araba egzozu dolar kucak kadar mekânına. Toz cabası. Arada güzel kızlar geçer önünden. Kirli camının ardından bakar. İç çeker. Akşam olsun ister hemen. İkindi okunduktan sonra ayaklarının dibindeki şişeyi usulca açar.

"Allahını kitabını kadın senin..."

Hüseyin Ağabey dışarıya çıktı şimdi. Kirli kedinin koştuğu karşı kaldırıma geçti. Sokakta efeleniyor nedense. Kadından korkuyor belki de.

"Yeter ulan! Yedin bitirdin beni! Olospuuu!"

"Orospu" diyemiyor bir türlü bu adam. Dili dönmüyor desem, değil. Dili varmıyor belki.

"Hüseyin Bey, ayıp oluyor ama."

Karşı apartmanın yöneticisi bu. Emekli başçavuş. Bir ayağı aksıyor. Sabahları ekmek almaya giderken duyuyorum. "Romatizmadan," dedi geçen gün karısı. Yan balkona laf yetiştiriyordu.

"Ama komutanım, bıktım ben bu karıdan. Allah koca pabucuyla ezsin bunu inşallah."

Şangırtı.

Hüseyin Ağabey balkon penceresini indirdi galiba.

"Olospuuu! Şeyi zilli karııı!"

"Aaa yetti be patırtın! Her gece, her gece. Ne bu be!"

Hah, Yıldız'ın annesi bu. Asıl festival şimdi başlıyor. Yıldızların giriş kapısı açıldı. Naciye karısının soluğu buraya kadar geliyor. Evlerin ışıkları teker teker yanıyor. Balkonlar, pencere eşikleri insan doldu. Aşağıda saç saça kavga. Hüseyin Ağabey'in karısı da indi meydana. Arada başçavuşun sesi geliyor: "Efendi... Hanım, hanım, ayıp olmuyor mu?"

Apartmanın otomatı yandı aniden. Kalbim hızlandı. İncecik ayak sesleri çınladı.

Yıldız.

Geceliğinin üzerine siyah yağmurluk atmış. Rahmetli babasının.

Kapıdan üzerime atlıyor.

"Nasıl kurtuldun sen annenden?"

"Görmüyor musun aşağıdaki kıyameti. Arka pencereden sıvışıverdim."

Yıldız üniversite son sınıftan terk. İki kere bileklerini kesmiş. Üçüncüsüne ben mani oldum. Kapımın önünde doğrayacaktı kendini.

"Ya açmasaydım kapıyı yine?"

Mideme tekmeyi geçiriyor. İki büklüm yatağa düşüyorum. Üzerime çıkıyor. Sıyrılan kumaşın ardından beyaz bir çığ düşüyor üzerime. Gece saçları ve göğüslerinin kokusu birbirine karışıp beni eziyor. Aşağıdaki sesler sönerken onun körüğü başlıyor. Soluğum içinde kaybolup gidiyor. Geriye sıcak bir kav kalıyor. Parmaklarımdaki reçine kokusunu duyuyorum.

Birden bırakıyor beni.

"Annem..."

Annesi yokluğunu fark eder diye ödü patlıyor. Ona doğru uzanıyorum. Kaçıyor. Kendini dışarı atmadan önce kapının arkasındaki anahtarları aldığını görüyorum.

Yatağa böyle kaçıncı düşüşüm? Ay bulutların ardında kayboluyor.

Gözlerimi sabahın ilk ışıklarıyla açtım. Yakınlarda bir güneş vardı sanki. İçim ısınmış. Yıldız, karşı kaldırıma geçen o kedi gibi sessizce uzanmış yanıma. Gözlerini açıp gülümsedi. Geceliğinin arasından katlanmış bir tülbent çıkardı. Açtıkça üzerindeki koyu leke büyüdü.

"Annem..."

Artık annesi onun yasak ayak seslerini duyamayacak.

Parmaklarının arasından damlayan kanın sesini duydum.

Yıldız'ın annesinin kulaklarını arka balkondaki fesleğenlerin dibine gömdüm. Yere çömelip bir sigara yaktım ardından. Karşıdaki elektrik direğine bir martı kondu. Kirli tüylerinden şehrin sesini duydum.

8 Ocak 2007

ASLINDA SON GÜN OLDU HER ŞEY

Ben yolcu değilim. Otobüsleri de sevmem. Yanıma mecburen sığışanlar da beni sevmez. Sadece iri cüssem değil, kokum da onları ürkütür. Ellerimdeki ince, belli belirsiz kesiklere dikkat kesilirler. Sessizce sarı saçlarımı ve sol omzumdan enseme doğru uzanan gülsüz diken dövmesini izlerler.

Beni hiç sevmezler işte. Ama mecburen aynı otobüse binerler. Şehrin merkezinden kalkıp buğday tarlalarıyla çevrili dış mahallelerine giden tek hat bu.

Ben de onlarla olmaktan memnun sayılmam. Ama mecburen aynı otobüse binerim. Beni evden işe götürecek tek hat bu.

Yaza doğru fark ettim onu. Gümrük durağından biniyordu. Başı önde. Dağınık saçlarını aceleyle dalgalandırıp kulağının arkasına atıyor ve ilk bulduğu boş yere çöküyordu.

Koltuğunun altında kalın kitaplar taşıyordu. Açıp bakıyordu. Sonra otobüs tutuyordu galiba. Başını kaldırıp kirli tavanı izliyor, açık sayfaya parmağını basarak yerini kaybetmemeye çalışıyordu.

İnatçı olduğunu anladım. Kaç defa kusacak gibi oldu. Hatta bir keresinde, yanında oturan kıvırcık saçlı deli, cebinden kolonyalı mendil çıkarıp verdi. Aceleyle yırt-

tı, mendili burnuna götürürken içi boşalmış gümüş renkli kabı kaldığı sayfaya sıkıştırdı.

Kusmadı ama. Okumaya devam etti.

Üniversite durağında inince boşalttığı yere oturdum. Deli hiç hoşlanmadı bundan.

"Kalkar mısınız?"

"Neden? Burası devletin oturağı."

"Hayır! Sevgilimin yeri. Az önce indi."

Ben bunu kolayca döverdim. Hatta kıvırcık saçlarından tutup yüzünü cama da yapıştırırdım. Ama sevdim adamı.

"Biz Girit'e yerleşeceğiz. Orada çocuk doğurmak istiyor. Denize bakan bir yamaçta bacaklarını açıp haykırmak."

Boynuna dürbün asmıştı.

"Bakar mısınız?"

"Yok, istemem."

"O zaman buradan kalkın lütfen. Sevgilimin yeri."

Bir arkaya geçtim.

İki durak sonra indim. Kırmızı durağı. Benim durağım.

Kızı her gün görür oldum. Deli bir daha binmedi otobüse.

Sonra fazla mesai başladı. Daha çok sürü gelmeye başladı. Ölürcesine çalışıyordum.

Kontrol şefine gittim.

"Beni temizlik işine kaydıramaz mısınız?"

Dürbünü bıraktı elinden.

"Neden?"

"Artık tahammül edemiyorum. Yüzlercesi geliyor. Arkası kesilmeyecek bunun."

"Peki," dedi.

İşimi değiştirmediler.

Bir gün yanıma oturuverdi.

"Boş mu?"

"Tabii. Devletin oturağı."

Elimi cebime attım. Kolonyalı mendil. Ucundan açıp uzattım. Gülümsedi.

"Ne okuduğumu hep merak ettin, değil mi?"

"Yo."

Açtı büyük kitabı. Kaslar, kemikler, sinir yolları, kalbi açılmış bir adam, bir kadın kafasının kesiti.

"Bu dalak mı?" dedim.

"Evet. Nerden bildin?"

Her gün dalakları, akciğerleri ve yürekleri ayrı kaplara koyuyordum.

Ben susunca o devam etti.

"Doktor olacağım ben bu yıl."

Durağına geldik.

Ertesi gün yolda başı ağrıdı. Şoför eczanenin önünde durdu. Ön koltuktaki genç adam biraz söylendi. Ama yanındaki, karısı olmalı, kolundan çekip susturdu onu. Kokumdan anladı galiba.

"Uykusuzum bu aralar. Bitirme sınavları var ya, ondan."

"Var ya" lafını ederken dudakları gelincikler gibi düştü yere. O zaman daha çok izledim onu. Gözleri kapalı, başı geride. Beyaz boynu var. Saçları usulca örtüyor kulaklarını. Çenesinin köşesinde belli belirsiz bir ben. Göğüslerine baktım. Gömleği, iki düğme arasında hafif açılmıştı. Nefes aldıkça kaynaştılar.

Hep yan yana gittik. Durağında inip el salladı bana.

Son gün, kitabını yere bırakıp dizlerimin üzerine koydu başını. Gözlerini yumdu.

"İşi mi bıraktın sen?"

"Evet."

"Neden?"

"Artık kuzuları getirmeye başladılar. Dayanamadım bağırışlarına."

"İyi yapmışsın."

"Nerden anladın bıraktığımı?"

"Kan kokmuyorsun."

Gözlerini yumdu.

Elim göğüslerine gitti. Tutup çekti. Gülümsedi. Gözlerini açmadı.

Önce üniversiteyi geçtik. Sonra benim durağımı. Mezbahaya baktım yan gözle.

"Pis dünya," diye söylendim. "Oluk oluk kan akıyor şimdi orada."

Son durakta bizden başka kimse kalmadı. Şoför uçurumun kenarına park etti otobüsü. Çoraplarını da çıkarıp ayaklarını direksiyonun üzerine koydu. Kestirmeye başladı.

Elim göğüslerine vardı yine. Gülümsedi.

Uçurumdan bir martı kalktı. Boynunda dürbün vardı galiba. Ya da bana öyle geldi.

28 Haziran 2007

SUMRU BU

Hayatımın meselesini çözdüm. Meğer mutluluk öğlenleri sumru beslemekmiş benim için. Sumru kelimesi Arapçadan geliyormuş. Sim, yani gümüş ve ru, yani yüz köklerinden türemiş, gümüş yüzlü anlamında.

Sumru kadın adı diye etrafıma toplaşanların hepsine kadın ismi verdim.

Mefaret Abla en büyükleri. Gevrekleri atmaya başlayınca diğerlerinin tersine tepemde uçmuyor. Aşağıda bekliyor. Yukarıda lokmaları kapmak için tepişenlerin düşürdüklerini denizin yüzünden topluyor. Biraz üzgün gibi geliyor bana. Sanki bıkmış bu hırgürden. Sabahları erkenden kalk. Çayı koy. Dolaptan reçel çıkar. Peynir kırıntılarını tabağa sıyır. Bekle. Suyun sesi mırıldanırken musluktan lavaboya düşen damlaları dinle. Mefaret Abla tek başına. Yenmez ki yalnızken. İçi çekmez. Oysa yan daireden fısıltılar yükselir. Öğretmen bey güler. Karısı oynaşır biraz. Ne azgın adam bu. Bazen koridora yıkıyor kadını. İnliyorlar.

"Geç kaldım kadın!"

"Geç gidiver bugün de derse."

Mefaret Abla şu koca dünyada kapısını çalan birisini bekler. Bekledikçe de ayağındaki demir lokmalar büyür. Dışarıda güneş açınca pencereden uçup gitmek ister. Bir

çift kanat lazım ona. Çatallı bir kuyruk. Tilkilik'ten havalanmalı. Kumrulu Mescit'e konar belki önce. Tahta merdivenlerine toz yağan kuytuluğu içine çeker. Son müezzinin ayak izlerini görür. Kapıya kilidi vururken ağlamamış mıydı?

"Mefaret, benim gitmem lazım buralardan. Bu iş olmaz. Sana sarılınca dünyayı unutuyorum," demişti.

Bir kaptı kaçtı yetti eşyalarına. Karnı burnunda karısı ve yarım kuyruk kedisiyle çekip gitti.

Sedire yan yana uzanınca yarım kuyruk aralarına yatardı.

"Bu seni kıskanıyor galiba."

Mefaret için çıplak göğüsten gelen o baharatlı koku ömür boyu yeterdi oysa. Zamana dinletemedi sesini. Şimdi iki odalı evinde hiç içmediği çayını demlemekle meşgul.

Oysa ona lazım olan bir çift kanat ve çatallı bir kuyruk. Pencereden uçup gitmek için. Yarım kuyruğun ayak izlerini bulur nasılsa. Sumru bu. Denizin kırlangıcı. Yıldızları okuyan, sevdiği adamı bulamaz mı?

6 Şubat 2007

MELEK ÇOK GÜZEL UYUYOR

Ofisin merdivenlerinden koşarak çıktım. Uzun koridoru geçtim. Kapı aralığından masasına baktım. Börekçilerin sardığı ince sarı kâğıdı sermiş. Üzerinde kırıntılar duruyor. Lorlu kurabiye almış olmalı. Çok sever. Hele keyfi yerindeyse, tezgâhın ardında duran çocuğa gülümsemiştir mutlaka.

"Sağ ol canım. Hayırlı işler."

İnce uzun parmakları var. Bazen belli belirsiz pembe bir oje sürüyor. Keyfi yerindeyse vapura binmeden önce parmaklarını denize doğru kaldırıp tırnaklarına bakıyor. Arkadan yosun kokulu bir ışık gelip süzülüyor ve yüzüne düşüyor. Uzun uzun düşünüyor. Kıçtaki köpüklü sulara bakıyor.

"Kedilerin iç çekerek uyuması var ya, bayılıyorum işte buna."

Melek'i yeni tanıyordu o zamanlar. Kediyle aynı odada hiç uyumamış. Daha doğrusu kedisi olmamış. Zor alışmıştı başlarda.

"Mutfağa da mı sokuyorsun bunu?"

Melek evin sahibi oysa. İstediği yere girer. Yüklük, elbise dolabı, mutfak tezgâhı, balkon demirleri, kapı önündeki paspas hepsi onun mekânı.

"Bak burası olmaz ama. Bizi izliyor gibi geliyor bana.

Gibisi yok. Vallahi bakıyor."

Melek yatak odasından kapı dışarı edilince çok bozulurdu. Ama çare yok. Ayşen çok güzel kadın.

İnce, uzun parmaklarıyla sarılırdı bana. Esmerliğinden akan kokuyla ıslanırdım. Nefesimi kesene kadar sıkardı boğazımı. Sonra öperdi.

Odasına girdim. Pencereden denizin aydınlığı sokuluyor. Kırıntıları parmağımla toplayıp dilimin üzerinde erittim. Evet, lorlu kurabiye almış. Masasının en güzel yerinde hoş gülümsemesinin donduğu fotoğrafı duruyor. Yanında eşi, ortalarında oğlu Burak.

"Metin mükemmel bir adam. İnanılmaz seviyor işini. Bütün gün ameliyathanede. Sonra doğru Tabip Odası'na koşuyor. Akşamları durmadan makaleler yazıyor."

Biliyorum. Yirmi yıllık arkadaşımı bana anlatıyor. Başım ne zaman sıkışsa koşar. Babamın hastalığında da yanımdaydı. Hastanenin kafeteryasına oturmuştuk. Sıcaktı. Ağustosböcekleri ötüyordu bahçedeki çamların ağır dallarında. Ayşen bacağıma dokunuyordu. "Üzme bu kadar kendini," der gibi sıcaklığını bana geçiriyordu.

"Üzülme desem, faydası olmayacak biliyorum," dedi Metin. "Ama kendini hazırla. Çok ciddi bir kriz bu. Üstelik de şekeri var. Yine de bu geceyi atlatırsa..."

Ertesi gün ikindi vakti kaldırdık babamı. Hiç bu kadar sarsılacağımı düşünmemiştim. O hayattayken duyduğum suçluluğu aklımın derin sularına kolayca itiyormuşum demek ki.

Babamın sıcak bakışları görüşe geldiği ve içerideyken beni gördüğü o son gün sona ermişti.

"Bak, dükkânı ipotek ettirip bu avukatı tuttum. Adamın bacanağı, kıdemli albay sizin hâkimin devresiymiş. Bu işi olacak, diyor. Yeter ki, savunmanı değiştir."

"Baba..."

Babamın kaya sağlamlığındaki umutları darmadağın olmuştu o gün.

"Bir daha yüzüne bakmam bak!"

Acaba beni içeri tıkanlar mı, yoksa babam mı daha acımasızdı?

Yıllar sonra babamın üzerine yeşil çam dallarını serip üzerine toprak atarken gerçekten de bir daha yüzüme sevgiyle bakmadığını fark etmiştim. İçeriden çıkıp elini öptüğüm gün bile gözü yerdeydi. Beraberce "Kız Gördes" halısının motiflerine bakmıştık. Çocukken üzerinde yuvarlandığım, babamla güreştiğim, bana klenin nasıl atılacağını, domuz bağının nasıl çözüleceğini, tuştan nasıl kurtulacağımı gösterdiği halıya. Annem mutfakta neşeyle mırıldanıyordu. Yıllar böyle geçmemiş ve her şey eskisi gibi devam ediyormuş gibiydi işte. Kahve köpürürken, radyoda Zeki Müren çalıyordu.

Metin'i aramadan önce müziği kapattım. Bir bulut gelip geçiyordu üzerimden. Ölmek o kadar da acı verici değil gibiydi. Ama çok korkuyordum.

"Metin, ben bir bok yedim..."

"..."

"...Bütün kutuyu içtim."

"..."

"Evet, onu işte. Uykusuzluk çekiyorum diye vermiştin ya, onu işte."

"Kapını aç, koridora uzan. Ben hemen geliyorum," demişti Metin.

Gözümü açtığımda Metin beni kusturmakla meşguldü. Banyodan sarı kovayı önüme çekmiş, parmağını ağzıma itiyordu. Ayşen biraz ileride yere çökmüş ağlıyordu.

"Ne olur onu hastaneye götürelim hemen."

Birden beni babamın yanına gömerler, diye düşündüm. Yüzü bana dönük ve affetmeyen gözleri yine yer-

de. Ölümden çok bundan korktum. Hayata geri tutundum.

Ayşen dizlerini karnına çekip öyle sarılırdı bana.

"Melek üşümüştür. İçeri alalım mı onu?"

Melek koşup yatağa atlardı. Aramıza alırdık. Terli göğsünü koklardı Ayşen'in.

"Metin sevse eve bir kedi alacağım. Ama nefret ediyor adam."

Metin'i bana anlatıyor. En iyi arkadaşımı.

Suçluluk dünyanın en ağır prangası olmalı. Boyundan ayak bileklerine bağlı görünmez bir zinciri var onun. Yaşarken atılan her adım onun paslı dişlerine takılıyor. Ağır ağır yırtıyor teni. Yeşil bir salya akıyor ondan. Zehirli ve çürümüş et kokuyor.

Ben öldüğümde ve de Metin ölünce, babamla beraber üçümüz yan yana oturup yere bakar mıyız acaba?

"Ayşen, hayatı geri sarmak mümkün mü acaba?"

Ayşen çoktan gitmiş. Oğlana spor ayakkabısı alacak. Metin'in sevdiği kabak dolmasını yapacak akşama.

24 Mart 2007

AÇLIK SARKACI

Öğleden sonra

Uzun masanın ucundaki kadın önüne çektiği dosyadan başını kaldırıp gülümsedi. Parmaklarıyla takip ettiği rakamlar ve onların sayfa sonundaki toplamı, o toplamın yüzde hesabına çevrilmiş uluslararası piyasalardaki karşılığı ve diğer tüm hesaplar aklından kayıp gitti.

"Sigarayı bıraktınız galiba?"

Masanın diğer ucunda gözlüğünü silmekle meşgul adamdan boşuna cevap bekledi.

"Bay Akoya, beni duydunuz mu?"

Göz göze geldiler.

"Hesapları bitirdiniz galiba?"

"Evet. Tüm detaylara bakamadım ama tamam gibi görünüyor."

"Tamam gibi mi?"

Akoya ayağa kalktı. Gözlüğünü taktı. Kadına doğru yürüdü. Tam arkasında durdu. Kulağına doğru eğildi:

"Akşam geliyor musun?"

Kadın endişeyle karşı duvardaki tablonun üzerinde duran kameraya baktı. Önündeki dosyaya eğildi yeniden. Kalem tutan elini dudaklarına doğru çekti.

"Eşeksin sen!"

Ani bir hareketle yerinden kalktı. Masadaki kâğıtları derleyip toparladı. Akoya'ya doğru döndü. Elini uzattı.

"Tebrik ederim. Yılsonu hedeflerini eksiksiz tutturmuşsunuz. Terfiniz için yukarıyla konuşacağım."

Baharatlı parfümünü sürükleyerek odadan çıktı.

Akşam

Evler insanların kalesidir. Sanılanın aksine demir ve çimentodan yapılmazlar. Her evin kendine özgü kokusundan dokunmuş zırhı vardır. İç içe geçmiş dikenli pullardan oluşan bu engelin ardında yumuşak doku başlar. Koridor. Tavandaki beyaz lambanın aydınlattığı, üzeri kapanırken gördüğü gün ışığını asla unutamamış o kalınbağırsak ve aynı zamanda zavallı yutak. Koridorlar ıslaktır. Girerken içinde yuvarlanırsınız. Evden çıkarken anüsün son noktasındaki körlük göz alıcı değil mi? Akoya diğer odalardaki aydınlatmaları iptal etti. Işık çok gerekli değil onun için. Hele evinde. Kendi av sahasında. Akoya banyosunu ayrı seviyor. Her akşam çamaşır suyuyla yıkar. Küveti ovar. Dolapta özenle soğuttuğu kaynamış su ile durular. Duvara monteli iş takımlarını ayrı ayrı temizler. Sıkışıp kalmış parçacıkları kürdan ucuyla kaldırır. Oksijenli suyla kabartır, çıkarır. Oturma odasında büyük bir kitaplığı var. Büyük ve parlak ciltleriyle her dilden anatomi atlasları, tıp dergileri, uluslararası ortopedi derneğinin eksiksiz tüm yıllıkları özenle dizilidir.

Akoya akşam yemeğini yine büyük keyifle yedi. Kekikte bekletilmiş ve tütsülenmiş dilden yapılan çorba ve fırında boyun eti. Koltuğuna oturup sigarasını tüttürürken günün yorgunluğuyla içi geçti. Mutlu mırıltılar çıkararak uyudu.

Ertesi hafta

Cenaze törenine kurumsal bir önem verildi.

Ay bitiyor

Akoya'nın hazmı uzun sürüyor. Neredeyse üç hafta boyunca midesindekileri ağır ağır sindiriyor. Çok zorlandığı anlarda kendi bulduğu teknikle geviş getirdiği de oluyor. Yani midesinden geri aldığı parçaları yeniden çiğniyor ve tekrar yutuyor. Bu kaçınılmaz duruma gülüyor. Neredeyse karma bir havyan gibi hissedecek kendini. Yılanlar gibi uzun süre acıkmıyor ama koyunlar gibi yattığı yerden geviş getiriyor. Karmaşık bir durum vesselam. Hayat gibi işte. Şimdi yeniden başa dönmek üzere. Kulağına gelen gurultular içini tırnaklayan aç bir kediye ait değil. Akoya acıkıyor. Ruhunu saran ıslak deri yeniden çatlıyor. Pul pul dökülüyor. Ensesinden kalkıp kuyruksokumuna doğru soyuluyor. Alttan çıkan parlak ve kızıl suçluluk örtüsü havayla temas eder etmez donup sertleşiyor. Kıl köklerinden boy veren iğneli topuzlar kendi koku bağlarıyla iç içe geçip örülüyor. Acımasını engelleyen bir duvara dönüşüyor. Buna ihtiyacı var. Yoksa dünyanın bütün kolları ve göğüslerinin arasından boşalan koku içindeki dipsiz kuyuyu dolduracak. Su yükseldikçe geçmişini hatırlayacak. Küflü ve yosunlu kuyu duvarlarını tırmanan aydınlık annesinin yüzünü açacak. Küçük bir çocukken, uzun tülden geceliğiyle odasına girmesini, onu soymasını, üzerine abanmasını, göğüslerinin arasından sızan o kokuyu içine çekmesi için yalvarmasını, onları dişlemesi için zorlamasını, ağladığı için yeniden ve yeniden cezalandırmasını.

Akoya çaresiz acıkıyor. Acıktı.

Şehrin kuzeyindeki mahallelerde şimdi. Gece kadınları karafatmalar gibi sağa sola koşturuyor.

Arabanın sağ camı metalik bir sesle indi. Akoya uzanıp elini salladı. İri popolu sarışın gülerek ön koltuğa bindi. Göğüsleri taşkın su gibi çalkalanıyordu.

Akoya dokundu onlara.

"Dolma. Bu gece dolma yapmalı," dedi.

"Efendim?"

"Yok bir şey. Bana gidiyoruz."

"Tamam şekerim. Sonra bırakırsın beni buraya."

...

Evimiz sır küpümüz değil midir? Açlığımızı ve suçlarımızı oraya gömeriz. Kabarıp taşana kadar mayalanırlar orada.

10 Şubat 2007

"KIŞ NEDEN VAR?"

Dışarıdaki ayazın abandığı camlar tıkırdayıp duruyor, tül perdenin ince saçakları belli belirsiz dalgalanıyordu. Soğuk yelin atlıları ortada yanan elektrik sobasının parlaklığında biraz olsun kırılıyordu. Pencereden divana düşen akasyanın çıplak gölgesi işte tam da bu sobanın önüne kadar uzamıştı. Yerdeki kilim, düğümlü saçaklarıyla basılmaktan tozlanmış, kum rengine dönmüştü. Teki ters çevrilmiş bir çift zavallı terlik, divandan bir ucu yere kadar kaymış kılıfı buruşmuş yastık, hemen onun yanında farklı kalemlerle ve muhtemelen farklı tarihlerde çözülmeye çalışılmış bulmaca sayfasının kıvrıldığı gazete, masanın altına yuvarlanmış boş tütün kolonyası şişesi ve sızan ışığın altında süzülen tozlar odanın diğer önemsiz ayrıntılarıydı.

Divanda dertop olmuş battaniye ağırca kımıldadı. Altından uzanan çıplak bir bacak dışarıya doğru açıldı. Daha sonra kollar çıktı. Omuzları beliren kadın gerindi. Karmakarışık saçları altındaki gözbebekleri, içerideki azıcık aydınlığın altında parlar gibi oldu. Ürperdi. Tekrar gömüldü battaniyenin altına.

Divanın altından aniden tıkırtılar geldi. Birileri öksürdü. Kırık dökük müzik sesleri, belki bir keman gıcırtısı ve ince klarnet nefesi duyuldu. Tok davul vuruşu ve

ziller çınladı. Birisi gırtlağını temizledi.

"Tık, tık, tık..."

Sesler başladığı gibi kesildi.

Kadının uzandığı divanın pembe küçük çiçekli pazenden etekleri kımıldadı. Ağır ağır kalktı. Arkada ışığa boğulmuş bir sahne belirdi. Çukurda koca bir orkestranın ışıkları parladı. Şef Cüce Yüce Sadettin Bey geriye doğru döndü. Nazikçe eğildi. Alkış koptu.

Kadın battaniyenin altından doğruldu. Yere doğru sarktı. Çıplak göğüsleri divanın kenarına sıkışıp şişti. Sallanan saçlarını parmaklarıyla düzeltti. Tersten gördüğü manzarayı izledi bir süre.

"Sadettin Bey, çok uykusuzum. Üstelik hava da buz gibi. Çok rica edeceğim..."

Şef Cüce Yüce Sadettin Bey omuz silkti. Ellerini kaldırıp konuşmaya başladı:

"Ama hanımefendiciğim, bugün *Bir Yaz Gecesi Hikâyesi*'nin temsil günü. Ben rica ederim asıl."

Kadın battaniyeyi üşüyen omuzlarına çekti yeniden. Güzel boynu dışarıdaydı.

"Bakın, uyanmak istemiyorum. Yoksa gözümü açsam siktirip gideceksiniz. Ama hem size kıyamıyorum hem de üşeniyorum şimdi."

Sadettin Bey çaresizce kollarını iki yana açtı. Ağlıyordu galiba.

Camlar yine tıkırdadı.

"Kış esrardır.
Dumanında küçük iğneciklerle boğazımızdan akan huysuz bir kanaryanın tüyleri ve iç gıcıklayan bir muska kâğıdıdır.
Biz ölümlüler ona katlanırız.
Kadınlar sıcak ve yuvarlak karınlarını kışa sarıp bu harlı nefeslerle öperler.

Cüce ve yüce rüyâmızdır kış..."

Saadettin Bey şiiri bitirince eğildi. Kilimin üzerinden bir alkış tufanı koptu. Divanın etekleri sahnenin üzerine indi.

Kadın sıcak karnını okşadı. Battaniyesine sarındı yeniden. Dışarıdaki akasyanın çıplak gölgesine serçeler kondu.

30 Ocak 2006

"ALO! BURADA BİR SORUNUMUZ VAR."

Buzdolabı. İnsanlık için büyük adım. Ortalık cehennem gibi yanarken, evin köşesinde, hadi mutfağın en mühim noktasında diyelim, içi üşüyen bir varlık. Üstelik kapağı açılmadan bu sırrını kimseye vermiyor. Ufak tıkırtılarıyla zaman zaman çalışıyor. Görevini yerine getirince kısaca susuyor. Çok ketum. Ölçülü ifadesini ve yere düşürdüğü bakışlarını hiç bırakmıyor. Ama sanki bombeli gövdesinden utanıyor. Bu kadar şişman olmasaydı ya. İki karınca. Bildiğimiz ev karıncalarından. Damlamış iki küçük kir noktası gibi. Altından çıktılar. Buzdolabı ve Nimet bakıştılar. Sonra karıncaları izlediler. İki lekecik. Çok hüzünlü. Çok sıska bacaklarıyla birbirlerinin ardı sıra koşuştular. Karınca koşturması nedir ki. Nimet ayak başparmağının ucuyla yollarını kapattı. Şaşırdılar. Buzdolabı da şaştı bu işe. Altından çıkıp ortalıkta dolanmalarına üzüldü biraz da. Sanki onun suçu! Temizliğe gelen kadın ne zamandır temizlemiyor köşe bucağı.

"Olacağı bu," dedi buzdolabı.

Nimet başını kaldırdı. İki eliyle ağzını kapattı.

"Allah kahretsin! Bu uydu anteninin teline, ayarına sokayım. Olacağı bu anasını satayım."

Seçkin salondan yürüyüp geldi. Mutfak kapısını itti. Buzdolabına yöneldi. Kapağı hırsla açtı. Bakındı içine.

"Su yok mu?"

Nimet omuzlarını kaldırıp indirdi. Başını çevirdi. Apartmanın geniş bahçesinde iki erkek çocuğu topun peşinden koşup duruyordu.

Adam boş sürahiyi rafından aldı. Kapağı geri itti. Hemen yandaki damacananın ağzına eğildi. Suyu boş kaba pompalamaya başladı. O sırada içeriden sesler duyuldu. Cızırtı. Yükselip alçalan mırıltılar. Sürahiyi bankoya bırakıp salona doğru seğirtti.

Nimet bu yalnızlığı çok seviyordu işte. Buzdolabı ile baş başa bir sessizlik. İnsan uygarlığının zirvesi bu makine. Kirli buz beyazı gövde. İçinde boş sürahinin cam tenini saklayan kalp. Acıdan yavaşlayan nabzı var.

"Nimet!"

Karıncalardan biri yine çıktı. Diğeri nerede?

"Nimet! Uydu düzeldi. Maç başlıyor şimdi. Sürahiyi buzdolabına koyar mısın?"

Bu adam ölümü hak etmiyor muydu şimdi? Nasıl bu kadar kolay dökülüyor kelimeler ağzından. Nimet kaygan ve parlak gövdeye dokundu. Avutmak istedi.

"Sen ona aldırma, olur mu?"

Haziran çıkıyordu. İki gün sonra çekip gidecekti hayatlarından. Diğer karınca da ortaya çıktı. Sakallı bir kuş kondu balkon demirlerine. Çocuklar. Top sürdükleri çimler aniden ihtiyarladı. Dışarıdan taşan ışık, gölgelenir gibi surat astı. Kar başladı. Nasıl da üşüdü ortalık.

Nimet çıplak kollarını kavuşturdu. Sonra kısa saçlarını çekiştirdi çaprazdan. Kalktı. Buzdolabını açtı. Sıcacık bir yürek. Uzun rafları boşalttı. Ardından dikkatle çekti yuvalarından. Gövdeyle duvar arasındaki boşluğa dizdi. Boşluğa baktı. Gülümsedi. Buzdolabının içine saygıyla girdi. Kapağı üzerine örttü.

Seçkin, susuzluğunu unuttu elbette. Şimdilik. Ama aslına bakılırsa içi kuru bir adam. Karıncalar da tanıyor

onu. Elinde terlik kaç kez kovaladı onları.

İçinde kadın taşıyan bir buzdolabı insan evriminin en son ve şahane noktası olabilir. Diri göğüsleri her kahkahada titreyen, sıcak ve unutulması mümkün olmayan bir ferahlık.

Karıncalar bu konuda hemfikir en azından.

"Nimet, gol oldu be!"

Haziran 2006

DÜŞ BULMA KURUMU

İlkyazın en güzel sabahlarından biriydi.

Selamsızca inen güneş tatlı edasıyla orta yerdeydi. Kaldırım taşları şimdiden ayazın sersemliğinden sıyrılmıştı. Taksi dolmuşların camlarından yansıyan ışık geniş caddeyi boydan boya yakıyordu. Hızla yürüyen simitçiler, ellerini annelerinin güvenli avuçlarından sıyırıp koşmak için ısrar eden çocuklar, renk cümbüşüne bulanmış belediye otobüslerinden gelen havalı tıslar bu erken saatleri kente özgü bir telaşa boğuyordu.

Bahar sabahı olması hayatın her zamanki ağdalı akışkanlığını değiştirmiyordu elbette.

İş, karmaşa, yetişme, yetişememe, ayaküstü bir fincan çay, sabah ereksiyonu, sabah şekerleri, çapaklı gözler, akşamdan kalma balgamlar, kalınbağırsakta yürüyen ılık bok kokusu, doldurma parfümler, en iyisinden deodoranlar, en iyisinden kadınlar, en kötüsünden memeler, başarılı erkekler, bitmişler, yani her şey ve herkes yeniden ortaya dökülmüş, Pandora'nın kutusu bir kez daha açılmıştı.

Yavuz Bey büyük kapının önünde dikilip kaldı. Aniden değil de yavaşlayarak durdu sanki. Bu daha çok pili biten bebeklerin ölen kelimelerine ya da tepeden yuvarlanan taşın tükenen son devinimine benziyordu.

Sadece durdu ve baktı.

İnsan kalabalığı iki yanından bedenine çarparak kanatları birbirinden ayrılan girişten kayboluyordu. Çantasını tutan elini değiştirdi. Boşta kalan parmaklarıyla sinekkaydı yüzünü, geriye yatırdığı saçlarını okşadı. Sonra giderek kendini koyuveren göbeğine dokundu. Göbeğine baktı. Makûs talihine baktı kabul edin siz. Yani onu aşağılara, yerin en dibine çeken o maalesef yaşamına, kırılan filizlerine, elleriyle boğduğu umutlarına doğru eğildi diyelim başkaca.

"Allah topunuzun belasını versin. Yediniz beni otuz yıldır."

Arkasını döndüğü anda içinde daha önce hiç duymadığı çanlar, canavar düdükleri, hava akını sirenleri hepsi bir ağızdan ötmeye başladı. Görünmez bir el onu durduruyordu. Binadan uzanan ıslak, yeşil kollar ayaklarına dolanıyor, içine çekmek için mücadele ediyordu.

"Ne için ha, ne için? Osuruk kadar kıymet mi verdiniz bana?"

Derin bir nefes alıp yola atladı. Araba frenleri, öfkeli şoför küfürleri ve kendinden gelen tamtamlar arasında karşı tarafa geçti.

Yeniden döndü meşum mabedine. Eski ve yorgun bina elleriyle yüzünü kapamış uluyordu. Geri gelmesi, masasına tekrar oturması, çekmecelerinden kurşunkalemlerini çıkarması ve onları her sabah yaptığı gibi yeniden açması için yalvarıyordu. Yoksa ağır çark dönmeyecek, dişlilerin arasından gelen türkü yeniden duyulmayacaktı.

Bu, dünyanın durması ve tersinden dönmeye başlaması gibi bir şeydi aslında. Aniden saatler geriye doğru saracak, geceyle gün karışacak, kuşlar uyanma anlarını kaçıracak, sabah börekçileri şaşıracak, denizler basbayağı geriye çekilecekti. Kabul edilemez, telafisi gayri mümkün ve intihar kadar akıldışıydı.

Çantasını yanında duran çöp tenekesinin ağzına doğru uzattığında kulaklarını tırmalayan uğultunun tonu değişti.

"Başın fena halde belada. Bunu sakın yapma."

Parmaklarını açtı. Deriyle karışık evrak kokusu tenekenin dibinde tınladı.

İşte o anda binanın temellerinden gelen uğultu, sadece ses değil dalga dalga yayılan bir şok vuruşuyla camları önce geriye doğru çekti, ardından kusarcasına parçaladı. Kapı, pencere, yuvasından fırlamış kornişler, DMO damgalı delgeçler, ıstampalar ve bilumum tükenen ömür kokuları patlamanın şanlı mantarının ardından göğe yağdı. Enkaz sesiyle karışık kalkan toz bulutu ortalığı doldurdu. Kükürt koktu bütün cadde.

Her şey biter. Bu da sona erdi. Ejderha kırık dişleriyle mağarasına geri dönüyordu. Yavuz Bey ise özgürlüğünü geri almıştı. İhale evraklarını, imza kartonlarını, sicil kutucuklarını, bitmez toplantı saatlerini vermiş, ruhunu üstüne yapışmış bu içyağı tabakasından sıyırıp kurtarmıştı. Bunu yapabilmişti. Şükürler olsun, şükürler olsun.

Arkasına bir daha dönmeden yolunu seçti. Yürüdü. Yürüdükçe açıldı sanki. Yıllardır paslı pergeller gibi kurumuş mafsallarına kan sızdı. Yüzü ışıklandı.

Büyük Atatürk heykelinin doldurduğu meydanı geçti. Deniz kenarına indi. Şimdi milyonlarca zavallı insan masalarında, evrakları arasında, kifayetsiz amirlerinin önünde zamana yenilmişken, o günün en taze, en güzel anlarına sahipti.

Yan yana çakılı banklardan birine oturdu. Dolu gelen vapurlar boş yolcu sıralarıyla dönüyorlardı. Aynı Yavuz Bey gibi acele etmeden, salınarak, tadını çıkararak nefes alıp veriyorlardı.

Önünden geçen simitçiyi durdurdu. Adamın gömlek cebindeki sigarayı işaret etti, bir tekçik istedi.

"Ağabey, vallahi bana az kaldı."

İki simit alınca adam sigarayı uzattı. Kibritiyle de yaktı. Beyaz filtreli uzun Maltepe'den derin soluklar aldı.

"Oh be, hayat bu."

Ayakkabılarını çözdü, çoraplarını çıkardı, paçalarını sıvadı. Gelip geçenin bakışlarına aldırmadan kravatını gevşetti.

Sigaranın sonuna doğru bankın ayakları altında zıplayan serçeleri fark etti. Simidi ufalayıp önlerine doğru serpti. Ürkek kuşlar ufacık parçaları kapıp geriye uçuyor, lokmalarını yuttuktan sonra pır pır yürekleriyle geri dönüyorlardı.

"Açlık belası adamı böyle koşturtur işte," diye düşündü.

Sonra geriye sardı söylediği kelimeleri, "açlık". İç cebinden banka cüzdanını çıkardı. Vadeli bakiyesinin altındaki rakamlara baktı. Bu ayki maaşından kalanı hatırlamaya çalıştı.

"Fena be! Üç kuruşla mı atıyorum ben bu çalımı."

Aklına üşüşen düşünceleri kovmaya çalıştı. Hayır, az önce hayatının en doğru, en hayra dokunur işini yapmıştı. Şimdi bu erken bozgun havasını hak etmiyordu. Yine de bir tarafı soğumaya başladı. Kendini hatırlatan gerçeği unutmak istercesine çoraplarını giydi, sıvalı paçalarını geriye yuvarladı.

"Para mı? Bu yaştan sonra yediğim iki tıkım, giydiğim iki çaput."

Hem kalan parası bir süre idare ederdi. Ederdi...

Ne kadar? İki ay mı, üç ay mı? Sonra? Ya hasta olursa aniden? Ya çok para icap ederse?

"Koyun kadar ömrüm kaldı be!"

Daha neler. Babaannesi doksanını devirmişti. Üstelik son günlerinde, "Bir bu kadar daha verseler keşke," demiyor muydu?

"Bari ay başına kadar çalışsaydım, iki hafta kalmıştı yeni maaşa."

Nasıl utandı kendinden. Göremiyordu ama kesin kulaklarına kadar kızarmıştı. Hayatının dönüm noktasını yaşıyorken şu aklına düşenler, ufacık hesapları ne kadar da ayıptı.

Kalktı. Arkadaki kalabalık sokaklara doğru yürümeye başladı.

"Canım kırk beşlikleri tek tek satar, yerim anasını satayım."

Doğru yahu. Bir ömür, harcayamadığı ikramiyelerine ay sonu boğazından artırdığı lokmaların parasını da katıp plak almıştı. Ne olacaktı şimdi o yüzlerce nadide parça? Özgürlüğünden daha mı değerliydi sanki.

Aklından kaba bir hesap yaptı. Onu kesti, buna ekledi, oradan tasarruf etti, buraya aktardı. Nafile. Bütün varı yoğu iki yılı çıkarmazdı. Üstelik çat kapı işi bıraktığı için tazminatını da yakmıştı. Boğazı düğümlendi. Ufak demir lokumlar geldi, durdu nefes borusuna.

"Çalışmalı canım. Küçük bir iş bulmalı, sıradan, beynimi oymayan, masrafına sadece. Üzmesin beni, fenalıklar basmasın üzerime, boyun eğdirmesin. Basit olsun. Basit."

Kendi kendine sayıklarken çarşıya yaklaştığını fark etti. İşhanlarının altında sıralanmış büfelerden müzikle karışık çalışan insanların sesleri geliyordu.

Gözüne boydan camla kaplı kapının birine asılmış beyaz bir kâğıt takıldı: "Komi aranıyor."

Durdu. Burnunu kaşıdı düşünürken.

"Basit olmalı, kafamı meşgul etmemeli, ruhumu koşturmamalı."

İçeri girdi. Beyaz masaları silen gençten çocuk ona baktı biraz. İşine döndü yine. Arkada camlı dolabın içine siyah şişlere dizilmiş etleri yerleştiren adam başını kaldırdı.

Masalardan birine çöktü.

"Evet, ısrar edeceğim. Hayır, yüzüm biraz yaşlı gösterebilir ama vücudum hâlâ aslan gibi. Hem ne olacak ki, el bezi kadar dükkân. Alt tarafı 'masa üçe iki adana, iki ayran' değil mi bu iş."

Adam elini sildiği havluyla ona doğru ilerledi. Yavuz Bey sinirli parmak uçlarıyla masadaki tuzlukla karabiberliğin yuvalarını değiştirdi, peçeteliği ortaya doğru çekti. Gözlerini yumup açtı.

"Affedersiniz beyefendi, servisimiz daha başlamadı."

"Şey, ben..."

"Döneri yeni sardık, yarım saat sonra gelseniz."

Yavuz Bey ağzını açmadı. Sessizce dışarıya çıktı. Eşek herif, diyeceklerini unutturmuştu.

"Eh be civanım, bu yaştan sonra zaten garsonluk mu yapabilirsin."

Güneş iyice yükselmişti.

Amaçsız yürüyüşüne devam etti. Belki gazete alsaydı, hani küçük iş ilanları olurdu ya, onlara bakınsaydı. Ama ellisine yaklaşmış bir adama uygun iş mi çıkardı oralardan.

Şoförlük olsa, yirmi yıl önce aldığı ehliyeti koyduğu yeri bile bulamazdı şimdi. Hem dosyası yanmak üzereyken rüşvetle almıştı belgesini. Bir daha da direksiyon başına geçmemişti.

Pazarlama işi bulunurdu belki bolca.

"Aman kalsın canım. Bu göbekle merdiven mi çıkabilirim? Hem karı dırdırına tahammül edemem ben."

Keşke inat edip bilgisayar öğrenseydi işyerinde. Hizmet içi eğitim kursundan yırtmak için geçen yıl fıtık raporu almıştı. Eşekler gibi pişmandı şimdi. O koca götlü Hayriye Hanım bile öğrenmişti. Sabahları yan masadan çalımlı bakışlarıyla bilgisayarını açardı.

"Nah kokmuş dolma! Sanki oturdu icat etti aleti."

Ah biraz daha sıksaydı ya kendini. İki ay sonra ikramiye zamanı geliyordu. Daha rahat olmaz mıydı o zaman?

"Hayır kardeşim, yaktık bir kere gemileri."

Eski sokaklardan birine saptı, yine bir yerlere döndü. Çıkmaz olduğunu fark etmeden yürüdü. Yolun sonunda demir kapısı ardına kadar açık dükkânın önünde durdu. Duvara çakılı eski okul tahtasına beyaz tebeşirle düşülmüş fiyakalı yazıyı okudu: ÇIRAK ARANIYOR...

Kravatını düzeltti. Kuru dudaklarını ıslatı diliyle.

"Yapabilirim, yapabilirim."

İçeriye girince düştüğü loşluk gözlerini kararttı. Eski mürekkep kokusu genzini doldurdu. Her yer yarı dolu, düzensiz, iç içe girmiş raflarla tıka basaydı. Ortada manifaturacı dükkânlarında bulunan uzunca bir masa kalabalık yüküyle uzanıyordu. Bir yerlerden gelen rüzgâr çanının uzak tınısını duydu.

Gözleri alıştıkça az önce gördüğü belli belirsiz nesneler ayrıntılarına kavuştu, ete kemiğe büründü. Raflar irili ufaklı, sırtı yırtık, eskimiş renkleriyle sırıtan kitaplar, boy boy dergiler, cildinden sıyrılmış sayfalarla doluydu. Masanın üzerindeki karaltıların da benzeri bir kalabalığa ait olduğunu anladı.

Kapının arkasında kitap dolu çuvalın başına eğilmiş adamı fark etmemişti.

"Buyurun, ne bakmıştınız?"

"Ne mi bakmıştım?" diye geveledi. "Huzur, kurtuluş, özgürlük, hayat kardeşim be, hayat işte."

Adam kollarında kitaplarla doğruldu.

"Ben kapıdaki ilanınız için rahatsız etmiştim sizi."

"Oğlunuz mu çalışmak isteyen? Onu da getirseydiniz keşke."

"Hayır, değil. Ben, kendim için düşünmüştüm."

"Siz mi? Ama ben çırak arıyorum."

"Bakın, otuz yıllık memuriyetimden bugün ayrıl-

dım. Sakın yanlış anlamayın, tamamen kendi isteğimle oldu. Yoksa sicilim çok parlaktır. İşime bir kere bile geç kalmadım, tam sekiz takdirnamem var. İsterseniz yarın yanımda getiririm."

"Bir dakika beyefendi, burası eski kitap alıp satan bir dükkân, yani siz, sizin için..."

"Hiç fark etmez. Her türlü işi yaparım. Hani ben bugün dedim ama aslında geçen ay ayrıldım işimden ve bir aydır garsonluk yapıyordum. İstedim ki, bana daha uygun bir işe geçeyim. Bu tam hayal ettiğim iş. İnanın kariyerimin en güzel..."

"Kardeşim sen dalga mı geçiyorsun, adam mı seçiyorsun. Ben yirmi beş milyon haftalıkla bir çocuk arıyorum. Ortalığı süpürecek, kitapları dizecek, rafları düzeltecek, sonra da öğlen gidip köşedeki pideciden tek kıymalı yiyecek birisini yani."

"Sadece yirmi beş milyon mu? Ama benim daktilo rekorlarım var, üstelik bilgisayar söküp takarım."

"Hadi gözüm, işim gücüm var benim."

Adam yeniden kitap yığınlarının arasına çöktü. Rüzgâr çanı tekrar duyuldu.

Yavuz Bey serin dükkân içinden çıktığında sabahtan beri yaşadığı tüm bu çırpıntıların olanca ağırlığını üzerinde hissetti. Dizleri titriyor, içi bulanıyordu. Çıkmazın son duvarına kadar ilerledi.

"Yahu adam, üç yıl daha çalışacaksın! Sonra gelsin emeklilik. Kimseye boyun eğmeden özgürüm o zaman. Üç yıl daha çalışamaz mıyım?"

Aklındaki gelgitin çalkantısı uğursuz uğultularla büyüyordu. Nasıl dönecekti işe şimdi? Hani kararı kesindi? Hani bugün en kutlu gündü onun için?

Ama açlık ne olacaktı, erkenden gelen kira günleri, çevre temizlik vergileri, rakı da mı koyamayacaktı bundan sonra ağzına.

"Yeteeeeeeeer!"

Dar sokak çınlamıştı bağırışıyla. Kitapçı adam bile kapıya çıkmıştı.

Hızla geriye döndü.

"Tamam, teslimim kardeşim. Düşürdüm süngümü."

Koşar adım geriye, işyerinin bildik yoluna döndü.

Ah öğlen olmuştu saat. Ne diyecekti şimdi? İhale Komisyonu çoktan toplanmış olmalıydı.

"Müdire Hanım sinirden tırnaklarını tüketmiştir."

"Hastaydım, kalkamadım" dese, kim inanırdı.

"Elli kere telefon etmişler, hatta odacılardan birini bile eve salmışlardır çoktan."

Birden durdu. Gömleğini boydan boya asılıp yırttı. Kravatını geriye doğru kaykılttı, düğümünü bozdu. Yoluna devam etti.

"Ah Müdire Hanım, bir bilseniz eşkıya şehre inmiş. Çarptılar beni. Evrak çantamı bırakmayınca sürüklediler çarpa çarpa. Billahi acımadılar."

Artık hızını iyice artırmış, koca göbeğini hoplatarak koşuyordu.

Sabah yüz geri çevrildiği kadim kapıya yardı. Boz paspasa adımını atınca kapı iki kanat olup önünde açıldı. Doğru içeri koştu. Tam kemerli iç kapıdan geçiyordu ki gençten bir güvenlik görevlisi kolundan tuttu.

"Bir dakika, öğle tatili şimdi. Yukarıda kimse yok."

"Yok, ben çalışırım. Akşama mesaiye de kalacağım zaten."

Delikanlı garip garip baktı. Arkada, masaya kıçını dayamış, ak saçlı güvenlikçi "bırak gelsin" dercesine elini salladı.

İlerledi. Adamla aynı hizaya geldiğinde yüzünü sıvazlayan görevli bizimkinin iki yakasından kavrayıverdi.

"Yahu seni bana sayıyla mı verdiler! Neden hep benim nöbetlerime denk geliyorsun. Elli bin kere söyledim

sana, eğer iş başvurusunda bulunmak istiyorsan karşıda evrak var. Git dilekçeni oraya ver. Lazım olunca ararlar."

Yavuz Bey "gık" diyecek oldu ama kuvvetli kollar onu kapının dışına kadar sürükledi.

Daha yaşlıca olan görevli anlamazca bakan diğerine dönüp "Kafadan kontak bu yahu! Israrla burada çalıştığını iddia ediyor. Bir gün pataklayacağım, o olacak yani," dedi.

Yavuz Bey dikildiği yerde üstünü başını düzeltti biraz. Gömleğinin açılmış eteklerini pantolonunun içine yerleştirdi. O anda karşıda, çöp tenekesini karıştıran adama takıldı bakışları. Kafasında tepesi kesik bereyle eğilen adam, kahverengi bir evrak çantasını çekip çıkardı, eliyle havaya tutup inceledi, sonra kirli çuval kaplı arabasına attı.

Fırladığı gibi yola attı kendini. Koşarak çöp toplayan adama yetişti.

"Çantayı bana ver."

"Neden beyim?"

"Benim de ondan."

"Ama çöpten buldum ben onu. Orada kim neyi bulursa onun olur."

Yavuz Bey elini kıç cebine attı. Cüzdanından eskimiş, kabı yeşillenmiş bir kimlik çıkardı.

"Ben Komiser Yavuz Yalın. Yani sen şimdi çok önemli bir cinayet delilini vermek istemiyor musun? İlla karakola mı çektireyim?"

Adam başındaki komik bereyi çıkardı şaşkınlıktan.

"Estağfurullah ağabeycim. Çantanın lafı mı olur."

Yavuz Bey elinde çantasıyla ara sokaklardan birine hızla daldı. Kayboldu.

Güneş kentin tam tepesindeydi artık.

SON PEYGAMBER

Bana Bay Pazartesi'yi bulmamı söylemişlerdi. Sorunumu ancak o çözebilirmiş. İşten atılmıştım ve o günden beri karnımı adamakıllı doyuramamıştım. Pek fenaydı durumum. Ama tek çarem Bay Pazartesi'ydi. Bana öyle söylemişlerdi.

İçim titrese de gözümü kararttım. Kulağıma gelen, üstelik yalan yanlış olması muhtemel söylentileri tekrar düşünüp yola koyuldum.

Eski Fuar alanına gitmemi öğütlemişlerdi. Yıkık Paraşüt Kulesi'nin etrafında görülmüş, güya.

İçinde bir karış pis su ile nehirden aşağıya akan sandallardan birine el ettim. Adam dümenini kırarken az ilerideki iskele yıkıntısını gösterdi parmağıyla. Koştum. Benden önce yanaştı. Sandalın kenarında, yırtık şapkasının altından mavi saçları görünen çocuk, attığı halatı çabucak düğümlemişti bile.

Sandala adımımı attım. Akıntı nasıl da zorluyordu eski tahtaları.

Açıldık.

Çocuk yanıma yaklaştı. Cebimden mendili çıkardım. İki kere düğümlü bezi açıp küçük çakımla bir parça kopardım. Uzattım. Almadı. Gözlerimin içine baktı. Mavi saçını kaşıdı biraz. Sonra arkasını dönüp dümende-

ki ihtiyara mırıldandı.

"O yetmez."

Ne aksi adam. Çattık.

"Ama geçen kış bu kadar veriyordum."

"Artık olmuyor."

"Bakın, daha fazla veremem. Çünkü geri dönmem gerekecek."

Adam sözümü bitirmeden dümeni sağa doğru kırdı. Sandal hızla kıyıya doğru sıçradı.

"Tamam, tamam. Uzatmayalım," dedim. Mendilin ortasında duran peynirin hepsini çocuğun avucuna bıraktım. Parmaklarımı kokladım biraz. Mendilin kumaşına bulaşmış küçük kırıntıları yaladım.

Yeniden rotamızdaydık.

Nehrin yatağı ileride biraz genişledi. Akıntı sesini kaybetti. Uysallaştı. Kıyının iki yanında eski fabrika ölüleri uzanıyordu. Yıkılmış bacalar, işçi evleri, kamyon iskeletleri, kalın zincirler, bobin telleri... Uzun bir karga sürüsü geçti üzerimizden.

Şehrin merkezine yaklaştıkça kokular değişti. Yanık plastik dumanı genzimi doldurdu. Mendilimle ağzımı kapattım. Yine peynir koktu.

Nehir, limanın kuzey ucunda sığ bir menderes çizerek denize ulaştı. Yaşlı adam kıyıdan fırlayıp önümüze uzanan yırtılmış raylara doğru ağırca manevra yaptı. Yanaştı.

"Akşama burada olur musunuz?"

Dönüp bakmadılar bile bana.

"Heyyyy..."

Çaresiz bakakaldım.

Ortalık çamur deryasıydı. Su göllerini zıplayarak aşmaya çalışırken yağmur başladı.

"Pis talihim."

Yola çıktım. Dizlerime kadar balçığa bulanmıştım.

Şimdi daha kolaydı. Belki şehrin aşağısına doğru giden bir arabaya bile rastlayabilirdim.

Şaraphane kavşağına kadar koştum. Yağmur azaldı. Yarısı yıkılmış bir köprünün altına sığındım. Ellerim ceplerimde biraz ısınmanın derdindeydim ki, taşların arasından hırıltılar geldi. İki köpek fırladı. Kesin benden korkmuşlardı. Biraz uzaklaşıp bana döndüler. Sarı kulakları olan uzun uzun uludu. Diğeri yine hırladı. Çaresiz yağmura geri çıktım. Kovuklarına geri döndüler.

Koştum.

Eski havagazı fabrikasının önüne geldiğimde devrilmiş at arabasını gördüm. Tekerlekleri havadaydı. Atların bağlandığı kayışlar çamurlu suyun içinde şişmiş, yüzüyorlardı. Arabanın altında uzanan gölgeyi merak edip eğildim. Arkadan bir el boğazıma dolanıverdi. Sıçradım. Gölge yine abandı üstüme. Su birikintisinin içine yuvarlandık beraber.

Beni aniden bıraktı. Dizlerimin üstünde doğrulup öğürdüm uzunca. Dişlerimin arasından yosunlar döküldü.

"Sen o değilsin, değil mi?"

Döndüm.

Sandaldaki çocuktu. Nasıl bu kadar kuvvetli olabilirdi? Boynumu kıracaktı neredeyse.

"Ne?"

"Sen."

"Ben 'kim' değilim? Neden bahsediyorsun?"

"Bay Pazartesi."

Doğruldum. Yanı başımızdaki tümseğe çöktüm. Soluklandım biraz. Gelip önüme durdu. Ellerini uzattı. Peynirimi ona verirken hiç dikkatimi çekmemişti bu eller. Mengene gibi. Kara ve yağlıydılar. Mavi saçlarını düzeltti. Yanıma çöktü. Botlarını çıkardı. Ters çevirip içindeki suyu boşalttı.

"Yok, sen olamazsın."

"Sen ne diyorsun, Allah aşkına? Ben Bay Pazartesi değilim."

Derince güldü.

"Onu mu arıyorsun yoksa?"

"Evet."

Yeniden kahkaha attı.

"Demek sen de o leşlerden birisin ha? İki olduk desene."

"Ne demek iki olduk. Senin bir işin var. Sandaldasın ya."

Elini kirli paltosunun cebine daldırıp çıkardı. Kanlı iki kulak. Parmaklarının arasında çevirdi onları. Sonra at arabası ölüsünün üzerine doğru fırlattı.

"Peynirden hiç koklatmadı bana."

Deli çocuk.

"Peki geri aldın mı peynirimi?"

"Peynirim mi? Nerden senin oluyor?"

"Neyse işte. Yanında mı?"

"Hayır. Üzerine yürüyünce elinden düşürdü moruk."

Üstüme bir ağırlık çöktü. Daha ne kadar aç kalacaktım ben?

"İyi de sen beni Bay Pazartesi sandın ve boğazıma çöktün."

"Evet."

"Neden yaptın bunu?"

Ellerini iki yana açtı. Boynunu büktü.

"Bu işe yaramaz ki."

"Ne yapmam gerekiyordu?"

Bunu ben de bilmiyordum işte. Ama bu yaptığı olmazdı kesinlikle.

"Böyle olmaz... Ne bileyim, belki önünde eğilip kibarca konuşmalıyız onunla. Rica etmeliyiz. Onu sevdiğimizi söylemeliyiz. Ona inandığımızı..."

İçini çekti. Ellerini paltosuna soktu yeniden. Elleri olmasa gidip başını okşayası geliyordu insanın.

"Onu bulmalıyız. Paraşüt Kulesi'ndeymiş. Görmüşler."

Biraz dolandı önümde. Saçlarındaki mavilik boynundan kulaklarına doğru yayılmıştı. Açlıktan ölmek üzereydi galiba. Ya da çoktan ölmüştü.

"Benim oraya kadar yürüyecek gücüm yok," dedi.

Cebinden çıkardığı çakmağı yaktı. Söndürdü. Tekrar yaktı.

"Gel şu köpeklerin inine gidelim. Sarı kulaklı olanı hasta gibi. Onu yakalar yeriz. Biraz kendimize geliriz. Sonra Bay Pazartesi'yi buluruz."

İnanmaz gözlerle baktım ona. Ciddiydi galiba. Kulak memeleri de morarmaya başlamıştı.

"Gideriz sonra. Yeminle. Biraz karnımız doysun. Sonra çökeriz Bay Pazartesi'nin dizinin dibine. Yalvarırız. Bizim için en güzel dualarını etmesini isteriz. Öyle kuvvetli dualar etsin ki, hemen ertesi gün iş bulabilelim. Belki gübre fabrikasında, hatta şu gemilere bile razıyım ben. Peynirimiz olur. Yeminle."

Doğruldum. Çocuk haklıydı. Yarına kadar bekleyebilirdi Bay Pazartesi. Kesin bulurduk onu. Paraşüt Kulesi'nde. Belki köpeğin butlarından birini götürürdük. Şükranlarımızı sunmak için. O bizim tek umudumuzdu. Tanrı'nın yeryüzündeki gölgesi. Bay Pazartesi. O iş bulmamızı sağlayacak son kişiydi.

Bay Pazartesi. Büyük Buhran'ın son peygamberi. Bekle bizi.

18 Ocak 2006

MASAMTELEFONUMVESARKACIMINAŞKI

Masam ve telefonum. Aynı renkte yılanlar gibi birbirlerine sarılmışlar. Çağla yeşili zehirli kursaklarıyla kusup duruyorlar. Karşıdaki panoya bakıyorum. Şirketin haritası var. Tepede genel müdür, alta doğru yayılan dallar, servisler, ofisler, şefler, müdürler. Yanıp sönen ışıklar, gidip gelen artı ve eksi işaretleri, mesainin geriye doğru akan dijital saati uçup duruyor. Her şey saat dakikliğinde çalışıyor. Plastik bir koku koridorlardan akıyor. Her yerde ışık var. Kirli beyaz ışık.

Telefon çaldı. Servis şefi. Daha yüzünü bile görmedim adamın. Yemekhanede çorbayı dolduran kadının dediğine göre –burada her şey kendi başına çalışıyor ama nedense yemekhanede çorbayı aynı kadın dağıtıyor herkese– kafasının arka yarısı güneş paneliyle kaplıymış.

"Arşiv bölümüne gider misiniz? Arıza ihbarı geldi. Eksi beşinci kata gideceksiniz. Giriş kodu, 35ika."

Bu kadar salakça kod duymamıştım. Ne demek şimdi bu? İçimden söyledim bunları. Yeniden iş aramak istemiyorum.

Asansörü uzun süre bekledim. Beklediğim katta durmuyor. Işığıyla geçip gidiyor önümden. Durduramıyorum. Merdivenlere yöneldim. Ağır koku var. Yeşillenmiş, acımış ve ardından çürümüş patates gibi. Işık gide-

rek mora dönüyor. İki kat indim bile. Basamaklara sökülmüş bilgisayar kasalarını yığmışlar. Kablolar ve plastik kırıklar arasından sıyrılıyorum. Ama yürümek mümkün değil artık. Jütten çuvallar yığılı. Çuvalların jüt olduğunu nereden anladım? Üzerinde yazıyor: Jüt Tütün Çuvalı. Ne demek jüt?

"Nasıl geçeceğim buradan?"

Adam sigarasını duvarda söndürdü.

"Geçemezsin. Tavana kadar dolu artık."

"Ee?"

"Asansörü kullan."

Adamın uzattığı çakmağı aldım. Asansörün kapısını açtım. Demir basamaklardan yapılmış merdiven asansör boşluğunda girdaplar çizerek aşağıya doğru kayboluyordu.

Isınan çakmağı tutamaz hale gelince duruyordum. Karanlık ve damlayan suyun sesi sağımda solumda çınladı.

Sonunda eksi beşe ulaştım. Küçük ekrana kodu yazdım. Kapı esneyerek açıldı. Portakal rengi bir ışık karşıladı beni. Çelik raflar sırtlarında numaralar yazılı ve renklerine göre ayrılmış dosyalarla doluydu.

"Burası arşiv mi?"

Kollarını kavuşturmuş ayakta bekliyordu. Geç kalışıma sinirlenmiş gibiydi.

"Evet. Lütfen bunu tamir eder misiniz? Çok geciktim. Dünya kadar işim var daha."

Masayı işaret etti.

"Bu nedir?"

"Daktilo. Dosya fişlerini yazmak, raporları temize çekmek için."

"Ama ben bundan hiç anlamam ki. Ben bilgisayarınız arızalanmış sanmıştım."

Sanırım çok zavallı bakıyordum ona. Gözlerindeki

endişe dağıldı. Gülümsedi. Eliyle sağ kaşını kaşıdı. İşaretparmağındaki dikiş izini gördüm.

"İçine Selim girdi. Çıkmıyor kaç gündür. Zarar veririm diye de korkuyorum."

"Selim mi?"

"Arşivin faresi. Ata dededen beri burada yaşıyorlar. En küçükleri Selim. Çok da yaramaz."

Geniş, yuvarlak küpeleri vardı. Saçlarını geride toplamış, iri siyah gözlerine mor sürme çekmişti. Yanıma yaklaştı. Kokusunu duydum. Temiz çarşaflar kadar serindi. Daktilonun tuşlarına yavaşça dokundu.

"Bakın 'm'ye basınca burnunu dışarıya çıkarıyor."

O bastı, ben de baktım. Hakikaten mercimek kadar burnunu uzatıp bize baktı. Sonra yine içeriye kaçtı.

"Çok özür dilerim ama gerçekten bu aletten hiç anlamıyorum."

Koltuğa çöktü. Ayak ayaküstüne attı. İnce bilekleri çıktı açığa. Eteğinin sıyrıldığı rengi izledim. Orada mavi bir nehir olabilir miydi? Ya da sedirlerin atıldığı taşlıklar ve suyun serinlettiği çınarların altında loş çardaklar.

"Gidip öpsem mi şunu?" diye geçirdim içimden.

"Fena olmazdı," dedi. "Ama servis şefiniz bundan hiç hoşlanmayacak. Yanınıza geldi şimdi."

Birisi dürttü beni. Başımı kaldırdım. Şef. Başının yarısı güneş paneliyle kaplı adam.

"İşinizin başında uyumamanız gerektiğini ilk ve son kez hatırlatayım size."

Kahretsin. Sıcak bir mangal üzerime devrilmişti.

"Çok özür dilerim. Bir daha olmaz."

Elinde tuttuğu zarfı uzattı.

"Arıza raporu. Acele gitseniz iyi olur."

Açtım.

"Arşiv. Eksi beşinci kat. Giriş kodu, 35ika."

Asansöre yürüdüm. Kapıyı açtım. Deniz içeriye bo-

şaldı. Güneş ve kumlar parladı. Dalgaların arasında yelkenli bir daktilo vardı. Kayıp gitti önümden. Ceketimi çıkarıp sulara atladım. Arşive doğru daldım. Ölmeden sevişmeli insan.

5 Mart 2007

GÂVURUN ÇAKISI VE PİŞİ

Susuzdede'nin yeşil çayırlarına uzanmışlardı. İki çocuk. Baharın binbir kokusuna arı vızıltıları karışıyordu. Aşağıdan, koyu mavi denizin tülden ince sırtından yükselen yosun kokusu tuzlu bir rüzgârla ve taklacı güvercinler gibi hızlı burgaçlarla üzerilerine yağıyordu. Bulutlar da geçiyordu. Hem de pamuk helva kokusuyla. Sumrunun biri alçalıp güneşlerini kısacık kesti.

"Uyudun mu?"

Sami gözlerini araladı.

"İkinci rüyamdayım."

Doğruldu. Kemik saplı çakısıyla elindeki tahtayı yontan arkadaşına baktı. Dilinin ucuna geleni deyiverecekti. Bir türlü yapamıyordu. Nedenini bilmediği bir ağrı midesine gelip konuyordu.

Ayağa kalktı. Pantolonundaki tozları silkeledi.

"Alp."

"Hı?"

"Senin bir adın daha varmış. Öyle mi?"

Alp'in elindeki tahta dondu. Yeşil gözleri geriye kaçtı sanki. Usulca çakısını kapattı. Cebine koydu.

"Kim söyledi sana?"

"Geçen gün öğretmenler odasına girdiydim. Türkçeci kadın müdürle konuşuyordu. Kulağıma geliverdi işte."

Alp dizlerinin üzerine eğdi başını. Uzaktan bir yük gemisi Körfez'e girdi.

"Var ama kullanıyorum onu ben. Öylesine işte."

Sami uzatmak istemedi. Aralarındaki camdan köprünün çatladığını hissediyordu. İçinden soğuk bir rüzgâr geçti.

Yokuşun gözünde çarpık ayaklı koca göbekli bir teyze belirdi. Zorla taşıdığı su şişesiyle Susuzdede'nin yatırına doğru çıkıyordu.

"Yardım edelim mi?" dedi Alp.

"Aman salla yahu. Hadi sinemaya gidelim."

"Para?"

Sami cebinden bozuk para dolu kirli bir naylon torba çıkardı.

"Bayramdan."

İki çocuk. Gülüştüler. Tepeden aşağıya doğru koşmaya başladılar. Kelebek sürüsü kaçıştı önlerinden. Böcekler vızıldadı. Araba seslerinin geldiği caddeye doğru kıvrıldılar. Koca taşın önünden geçerlerken Sami aniden durdu. Arkadan gelen Alp az daha çarpıyordu ona.

Geceleri berduşların yaktığı ateşten kararıp çürük diş gibi duran kayanın dar kovuğunda üç çocuk ayağa kalktı. İçlerinden kınalı saçları diken diken duran en boylusu bodur çalıların üzerinden atlayıp Alp'le Sami'nin önüne kadar yürüdü.

"Lan, Alp. Sen gavûrmuşsun ya. Hiç söylemiyorsun."

"Ne gâvuru be?"

"Geçen cumartesi günü seni Mithatpaşa'daki havradan çıkarken görmüşler."

Dönüp arkadaşlarına baktı. Herkes donmuştu.

Sami'nin kalbi alnında atıyordu sanki. Yine de diklendi.

"Ee, ne olmuş?"

İri oğlan çilli elleriyle Sami'yi tutup kenara çekti.

"Sen ne karışıyorsun maymun!"

Alp'in yakasını tuttu sonra.

"Oğlum okulda, kantinde aramızda oturuyorsun. Maça çıkıyorsun bizim takımla. Neden söylemedin?"

Sami daha fazla dayanamadı. Sol ayağını tıpkı okulun bahçesindeki toprak sahada attığı frikiklere çıkardığı gibi oğlanın bacak arasına indiriverdi. Anırtı koptu önlerinden.

İki çocuk yıldırım gibi koştular. Parkın kapısından çıktılar. Dolmuşların arasından caddeyi geçtiler. Otobüs durağında bekleyen kalabalığı çarparak açtılar. Arkalarına bakmıyorlardı bile.

Sami bir ara durdu. Göğsü havayı körüklüyordu. Kusmak üzereydi heyecanından. Eğildi. Ellerini dizlerine koydu. Soluklandı biraz.

"Bizim sokağa gidelim," çıktı ağzından.

On dakika sonra Samilerin evindeydiler. Mektupçu durağında, denize bakan iki katlı evin ahşap kokusu sardı terli vücutlarını. Sami'nin annesi mutfak kapısında karşıladı onları. Elleri bileklerine kadar un içindeydi.

"Ders çalışacağız biz," dedi Sami. "Matematik yazılımız var pazartesiye."

Üst kata çıktılar. Beyaz perdelerin dalgalandığı cumbanın sedirine oturdular. Deniz kendince mırıldanıp duruyordu.

"Amma kurtulduk ha!" dedi Alp.

"Vallahi çakını da alırlardı."

Alp kemik saplı çakısını hatırladı. Korkarak elini cebine attı. Oradaydı işte.

"Sana vereyim. İster misin?"

"Ver lan."

Alp başparmağını ayıp yerden çıkardı.

"Nah sana."

İki çocuk. Katılasıya güldüler. Gül desenli sedir sallandı altlarında.

Denize baktılar yine. Sustular.

Sami'nin annesi tepsiyle merdivenleri çıkıp geldi yanlarına. Dumanı üstünde pişiler mis gibi koktu.

"Aç karnına çalışmayın. Zihniniz almaz sonra."

Pencerenin pervazına kumru kondu. İçeriye doğru baktı. Guruldadı.

"Siz ne yapıyorsunuz orada?"

"Nerede?"

"Havrada işte."

Alp pişiden yanan ağzını kocaman açtı. Dudak uçlarına üfledi.

"Dua ediyoruz."

"Kime?"

"Babana... Allah'a işte yahu! Kime olacak."

Yine kıkırdadılar.

Denizin üzeri titredi. Kıpırdandı. Sanki aşağıda birileri koşup duruyordu. Aniden koca bir kefal zıpladı. Suyun üzeri yandı sanki.

"Aha uçtu!" dedi Sami.

"Kim?"

"Kim olacak, baban."

İki çocuk. Yastık savaşına tutuştular. Gülmekten yorulana kadar oynadılar.

İki çocuk. Elleri pişinin yağına bulanmış. Denize bakan tepelere tutunmuş zeytinin canından gelen koku ağızlarına burunlarına sinmiş.

Güneş, Körfez'in üzerine eğildi. Yumuşak saçlarıyla İzmir'in omuzlarını okşadı. Öptü.

28 Ocak 2007

AYŞEGÜL TEYZE'NİN HÂLÂ AÇIK PERDELERİ

Saçlarımı annemin çatıda biriktirdiği yağmur suyuyla yıkıyorum. Annem hafif çatlak galiba. Sonbahar gelir gelmez annesinden, anneanneme de annesinden kalan büyük bakır kazanı durduğu yarım çatının altından çekip çıkarıyor meydana. "Bu sene tam dolsa bari," diye mırıldanıp duruyor. Biriken sular kaynatılıyor; yine eskiden kalmış testilere aktarılıyor. Testilerin ağızları tam açılmamış çam kozalaklarıyla kapatılıyor. Bu işi bir dua gibi her sene yapıyor annem. Sonra sabahları eliyle yıkıyor saçlarımı. "Hadi git kurut şimdi," diyor. Babamın kendine taktığı isim "bulucu". Babamın "bulduğu" el kurutma makinesinin altına oturuyorum. Saçlarım ağır ağır kuruyor. Kururken de hafif dalgasını yitiriyor. Sakinliyor.

Babam da bir garip. Hiçbirimiz mani olamadık ona. Durmadan ufak şeyler aşırıyor. Sonra da "bakın ne buldum ben" mahcup gülümsemesiyle geliyor. Her şeyi büyük bir hazla planlıyor. Mesela el kurutma makinesini belediye binasından yürütmek için emekli olduğu okula gidip hademe amcayı bulmuş. Yalvar yakar adamın mavi hizmetli üniformasını almış. Temizlikçi gibi girmiş belediyeye.

"İyisini bulmak için bütün katları dolaştım. En sonunda başkanın tuvaletinde karar kıldım."

Ah babacım, annem duymasın bunu.

Saçım kuruyunca balkona çıktım. Kapı çarpmasın diye araya ağır pirzola tokmağını koydum. Babam bunu da köşedeki kasaptan aşırmış.

"Bak, bakır alaşımlı bu. En makbulüdür."

Ah babacım, kasabın kocaman ellerini görmedin mi?

"Tamam, bunu da duymasın annem."

Karşı pencereye bakıyorum. Ayşegül Teyze, perdelerini açmış. Dün yatağını pencerenin yanına taşıdı annemler. Annem ve İsmet Hocanım. İsmet Hocanım, benim edebiyat öğretmenim. Ayşegül Teyze'nin de uzaktan akrabası.

"Perdeleri kendim açabileyim."

Ah, benim Ayşegül Teyzem. Annem "Ablam olsa bu kadar sevmem," der hep. İlk önlüğümü o dikti. Ertesi gün yakası yırtıldı. Ah canım benim; fazladan bir tane almışmış, ne olur olmazmış, benim deliliğime ne dayanırmış.

Dün oğlu geldi Antalya'dan. Küçük kızını da getirmiş. Annemle İsmet Hocanım mutfakta kahve yaptılar fısır fısır.

"Karısı neden gelmemiş?"

"Üstüme kalır diye korktu herhalde."

"Kuzum, Ayşegül Abla'yı kessen gitmez ki zaten."

"Ama canım, bugün böyle de yarın tutmayacak eli, ayağı. Bu hastalık durmuyor ki."

Ayşegül Teyze, silkindi, doğruldu.

"İyiyim evladım ben. Neden zahmet ettin? İşlerini bırakıp gelme öyle. Nasipse bayrama görüşürüz zaten... Yok, gayet iyiyim. Komşularım sağ olsun. İsmet de haftada bir uğruyor. Pazarımı yapıyor. Allah'a şükür hiçbir sıkıntım yok."

Oğlu bir gece bile yatmadı. Akşam yemeğini yer yemez, elinde küçük kızı, gittiler.

Annemler bulaşıkta yine konuştular. Sonra sigara

yaktılar. Kapıdan salona, Ayşegül Teyze'nin pencere kenarındaki yatağına bakıp sessizce ağlaştılar. Televizyonda akşam haberleri başladı. Gittim sarıldım.

"Seni ne zaman evlendireceğiz yahu?" dedi.

"Okul bitsin. Bitmesin mi?"

"Tabii ya. Benimki de laf işte."

Pencereden baktık. Babam bizim balkona çıkmış idman yapıyor.

"Ay, bu yayı da mı yürüttü acaba?"

"Çok ayıp kızım. Annen duymasın bak."

Mutfağa döndüm.

"Bu ilaçları ben yazdıramıyorum artık," dedi İsmet Teyze. Dispanserin doktoru değişmiş. Adam, tutturmuş "olmaz" diye.

"Ne yapsak ki? Oğlu da sormadı bile."

Ertesi gün babam "Hişt hişt," çağırdı beni balkona.

"Eee, olmadı mı yani?"

"Baba görmüyor musun, bunlar vitamin. Olur, mu sence?"

"Ne yapayım? Tezgâhın üzerinde bunlar vardı."

Saçlarım için çatıya çıktım. Testilerin hepsi boşalmış. Kötü bir şey mi olacak, diye düşündüm. Terasın kenarından Ayşegül Teyzelere baktım. İsmet Hocanım, çorba içiriyordu. Babamı gördüm. Yaz günü uzun ceketini giymiş, koşar adım eczaneye gidiyor.

İlaçlar Ayşegül Teyze'ye iyi geldi. Bayramı bekledik. Oğlu, gelini, torunu gelecek diye.

Babam içi karamelli akide şekeri bulmak için Kemeraltı'nı dört defa dolaştı.

Mutfakta annemler yine sessiz ağladılar.

"Ay kızım. Senin bu baban hakikaten bir hoş."

Ay baba, ya! Balkondan çocuklara şeker atıyor.

Gitmeden çarşaflarını değiştirdik. Yeni pike çıkardı annem. Öptük, kokladık.

İsmet Hocanım yanında kaldı.

"Şu romanı bitireyim, ben de giderim," dedi.

Eve dönünce balkondan baktım. Sesli okuyor herhalde. Sandalyesini yatağın yanına çekmiş. Ayşegül Teyze'nin yüzünde gülümseme, dinliyor.

"Kitap getireyim mi, sana?"

"Ay baba, ya! Aklımı aldın vallahi. Öyle usulca yaklaşılır mı arkadan?"

"Çok güzel romanlar çıkmış. Kerime Nadir falan."

"Sen şu eski kitapçıyı gözüne kestirdin galiba. Kerime Nadir mi kaldı artık."

"Canım tezgâhın üzerine çıkmış işte."

Ne olacak benim bu babam?

Şaşkın ve güzel adam.

20 Eylül 2007

YAZ DA GÖR EBENİN ŞEYİNİ

"Astronotlar uzayda sekiz saat çalıştı..."

"Rıza Abi, sana diyorum."

Rıza kucağında şişesi uyukluyor. Çok efkârlı bu akşam. Kitabı satmamış. "Puşt yayıncı," diye sayıklıyor arada. Balık da vurmadı zaten. İki kaput, üç çöp torbası çektik.

Gazeteyi lüks ışığına çeviriyorum. Arka sayfalarda hanım kızlar var. Kayık tatlı tatlı salınıyor. Karşıda İnciraltı'nın ışıkları. Şimdi hangi evde neler oluyor acaba?

"Kim kimi domaltmıştır, değil mi?"

"Rıza Abi, sen beni mi dinliyorsun, Allasen?"

"Puşt yayıncı. Koydurtmadı kitapları ön raflara."

Uzaktan bir yolcu gemisi geçiyor. Işıltıları suyun aynasını kırıyor.

Rıza Abi'yi bacaklarından tuttuğum gibi hoop denize atıyorum. İyi yüzücü. İki çeyrek yüzsün kendine gelir. Yoksa sabaha kadar beynimi oyar. Kitabı satmamış. Ulan senin o boktan öykülerini kim okur!

"Ahmet, kıyıda siktim ebeni."

"Abi ben masayı kurarım. Buz da bulurum."

"Ahmeeet..."

Kayık kız gibi kayıyor karanlık sularda. Aysız gece içime doluyor.

Ulan ben de yazayım bari. Kız yurdundaki Işıl'ı mesela. Gece duvardan atlayıp bizim barakaya gelmesini. Usulca soyunmasını. Nereye saklayacağını bilemediği aletini. Ondan kurtulmak için biriktirdiği paraları. Rıza Abi'nin arkadaşlardan onun için para toplamasını.

Ulan Ahmet, yazsan seni kim okur!

Puşt hayat.

Çakıllar seçiliyor. Yaklaşıyorum cehenneme.

1 Şubat 2007

Son yıllarda adından sıkça söz ettiren Ahmet Büke, küçük insanları, mahalle aralarını yürek burkan bir incelikle anlatan öykülerin yazarı.

"Göğsünde bir diken büyüyordu. Kökleri akciğerinin dalları arasında karışmış, kalbinin hemen yanından boy veren kaba sapı kızıla dönmüş diken. Tuğ çıkarmış. Muzaffer mor uçları var topuzunun. İçindeki kafayı koruyan sert zırh, ölümcül oklarla donanmış. Metal ruhlu diken büyüyordu göğsünde. Onu bıraktıkları ağacın dibinden doğruldu. Sırtını dayadı akasyaya. Dibinden avuçladı toprağı. Ağır ağır çiğnedi. Yuttukça rahatladı. İçindeki açlığın atları sakinleşti."

Alnı Mavide, öyküleriyle sıradan insanı gözlemleyen, öyküye yakışacak ayrıntıları yetkinlikle aktaran Ahmet Büke'nin yirmi dört öyküsünü bir araya getiriyor. Bu öykülerin kahramanları, yaşamın kendilerine dayattığı acı, karanlık yazgıyı tüm varlıklarıyla resmediyorlar. Okuyucunun da aslında kendi gizli sesini bulduğu, bu nedenle okurken sarsıldığı, huzursuzluğa kapıldığı önemli bir kitap, *Alnı Mavide*.

Kapak resmi: EWA MAZUR

ISBN 978-975-07-1240-

11 TL
KDV DAHİL